

Conservatori Professional
de Música Mestre Tàrrrega
de Castelló

**PROGRAMACIÓ
DIDÀCTICA
PIANO**

ÍNDEX

ENSENYAMENTS ELEMENTALS

Competències	Pàg. 5
Objectius	Pàg. 26
Continguts	Pàg. 27
Metodologia	Pàg. 28
Avaluació	Pàg. 29
Activitats	Pàg. 34
Material de l'alumne exigít para realitzar l'assignatura	Pàg. 34
Materials bibliogràfics	Pàg. 34
Distribució temporal dels continguts por cursos y trimestres	Pàg. 36

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Competències	Pàg. 45
Objectius	Pàg. 66
Continguts	Pàg. 68
Metodologia	Pàg. 69
Avaluació	Pàg. 69
Activitats	Pàg. 75
Material de l'alumne exigít para realitzar l' assignatura	Pàg. 75
Materials bibliogràfics	Pàg. 75
Distribució temporal dels continguts por cursos y trimestres	Pàg. 78
Atenció a la diversitat	Pàg. 90
TIC y mesures de sensibilització	Pàg. 90
Pla de convivència	Pàg. 90

ANNEX 1

-Proves d' accés a Ensenyaments Professionals **Pàg. 92**

ANNEX 2

-Prova d' accés a curs diferent de 1º d' Ensenyaments Elementals **Pàg. 152**

ANNEX 3

-Obtenció directa del Certificat de Ensenyaments Elementals **Pàg. 176**

ENSENYAMENTS ELEMENTALS

COMPETÈNCIES

Les competències que s'arreglegen en aquesta programació s'han establert de conformitat amb els resultats de la investigació educativa i amb les tendències europees arreglegades en la Recomanació 2006/962/*EC, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent. Aquestes competències es descriuen, s'indica la seua finalitat i aspectes distintius, i es posa de manifest, en cadascuna d'elles, les claus de desenvolupament que ha d'aconseguir tot l'alumnat referides al final de l'ensenyament professional de música, però el desenvolupament de la qual ha d'iniciar-se des del començament de l'escolarització, de manera que la seua adquisició es realitze de manera progressiva i coherent al llarg de les diferents etapes educatives.

Les competències clau hauran d'estar estretament vinculades als objectius definits per a l'Ensenyament Professional de Música. Aquesta vinculació afavoreix que la consecució d'aquests objectius al llarg de la vida acadèmica porte implícit el desenvolupament de les competències clau, perquè totes les persones puguen aconseguir el seu desenvolupament personal i aconseguir una correcta incorporació en la societat.

Un enfocament metodològic basat en les competències clau i en els resultats d'aprenentatge comporta importants canvis en la concepció del procés d'ensenyament-aprenentatge, canvis en l'organització i en la cultura escolar; requereix l'estreta col·laboració entre els docents en el desenvolupament curricular i en la transmissió d'informació sobre l'aprenentatge dels alumnes i alumnes, així com canvis en les pràctiques de treball i en els mètodes d'ensenyament.

Les competències clau del currículum en el Sistema Educatiu Espanyol són les següents:

1. Comunicació lingüística.

És el resultat de l'acció comunicativa dins de pràctiques musicals i socials determinades, en les quals l'individu actua amb altres interlocutors i a través de textos en múltiples modalitats, formats i suports. Aquestes situacions i pràctiques poden implicar l'ús de diferents llenguatges musicals, en diversos àmbits i de manera individual o col·lectiva. Per a això l'individu disposa del seu repertori musical, però ajustat a les experiències comunicatives que experimenta al llarg de la vida. Els

diferents llenguatges musicals que utilitza poden haver tingut vies i temps distints d'adquisició i constituir, per tant, experiències d'aprenentatge musicals, tant populars com d'una altra índole. Aquesta visió de la competència en comunicació lingüística vinculada amb pràctiques musicals determinades ofereix una imatge de l'individu com a agent comunicatiu que produeix, i no sols rep, missatges a través de les diferents manifestacions musicals amb diferents finalitats. Valorar la rellevància d'aquesta afirmació en la presa de decisions educatives suposa optar per metodologies actives d'aprenentatge (aprenentatge basat en tasques i projectes, en problemes, en reptes, etcètera), ja siguin aquestes en llenguatges musicals avantguardistes i actuals, enfront d'opcions metodològiques més tradicionals. A més, la competència en comunicació lingüística musical, representa una via de coneixement i contacte amb la diversitat cultural que implica un factor d'enriquiment per a la pròpia competència i que adquireix una particular rellevància en el cas de les músiques d'altres cultures. Per tant, un enfocament intercultural en l'ensenyament i l'aprenentatge de les diferents músiques implica una important contribució al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística musical de l'alumnat.

Aquesta competència és, per definició, sempre parcial i constitueix un objectiu d'aprenentatge permanent al llarg de tota la vida. Per això, perquè es produïska un aprenentatge satisfactori de les diferents músiques, és determinant que es promoguen uns contextos d'ús de llenguatges musicals rics i variats, en relació amb les tasques que s'han de realitzar i els seus possibles interlocutors, textos i intercanvis comunicatius.

La competència en comunicació lingüística musical és extremadament complexa. Es basa, en primer lloc, en el coneixement del component lingüístic musical. Però, a més, com es produeix i desenvolupa en situacions comunicatives concretes i contextualitzades, l'individu necessita activar el seu coneixement del component pragmàtic-discursiu i sociocultural.

Aquesta competència precisa de la interacció de diferents destreses, ja que es produeix en múltiples modalitats de comunicació i en diferents suports. Des de l'oralitat i l'escriptura fins a les formes més sofisticades de comunicació audiovisual o mediata per la tecnologia, l'individu participa d'un complex entramat de possibilitats comunicatives gràcies a les quals expandeix la seua competència i la seua capacitat d'interacció amb altres individus. Per això, aquesta diversitat de modalitats i suports requereix d'una alfabetització musical més complexa, recollida en el concepte

d'alfabetitzacions múltiples, que permeta a l'individu la seua participació com a ciutadà actiu.

La competència en comunicació lingüística musical és també un instrument fonamental per a la socialització i l'aprofitament de l'experiència educativa, per ser una via privilegiada d'accés al coneixement dins i fora de l'escola. Del seu desenvolupament depèn, en bona part, que es produïsquen diferents tipus d'aprenentatge en diferents contextos, formals, informals i no formals. En aquest sentit, és especialment rellevant en el context escolar la consideració de la lectura com a destresa bàsica per a l'ampliació de la competència en comunicació lingüística musical i l'aprenentatge. Així, el llenguatge musical és la principal via d'accés a totes les àrees, per la qual cosa el contacte amb una diversitat de textos resulta fonamental per a accedir a les fonts originals del saber. Per això, on manifesta la seua importància, de forma més palesa, és en el desenvolupament de les destreses que condueixen al coneixement dels textos musicals, no sols en la seua consideració com a cànon artístic o en la seua valoració com a part del patrimoni cultural, sinó, sobretot, i principalment, com a font de gaudi i aprenentatge al llarg de la vida.

Des d'aquesta perspectiva, és recomanable que el centre educatiu siga la unitat d'acció per al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística musical. En aquest sentit, actuacions com el disseny d'un Projecte Artístic Musical de Centre que forme part del propi Projecte Educatiu de Centre, un Pla Lector o unes estratègies per a l'ús de la Biblioteca i Fonoteca Escolar com a espai d'aprenentatge i gaudi permeten un tractament més global i eficaç de la competència en comunicació lingüística musical en els termes ací expressats.

La competència en comunicació lingüística musical s'inscriu en un marc d'actituds i valors que l'individu posa en funcionament: el respecte a les normes de convivència; l'exercici actiu de la ciutadania; el desenvolupament d'un esperit crític; el respecte als drets humans i el pluralisme; la concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència, la resolució de conflictes i el desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits; una actitud de curiositat, interès i creativitat cap a l'aprenentatge i el reconeixement de les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) com a fonts de plaer relacionada amb el gaudi personal i la promoció i la pràctica del qual són tasques essencials en el reforç de la motivació cap a l'aprenentatge.

En resum, per a l'adequat desenvolupament d'aquesta competència resulta necessari abordar l'anàlisi i la consideració dels diferents aspectes que intervenen en ella, a causa de la seua complexitat. Per a això, s'ha d'atendre els cinc components que la constitueixen i a les dimensions en les quals es concreten:

- El component lingüístic musical que comprèn diverses dimensions: la lèxica, la gramatical, la semàntica, la fonològica, l'ortogràfica i la orto-èpica, entesa aquesta com l'articulació correcta del so a partir de la representació gràfica de la música.
- El component pragmàtic-discursiu contempla tres dimensions: la soci-musical (vinculada amb l'adequada producció i recepció de missatges en diferents contextos socials); la pragmàtica (que inclou les micro-funcions comunicatives i els esquemes d'interacció); i la discursiva (que inclou les macro-funcions textuais i les qüestions relacionades amb els gèneres discursius).
- El component sociocultural inclou dues dimensions: la que es refereix al coneixement del món i la dimensió intercultural.
- El component estratègic permet a l'individu superar les dificultats i resoldre els problemes que sorgeixen en l'acte comunicatiu. Inclou tant destreses i estratègies comunicatives per a la lectura, l'escriptura, la interpretació musical, l'escolta, com a destreses vinculades amb el tractament de la informació, la lectura multimodal i la producció de textos electrònics en diferents formats; així mateix, també formen part d'aquest component les estratègies generals de caràcter cognitiu, meta-cognitiu i soci-afectives que l'individu utilitza per a comunicar-se eficaçment, aspectes fonamentals en l'aprenentatge de les altres cultures musicals estrangeres.
- Finalment, la competència en comunicació lingüística musical inclou un component personal que intervé en la interacció comunicativa en tres dimensions: l'actitud, la motivació i els trets de personalitat.

2. Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

La competència matemàtica i les competències bàsiques en ciència i tecnologia indueixen i enforteixen alguns aspectes essencials de la formació de les persones que resulten fonamentals per a la vida.

En una societat on l'impacte de les matemàtiques, les ciències i les tecnologies és determinant, la consecució i sostenibilitat del benestar social exigeix conductes i presa de decisions personals estretament vinculades a la capacitat crítica i visió raonada i raonable de les persones. A això contribueixen la competència matemàtica i

competències bàsiques en ciència i tecnologia, les quals estan incloses en l'ensenyament musical a través de les seues diferents assignatures:

a) La competència matemàtica implica la capacitat d'aplicar el raonament matemàtic i les seues eines per a descriure, interpretar i predir diferents fenòmens en el seu context, igual que ocorre en les estructures musicals.

- La competència matemàtica musical requereix de coneixements sobre les mesures i les estructures que componen les obres musicals, així com de les operacions i les representacions harmòniques, i la comprensió dels termes que comporten aquestes representacions.

- L'ús d'eines matemàtiques, dins de l'ensenyament musical, implica una sèrie de destreses que requereixen l'aplicació dels principis i processos matemàtics en diferents contextos, ja siguin personals, socials, professionals o científics, així com per a emetre judicis fundats i seguir cadenes argumentals en la realització de càlculs, l'anàlisi de gràfics i representacions harmòniques i la manipulació d'expressions musicals, incorporant els mitjans digitals quan siga oportú. Forma part d'aquesta destresa la creació de descripcions i explicacions musicals que porten implícites la interpretació de resultats compositius i la reflexió sobre la seua adequació al context, igual que la determinació de si les solucions són adequades i tenen sentit en la situació en què es presenten.

- Es tracta, per tant, de reconèixer el paper que exerceixen les estructures matemàtic-musicals en el món i utilitzar els conceptes, procediments i eines per a aplicar-los en la resolució dels problemes que puguen sorgir en una situació determinada al llarg de la vida. L'activació de la competència matemàtica suposa que l'aprenent és capaç d'establir una relació profunda entre el coneixement conceptual i el coneixement procedimental, implicats en la resolució d'una tasca matemàtic-musical determinada.

- La competència matemàtica inclou una sèrie d'actituds i valors que es basen en el rigor, el respecte a les dades i la veracitat.

- Així doncs, per a l'adequat desenvolupament de la competència matemàtica resulta necessari abordar quatre àrees relatives als signes musicals, l'harmonia, la geometria musical, interrelacionades de formes diverses:

- L'espai i la forma: inclouen una àmplia gamma de fenòmens que es troben en el nostre món musical, visual i físic: patrons, propietats dels objectes, posicions, direccions i representacions d'ells; descodificació i codificació d'informació visual i

musical, així com navegació i interacció dinàmica amb formes reals, o amb representacions. La competència matemàtic-musical en aquest sentit inclou una sèrie d'activitats com la comprensió de la perspectiva, l'elaboració i lectura de partitures, la transformació de les formes amb i sense tecnologia, la interpretació de vistes d'escenes tridimensionals des de diferents perspectives i la construcció de representacions de formes musicals.

- El canvi i les relacions: el món desplega multitud de relacions temporals i permanents entre els objectes i les circumstàncies, on els canvis es produeixen dins de sistemes d'objectes interrelacionats. Tindre més coneixements sobre el canvi i les relacions suposa comprendre els tipus fonamentals de canvi i quan tenen lloc, amb la finalitat d'utilitzar models músic-estructurals adequats per a descriure-ho i predir-ho.

- La incertesa i les dades: són un fenomen central de l'anàlisi estructural de la música en el present en diferents moments del procés de resolució de problemes en el qual resulta clau la presentació i interpretació d'aquestes estructures. Aquesta categoria inclou el reconeixement del lloc de la variació en els processos, la possessió d'un sentit de quantificació d'eixa variació, l'admissió d'incertesa i error en els mesuraments i els coneixements sobre l'atzar. Així mateix, comprén l'elaboració, interpretació i valoració de les conclusions extretes en situacions on la incertesa i les dades són fonamentals.

b) Les competències bàsiques en ciència i tecnologia són aquelles que proporcionen un acostament al món físic i a la interacció responsable amb ell des d'accions, tant individuals com col·lectives, orientades a la conservació i millora del medi natural, decisives per a la protecció i manteniment de la qualitat de vida i el progrés dels pobles. Aquestes competències contribueixen al desenvolupament del pensament científic, perquè inclouen l'aplicació dels mètodes propis de la racionalitat científica i les destreses tecnològiques, que condueixen a l'adquisició de coneixements, al contrast d'idees i l'aplicació dels descobriments al benestar social.

Les competències en ciència i tecnologia capaciten a ciutadans responsables i respectuosos que desenvolupen judicis crítics sobre els fets científics i tecnològics que se succeeixen al llarg dels temps, passats i actuals. Aquestes competències han de capacitar, bàsicament, per a identificar, plantejar i resoldre situacions de la vida quotidiana –personal i social– anàlogament a com s'actua enfront dels reptes i problemes propis de les activitats científiques i tecnològiques.

Per a l'adequat desenvolupament de les competències en ciència i tecnologia resulta necessari abordar els sabers o coneixements científics relatius a la física, la química, la biologia, la geologia, les matemàtiques i la tecnologia, els quals es deriven de conceptes, processos i situacions interconnectades. Aquests sabers l'alumnat els adquirirà en l'ensenyament general (ESO, Batxillerat)

Es requereix igualment el foment de destreses que permeten utilitzar i manipular eines i màquines tecnològiques, així com utilitzar dades i processos científics per a aconseguir un objectiu; és a dir, identificar preguntes, resoldre problemes, arribar a una conclusió o prendre decisions basades en proves i arguments.

Així mateix, aquestes competències inclouen actituds i valors relacionats amb l'assumpció de criteris ètics associats a la ciència i a la tecnologia, l'interès per la ciència, el suport a la investigació científica i la valoració del coneixement científic; així com el sentit de la responsabilitat en relació a la conservació dels recursos naturals i a les qüestions mediambientals i a l'adopció d'una actitud adequada per a aconseguir una vida física i mental saludable en un entorn natural i social.

3. Competència digital.

La competència digital és aquella que implica l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i la comunicació per a aconseguir els objectius relacionats amb el treball, l'ocupabilitat, l'aprenentatge, l'ús del temps lliure, la inclusió i participació en la societat.

Aquesta competència suposa, a més de l'adequació als canvis que introdueixen les noves tecnologies en l'alfabetització, la lectura i l'escriptura de la música, un conjunt nou de coneixements, habilitats i actituds necessàries hui dia per a ser competent en un entorn digital.

Requereix de coneixements relacionats amb el llenguatge específic bàsic: textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor, així com les seues pautes de descodificació i transferència. Això comporta el coneixement de les principals aplicacions informàtiques. Suposa també l'accés a les fonts i el processament de la informació; i el coneixement dels drets i les llibertats que assisteixen a les persones en el món digital.

Igualment, precisa del desenvolupament de diverses destreses relacionades amb l'accés a la informació, el processament i ús per a la comunicació, la creació de continguts, la seguretat i la resolució de problemes, tant en contextos formals com no formals i informals. La persona ha de ser capaç de fer un ús habitual dels recursos

tecnològics disponibles amb la finalitat de resoldre els problemes reals d'un mode eficient, així com avaluar i seleccionar noves fonts d'informació i innovacions tecnològiques, a mesura que van apareixent, en funció de la seua utilitat per a escometre tasques o objectius específics.

L'adquisició d'aquesta competència requereix a més actituds i valors que permeten a l'usuari adaptar-se a les noves necessitats establides per les tecnologies, la seua apropiació i adaptació als propis fins i la capacitat d'interaccionar socialment entorn d'elles. Es tracta de desenvolupar una actitud activa, crítica i realista cap a les tecnologies i els mitjans tecnològics, valorant les seues fortaleeses i debilitats i respectant principis ètics en el seu ús. D'altra banda, la competència digital implica la participació i el treball col·laboratiu, així com la motivació i la curiositat per l'aprenentatge i la millora en l'ús de les tecnologies.

Per tant, per a l'adequat desenvolupament de la competència digital resulta necessari abordar:

- La informació: això comporta la comprensió de com es gestiona la informació i de com es posa a la disposició dels usuaris, així com el coneixement i maneig de diferents motors de cerca i bases de dades, sabent triar aquells que responen millor a les pròpies necessitats d'informació.
- Igualment, suposa saber analitzar i interpretar la informació que s'obté, acarar i avaluar el contingut dels mitjans de comunicació en funció de la seua validesa, fiabilitat i adequació entre les fonts, tant en línia com offline. I finalment, la competència digital suposa saber transformar la informació en coneixement a través de la selecció apropiada de diferents opcions d'emmagatzematge.
- La comunicació: suposa prendre consciència dels diferents mitjans de comunicació digital i de diversos paquets de programari de comunicació i del seu funcionament, així com els seus beneficis i mancances en funció del context i dels destinataris. Al mateix temps, implica saber quins recursos poden compartir-se públicament i el valor que tenen, és a dir, conèixer de quina manera les tecnologies i els mitjans de comunicació poden permetre diferents formes de participació i col·laboració per a la creació de continguts que produïsquen un benefici comú. Això suposa el coneixement de qüestions ètiques com la identitat digital i les normes d'interacció digital.
- La creació de continguts: implica saber com els continguts digitals poden realitzar-se en diversos formats (text, àudio, vídeo, imatges) així com identificar els programes/aplicacions que millor s'adapten al tipus de contingut que es vol crear.

Suposa també la contribució al coneixement de domini públic (wikis, fòrums públics, revistes), tenint en compte les normatives sobre els drets d'autor i les llicències d'ús i publicació de la informació.

- La seguretat: implica conèixer els diferents riscos associats a l'ús de les tecnologies i de recursos en línia i les estratègies actuals per a evitar-los, la qual cosa suposa identificar els comportaments adequats en l'àmbit digital per a protegir la informació, pròpia i d'altres persones, així com conèixer els aspectes addictius de les tecnologies.
- La resolució de problemes: aquesta dimensió suposa conèixer la composició dels dispositius digitals, els seus potencials i limitacions en relació a la consecució de metes personals, així com saber on buscar ajuda per a la resolució de problemes teòrics i tècnics, la qual cosa implica una combinació heterogènia i ben equilibrada de les tecnologies digitals i no digitals més importants en aquesta àrea de coneixement.

4. Aprendre a aprendre.

La competència d'aprendre a aprendre és fonamental per a l'aprenentatge permanent que es produeix al llarg de la vida i que té lloc en diferents contextos formals, no formals i informals.

Aquesta competència es caracteritza per l'habilitat per a iniciar, organitzar i persistir en l'aprenentatge. Això exigeix, en primer lloc, la capacitat per a motivar-se per aprendre. Aquesta motivació depèn del fet que es genere la curiositat i la necessitat d'aprendre, que l'estudiant se senta protagonista del procés i del resultat del seu aprenentatge i, finalment, que arribi a aconseguir les metes d'aprenentatge proposades i, amb això, que es produïska en ell una percepció d'acte-eficàcia. Tot l'anterior contribueix a motivar-li per a abordar futures tasques d'aprenentatge.

En segon lloc, quant a l'organització i gestió de l'aprenentatge, la competència d'aprendre a aprendre requereix conèixer i controlar els propis processos d'aprenentatge per a ajustar-los als temps i les demandes de les tasques i activitats que condueixen a l'aprenentatge. La competència d'aprendre a aprendre desemboca en un aprenentatge cada vegada més eficaç i autònom.

Aquesta competència inclou una sèrie de coneixements i destreses que requereixen la reflexió i la presa de consciència dels propis processos d'aprenentatge. Així, els processos de coneixement es converteixen en objecte del coneixement i, a més, cal aprendre a executar-los adequadament.

Aprendre a aprendre inclou coneixements sobre els processos mentals implicats en l'aprenentatge (com s'aprèn). A més, aquesta competència incorpora el coneixement que posseeix l'estudiant sobre el seu propi procés d'aprenentatge que es desenvolupa en tres dimensions: a) el coneixement que té sobre el que sap i desconeix, del que és capaç d'aprendre, del que li interessa, etcètera; b) el coneixement de la disciplina en la qual es localitza la tasca d'aprenentatge i el coneixement del contingut concret i de les demandes de la tasca mateixa; i c) el coneixement sobre les diferents estratègies possibles per a afrontar la tasca.

Tot aquest coneixement es bolca en destreses d'autoregulació i control inherents a la competència d'aprendre a aprendre, que es concreten en estratègies de planificació en les quals es reflecteix la meta d'aprenentatge que es persegueix, així com el pla d'acció que es té previst aplicar per a aconseguir-la; estratègies de supervisió des de les quals l'estudiant va examinant l'adequació de les accions que està desenvolupant i l'aproximació a la meta; i estratègies d'avaluació des de les quals s'analitza tant el resultat com del procés que s'ha dut a terme. La planificació, supervisió i avaluació són essencials per a desenvolupar aprenentatges cada vegada més eficaços. Totes elles inclouen un procés reflexiu que permet pensar abans d'actuar (planificació), analitzar el curs i l'ajust del procés (supervisió) i consolidar l'aplicació de bons plans o modificar els que resulten incorrectes (avaluació del resultat i del procés). Aquestes tres estratègies haurien de potenciar-se en els processos d'aprenentatge i de resolució de problemes en els quals participen els estudiants.

Aprendre a aprendre es manifesta tant individualment com en grup. En tots dos casos el domini d'aquesta competència s'inicia amb una reflexió conscient sobre els processos d'aprenentatge als quals s'entrega un mateix o el grup. No sols són els propis processos de coneixement, sinó que, també, el mode en què els altres aprenen es converteix en objecte d'escrutini. D'aquí ve que la competència d'aprendre a aprendre s'adquirisca també en el context del treball en equip. Els professors han de procurar que els estudiants siguin conscients del que fan per a aprendre i busquen alternatives. Moltes vegades aquestes alternatives es posen de manifest quan es tracta d'esbrinar què és el que fan els altres en situacions de treball cooperatiu.

Respecte a les actituds i valors, la motivació i la confiança són crucials per a l'adquisició d'aquesta competència. Ambdues es potencien des del plantejament de metes realistes a curt, mitjà i llarg termini. En aconseguir-se les metes augmenta la percepció d'acte-eficàcia i la confiança, i amb això s'eleva els objectius d'aprenentatge de manera progressiva. Les persones han de ser capaces de secundar-se en experiències

vitals i d'aprenentatge prèvies amb la finalitat d'utilitzar i aplicar els nous coneixements i capacitats en altres contextos, com els de la vida privada i professional, l'educació i la formació.

Saber aprendre en un determinat àmbit implica ser capaç d'adquirir i assimilar nous coneixements i arribar a dominar capacitats i destreses pròpies d'aquest àmbit. En la competència d'aprendre a aprendre pot haver-hi una certa transferència de coneixement d'un camp a un altre, encara que saber aprendre en un àmbit no significa necessàriament que se sàpiga aprendre en un altre. Per això, la seua adquisició ha de dur-se a terme en el marc de l'ensenyament de les diferents àrees i matèries de l'àmbit formal, i també dels àmbits no formal i informal.

Podria concloure's que per a l'adequat desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre es requereix d'una reflexió que afavorisca un coneixement dels processos mentals als quals s'entreguen les persones quan aprenen, un coneixement sobre els propis processos d'aprenentatge, així com el desenvolupament de la destresa de regular i controlar el propi aprenentatge que es duu a terme.

5. Competències socials i cíviques.

Les competències socials i cíviques impliquen l'habilitat i capacitat per a utilitzar els coneixements i actituds sobre la societat, entesa des de les diferents perspectives, en la seua concepció dinàmica, canviant i complexa, per a interpretar fenòmens i problemes socials en contextos cada vegada més diversificats; per a elaborar respostes, prendre decisions i resoldre conflictes, així com per a interactuar amb altres persones i grups conforme a normes basades en el respecte mutu i en conviccions democràtiques. A més d'incloure accions a un nivell més pròxim i mediat a l'individu com a part d'una implicació cívica i social.

Es tracta, per tant, de conjuminar l'interès per aprofundir i garantir la participació en el funcionament democràtic de la societat, tant en l'àmbit públic com privat, i preparar a les persones per a exercir la ciutadania democràtica i participar plenament en la vida cívica i social gràcies al coneixement de conceptes i estructures socials i polítiques i al compromís de participació activa i democràtica.

a) La competència social es relaciona amb el benestar personal i col·lectiu. Exigeix entendre el mode en què les persones poden procurar-se un estat de salut física i mental òptim, tant per a elles mateixes com per a les seues famílies i per al seu entorn social pròxim, i saber com un estil de vida saludable pot contribuir a això.

Per a poder participar plenament en els àmbits social i interpersonal és fonamental adquirir els coneixements que permeten comprendre i analitzar de manera crítica els codis de conducta i els usos generalment acceptats en les diferents societats i entorns, així com les seues tensions i processos de canvi. La mateixa importància té conèixer els conceptes bàsics relatius a l'individu, al grup, a l'organització del treball, la igualtat i la no discriminació entre homes i dones i entre diferents grups ètnics o culturals, la societat i la cultura. Així mateix, és essencial comprendre les dimensions intercultural i socioeconòmica de les societats europees i percebre les identitats culturals i nacionals com un procés sociocultural dinàmic i canviant en interacció amb l'europea, en un context de creixent globalització.

Els elements fonamentals d'aquesta competència inclouen el desenvolupament d'unes certes destreses com la capacitat de comunicar-se d'una manera constructiva en diferents entorns socials i culturals, mostrar tolerància, expressar i comprendre punts de vista diferents, negociar sabent inspirar confiança i sentir empatia. Les persones han de ser capaces de gestionar un comportament de respecte a les diferències expressat de manera constructiva.

Així mateix, aquesta competència inclou actituds i valors com una forma de col·laboració, la seguretat en un mateix i la integritat i honestat. Les persones han d'interessar-se pel desenvolupament socioeconòmic i per la seua contribució a un major benestar social de tota la població, així com la comunicació intercultural, la diversitat de valors i el respecte a les diferències, a més d'estar disposades a superar els prejudicis i a comprometre's en aquest sentit.

b) La competència cívica es basa en el coneixement crític dels conceptes de democràcia, justícia, igualtat, ciutadania i drets humans i civils, així com de la seua formulació en la Constitució espanyola, la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea i en declaracions internacionals, i de la seua aplicació per part de diverses institucions a escala local, regional, nacional, europea i internacional. Això inclou el coneixement dels esdeveniments contemporanis, així com dels esdeveniments més destacats i de les principals tendències en les històries nacional, europea i mundial, així com la comprensió dels processos socials i culturals de caràcter migratori que impliquen l'existència de societats multiculturals en el món globalitzat.

Les destreses d'aquesta competència estan relacionades amb l'habilitat per a interactuar eficaçment en l'àmbit públic i per a manifestar solidaritat i interès per resoldre els problemes que afecten l'entorn escolar i a la comunitat, ja siga local o més àmplia. Comporta la reflexió crítica i creativa i la participació constructiva en les

activitats de la comunitat o de l'àmbit mediat i immediat, així com la presa de decisions en els contextos local, nacional o europeu i, en particular, mitjançant l'exercici del vot i de l'activitat social i cívica.

Les actituds i valors inherents a aquesta competència són aquells que es dirigeixen al ple respecte dels drets humans i a la voluntat de participar en la presa de decisions democràtiques a tots els nivells, siga el que siga el sistema de valors adoptat. També inclou manifestar el sentit de la responsabilitat i mostrar comprensió i respecte dels valors compartits que són necessaris per a garantir la cohesió de la comunitat, basant-se en el respecte dels principis democràtics. La participació constructiva inclou també les activitats cíviques i el suport a la diversitat i la cohesió socials i al desenvolupament sostenible, així com la voluntat de respectar els valors i la intimitat dels altres i la recepció reflexiva i crítica de la informació procedent dels mitjans de comunicació.

Per tant, per a l'adequat desenvolupament d'aquestes competències és necessari comprendre i entendre les experiències col·lectives i l'organització i funcionament del passat i present de les societats, la realitat social del món en el qual es viu, els seus conflictes i les motivacions d'aquests, els elements que són comuns i els que són diferents, així com els espais i territoris en què es desenvolupa la vida dels grups humans, i els seus assoliments i problemes, per a comprometre's personal i col·lectivament en la seua millora, participant així de manera activa, eficaç i constructiva en la vida social i professional.

Així mateix, aquestes competències incorporen formes de comportament individual que capaciten a les persones per a conviure en una societat cada vegada més plural, dinàmica, canviant i complexa per a relacionar-se amb els altres; cooperar, comprometre's i afrontar els conflictes i proposar activament perspectives d'afrontament, així com prendre perspectiva, desenvolupar la percepció de l'individu en relació a la seua capacitat per a influir en el social i elaborar argumentacions basades en evidències.

Adquirir aquestes competències suposa ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre, acceptar les diferències, ser tolerant i respectar els valors, les creences, les cultures i la història personal i col·lectiva dels altres.

6. Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

La competència-sentit d'iniciativa i esperit emprenedor implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació a intervindre o resoldre, i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o

habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst.

Aquesta competència és present en els àmbits personal, social, escolar i laboral en els quals es desemboquen les persones, permetent-los el desenvolupament de les seues activitats i l'aprofitament de noves oportunitats. Constitueix igualment el fonament d'altres capacitats i coneixements més específics, i inclou la consciència dels valors ètics relacionats.

L'adquisició d'aquesta competència és determinant en la formació de futurs ciutadans emprenedors, contribuint així a la cultura de l'emprenedoria. En aquest sentit, la seua formació ha d'incloure coneixements i destreses relacionats amb les oportunitats de carrera i el món del treball, l'educació econòmica i financera o el coneixement de l'organització i els processos empresarials, així com el desenvolupament d'actituds que comporten un canvi de mentalitat que afavorisca la iniciativa emprenedora, la capacitat de pensar de manera creativa, de gestionar el risc i de manejar la incertesa. Aquestes habilitats resulten molt importants per a afavorir el naixement d'emprenedors socials, com els denominats intraprenedors (emprenedors que treballen dins d'empreses o organitzacions que no són seues), així com de futurs empresaris.

Entre els coneixements que requereix la competència-sentit d'iniciativa i esperit emprenedor s'inclou la capacitat de reconèixer les oportunitats existents per a les activitats personals, professionals i comercials. També inclou aspectes de major amplitud que proporcionen el context en el qual les persones viuen i treballen, com ara la comprensió de les línies generals que regeixen el funcionament de les societats i les organitzacions sindicals i empresarials, així com les econòmiques i financeres; l'organització i els processos empresarials; el disseny i la implementació d'un pla (la gestió de recursos humans i/o financers); així com la postura ètica de les organitzacions i el coneixement de com aquestes poden ser un impuls positiu, per exemple, mitjançant el comerç just i les empreses socials.

Així mateix, aquesta competència requereix de les següents destreses o habilitats essencials: capacitat d'anàlisi; capacitats de planificació, organització, gestió i presa de decisions; capacitat d'adaptació al canvi i resolució de problemes; comunicació, presentació, representació i negociació efectives; habilitat per a treballar, tant individualment com dins d'un equip; participació, capacitat de lideratge i delegació; pensament crític i sentit de la responsabilitat; autoconfiança, avaluació i acte-avaluació, ja que és essencial determinar els punts forts i febles d'un mateix i d'un

projecte, així com avaluar i assumir riscos quan estiga justificat (maneig de la incertesa i assumptió i gestió del risc).

Finalment, requereix el desenvolupament d'actituds i valors com: la predisposició a actuar d'una forma creadora i imaginativa; l'autoconeixement i l'autoestima; l'autonomia o independència, l'interès i esforç i l'esperit emprenedor. Es caracteritza per la iniciativa, la pro-activitat i la innovació, tant en la vida privada i social com en la professional. També està relacionada amb la motivació i la determinació a l'hora de complir els objectius, ja siguin personals o establerts en comú amb uns altres, inclòs l'àmbit laboral.

Així doncs, per a l'adequat desenvolupament de la competència sentit de la iniciativa i esperit emprenedor resulta necessari abordar:

- La capacitat creadora i d'innovació: creativitat i imaginació; autoconeixement i autoestima; autonomia i independència; interès i esforç; esperit emprenedor; iniciativa i innovació.
- La capacitat proactiva per a gestionar projectes: capacitat d'anàlisi; planificació, organització, gestió i presa de decisions; resolució de problemes; habilitat per a treballar tant individualment com de manera col·laborativa dins d'un equip; sentit de la responsabilitat; avaluació i acte-avaluació.
- La capacitat d'assumpció i gestió de riscos i maneig de la incertesa: comprensió i assumptió de riscos; capacitat per a gestionar el risc i manejar la incertesa.
- Les qualitats de lideratge i treball individual i en equip: capacitat de lideratge i delegació; capacitat per a treballar individualment i en equip; capacitat de representació i negociació.
- Sentit crític i de la responsabilitat: sentit i pensament crític; sentit de la responsabilitat.

7. Consciència i expressions culturals.

La competència en consciència i expressió cultural implica conèixer, comprendre, apreciar i valorar amb esperit crític, amb una actitud oberta i respectuosa, les diferents manifestacions culturals i artístiques, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi personal i considerar-les com a part de la riquesa i patrimoni dels pobles.

Aquesta competència incorpora també un component expressiu referit a la pròpia capacitat estètica i creadora i al domini d'aquelles capacitats relacionades amb els

diferents codis artístics i culturals, per a poder utilitzar-les com a mitjà de comunicació i expressió personal. Implica igualment manifestar interès per la participació en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat com d'altres comunitats.

Així doncs, la competència per a la consciència i expressió cultural requereix de coneixements que permeten accedir a les diferents manifestacions sobre l'herència cultural (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera) a escala local, nacional i europea i el seu lloc en el món. Comprèn la concreció de la cultura en diferents autors i obres, així com en diferents gèneres i estils, tant de les belles arts (música, pintura, escultura, arquitectura, cinema, literatura, fotografia, teatre i dansa) com d'altres manifestacions artístic-culturals de la vida quotidiana (habitatge, vestit, gastronomia, arts aplicades, folklore, festes...). Incorpora així mateix el coneixement bàsic de les principals tècniques, recursos i convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre eixes manifestacions i la societat, la qual cosa suposa també tindre consciència de l'evolució del pensament, els corrents estètics, les modes i els gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana.

Aquests coneixements són necessaris per a posar en funcionament destreses com l'aplicació de diferents habilitats de pensament, perceptives, comunicatives, de sensibilitat i sentit estètic per a poder comprendre-les, valorar-les, emocionar-se i gaudir-les. L'expressió cultural i artística exigeix també desenvolupar la iniciativa, la imaginació i la creativitat expressada a través de codis artístics, així com la capacitat d'emprar diferents materials i tècniques en el disseny de projectes.

A més, en la mesura en què les activitats culturals i artístiques suposen amb freqüència un treball col·lectiu, cal disposar d'habilitats de cooperació i tindre consciència de la importància de secundar i apreciar les contribucions alienes.

El desenvolupament d'aquesta competència suposa actituds i valors personals d'interès, reconeixement i respecte per les diferents manifestacions artístiques i culturals, i per la conservació del patrimoni.

Exigeix així mateix valorar la llibertat d'expressió, el dret a la diversitat cultural, el diàleg entre cultures i societats i la realització d'experiències artístiques compartides. Al seu torn, comporta un interès per participar en la vida cultural i, per tant, per comunicar i compartir coneixements, emocions i sentiments a partir d'expressions artístiques.

Així doncs, per a l'adequat desenvolupament de la competència per a la consciència i expressió cultural resulta necessari abordar:

- a) El coneixement, estudi i comprensió tant dels diferents estils i gèneres artístics com de les principals obres i produccions del patrimoni cultural i artístic en diferents períodes històrics, les seues característiques i les seues relacions amb la societat en la qual es creen, així com les característiques de les obres d'art produïdes, tot això mitjançant el contacte amb les obres d'art. Està relacionada, igualment, amb la creació de la identitat cultural com a ciutadà d'un país o membre d'un grup.
- b) L'aprenentatge de les tècniques i recursos dels diferents llenguatges artístics i formes d'expressió cultural, així com de la integració de diferents llenguatges.
- c) El desenvolupament de la capacitat i intenció d'expressar-se i comunicar idees, experiències i emocions pròpies, partint de la identificació del potencial artístic personal (aptitud/talent). Es refereix també a la capacitat de percebre, comprendre i enriquir-se amb les produccions del món de l'art i de la cultura.
- d) La potenciació de la iniciativa, la creativitat i la imaginació pròpies de cada individu de cara a l'expressió de les pròpies idees i sentiments. És a dir, la capacitat d'imaginar i realitzar produccions que suposen recreació, innovació i transformació. Implica el foment d'habilitats que permeten reelaborar idees i sentiments propis i aliens i exigeix desenvolupar l'autoconeixement i l'autoestima, així com la capacitat de resolució de problemes i assumpció de riscos.
- e) L'interès, estima, respecte, gaudi i valoració crítica de les obres artístiques i culturals que es produeixen en la societat, amb un esperit obert, positiu i solidari.
- f) La promoció de la participació en la vida i l'activitat cultural de la societat en què es viu, al llarg de tota la vida. Això porta implícits comportaments que afavoreixen la convivència social.
- g) El desenvolupament de la capacitat d'esforç, constància i disciplina com a requisits necessaris per a la creació de qualsevol producció artística de qualitat, així com habilitats de cooperació que permeten la realització de treballs col·lectius.

LES COMPETÈNCIES CLAU I ELS OBJECTIUS

1. Les competències clau hauran d'estar estretament vinculades als objectius definits per als Ensenyaments Professionals de Música
2. La relació de les competències clau amb els objectius de les diferents assignatures del currículum fa necessari dissenyar estratègies per a promoure i avaluar les competències des de les etapes educatives inicials i intermèdies fins a la seua posterior consolidació en etapes superiors, que portaran als alumnes i alumnes a desenvolupar actituds i valors, així com un coneixement de base conceptual i un ús de tècniques i estratègies que afavoriran la seua incorporació a la vida adulta i que serviran de fonament per al seu aprenentatge al llarg de la seua vida.
3. L'adquisició eficaç de les competències clau per part de l'alumnat i la seua contribució a l'assoliment dels objectius de les diferents assignatures, des d'un caràcter interdisciplinari i transversal, requereix del disseny d'activitats d'aprenentatge integrades que permeten avançar cap als resultats d'aprenentatge de més d'una competència al mateix temps.

LES COMPETÈNCIES CLAU EN EL CURRÍCULUM

1. Les competències clau han d'estar integrades en les àrees o matèries de les propostes curriculars, i en elles definir-se, explicitar-se i desenvolupar-se prou els resultats d'aprenentatge que els alumnes i alumnes han d'aconseguir.
2. Les competències han de desenvolupar-se en els àmbits de l'educació formal, no formal i informal al llarg de l'Educació Primària, l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat, i en l'educació permanent al llarg de tota la vida.
3. Totes les àrees o matèries del currículum han de participar, des del seu àmbit corresponent, en el desenvolupament de les diferents competències de l'alumnat.
4. La selecció dels continguts i les metodologies ha d'assegurar el desenvolupament de les competències clau al llarg de la vida acadèmica.
5. Els criteris d'avaluació han de servir de referència per a valorar el que l'alumnat sap i sap fer en cada àrea o matèria. Aquests criteris d'avaluació es desglossen en estàndards d'aprenentatge avaluable. Per a valorar el desenvolupament competencial de l'alumnat, seran aquests estàndards d'aprenentatge avaluable, com a elements de major concreció, observables i mesurables, els que, en posar-se en

relació amb les competències clau, permetran graduar el rendiment o acompliment aconseguit en cadascuna d'elles.

6. El conjunt d'estàndards d'aprenentatge avaluable d'una àrea o matèria determinada donarà lloc al seu perfil d'àrea o matèria. Atés que els estàndards d'aprenentatge avaluable es posen en relació amb les competències, aquest perfil permetrà identificar aquelles competències que es desenvolupen a través d'eixa àrea o matèria.

7. Totes les àrees i matèries han de contribuir al desenvolupament competencial. El conjunt d'estàndards d'aprenentatge avaluable de les diferents àrees o matèries que es relacionen amb una mateixa competència dona lloc al perfil d'eixa competència (perfil de competència). L'elaboració d'aquest perfil facilitarà l'avaluació competencial de l'alumnat.

ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES PER A TREBALLAR PER COMPETÈNCIES A L'AULA

Tot procés d'ensenyament-aprenentatge ha de partir d'una planificació rigorosa del que es pretén aconseguir, tenint clar quins són els objectius o metes, quins recursos són necessaris, quins mètodes didàctics són els més adequats i com s'avalua l'aprenentatge i es retroalimenta el procés.

Els mètodes didàctics han de triar-se en funció del que se sap que és òptim per a aconseguir les metes proposades i en funció dels condicionants en els quals té lloc l'ensenyament.

La naturalesa de la matèria, les condicions socioculturals, la disponibilitat de recursos i les característiques dels alumnes i alumnes condicionen el procés d'ensenyament-aprenentatge, per la qual cosa serà necessari que el mètode seguit pel professor s'ajuste a aquests condicionants amb la finalitat de propiciar un aprenentatge competencial en l'alumnat.

Els mètodes han de partir de la perspectiva del docent com a orientador, promotor i facilitador del desenvolupament competencial en l'alumnat; a més, han d'enfocar-se a la realització de tasques o situacions-problema, plantejades amb un objectiu concret, que l'alumnat ha de resoldre fent un ús adequat dels diferents tipus de coneixements, destreses, actituds i valors; així mateix, han de tindre en compte l'atenció a la diversitat i el respecte pels diferents ritmes i estils d'aprenentatge mitjançant pràctiques de treball individual i cooperatiu.

En l'actual procés d'inclusió de les competències com a element essencial del currículum, cal assenyalar que qualsevol de les metodologies seleccionades pels docents per a afavorir el desenvolupament competencial dels alumnes i alumnes ha d'ajustar-se al nivell competencial inicial d'aquests. A més, és necessari seqüenciar l'ensenyament de tal mode que es partisca d'aprenentatges més simples per a avançar gradualment cap a uns altres més complexos.

Un dels elements clau en l'ensenyament per competències és despertar i mantenir la motivació cap a l'aprenentatge en l'alumnat, la qual cosa implica un nou plantejament del paper de l'alumne, actiu i autònom, conscient de ser el responsable del seu aprenentatge.

Els mètodes docents hauran d'afavorir la motivació per aprendre en els alumnes i alumnes i, a tal fi, els professors han de ser capaços de generar en ells la curiositat i la necessitat per adquirir els coneixements, les destreses i les actituds i valors presents en les competències. Així mateix, amb el propòsit de mantenir la motivació per aprendre és necessari que els professors procurin tot tipus d'ajudes perquè els estudiants compreguen el que aprenen, sàpiguen per a què ho aprenen i siguin capaços d'usar l'après en diferents contextos dins i fora de l'aula. Per a potenciar la motivació per l'aprenentatge de competències es requereixen, a més, metodologies actives i contextualitzades. Aquelles que faciliten la participació i implicació de l'alumnat i l'adquisició i ús de coneixements en situacions reals, seran les que generen aprenentatges més transferibles i duradors.

Les metodologies actives han de secundar-se en estructures d'aprenentatge cooperatiu, de manera que, a través de la resolució conjunta de les tasques, els membres del grup coneguen les estratègies utilitzades pels seus companys i puguin aplicar-les a situacions similars.

Per a un procés d'ensenyament-aprenentatge competencial les estratègies interactives són les més adequades, en permetre compartir i construir el coneixement i dinamitzar la sessió de classe mitjançant l'intercanvi verbal i col·lectiu d'idees. Les metodologies que contextualitzen l'aprenentatge i permeten l'aprenentatge per projectes, els centres d'interès, l'estudi de casos o l'aprenentatge basat en problemes afavoreixen la participació activa, l'experimentació i un aprenentatge funcional que facilitarà el desenvolupament de les competències, així com la motivació dels alumnes i alumnes en contribuir decisivament a la transferibilitat dels aprenentatges.

El treball per projectes, especialment rellevant per a l'aprenentatge per competències, es basa en la proposta d'un pla d'acció amb el qual es busca aconseguir un determinat resultat pràctic. Aquesta metodologia pretén ajudar l'alumnat a organitzar el seu pensament afavorint en ells la reflexió, la crítica, l'elaboració d'hipòtesi i la tasca investigadora a través d'un procés en el qual cadascun assumeix la responsabilitat del seu aprenentatge, aplicant els seus coneixements i habilitats a projectes reals. S'afavoreix, per tant, un aprenentatge orientat a l'acció en el qual s'integren diverses àrees o matèries: els estudiants posen en joc un conjunt ampli de coneixements, habilitats o destreses i actituds personals, és a dir, els elements que integren les diferents competències.

Així mateix, resulta recomanable l'ús del port-folio, que aporta informació extensa sobre l'aprenentatge de l'alumnat, reforça l'avaluació contínua i permet compartir resultats d'aprenentatge. El port-folio és una eina motivadora per a l'alumnat que potencia la seua autonomia i desenvolupa el seu pensament crític i reflexiu.

La selecció i ús de materials i recursos didàctics constitueix un aspecte essencial de la metodologia. El professorat ha d'implicar-se en l'elaboració i disseny de diferents tipus de materials, adaptats als diferents nivells i als diferents estils i ritmes d'aprenentatge dels alumnes i alumnes, a fi d'atendre la diversitat a l'aula i personalitzar els processos de construcció dels aprenentatges. S'ha de potenciar l'ús d'una varietat de materials i recursos, considerant especialment la integració de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge que permeten l'accés a recursos virtuals.

Finalment, és necessària una adequada coordinació entre els docents sobre les estratègies metodològiques i didàctiques que s'utilitzen. Els equips educatius han de plantejar-se una reflexió comuna i compartida sobre l'eficàcia de les diferents propostes metodològiques amb criteris comuns i consensuats. Aquesta coordinació i l'existència d'estratègies establides connexió permeten abordar amb rigor el tractament integrat de les competències i progressar cap a una construcció col·laborativa del coneixement.

Els Ensenyaments Elementals de música contribuiran a desenvolupar en els alumnes les competències clau, així com els valors cívics propis del sistema educatiu a través dels objectius següents:

OBJECTIUS

Objectius Generals d'Ensenyaments Elementals

Els ensenyaments elementals de música tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes i alumnes capacitats generals i els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

- a. Apreciar la importància de la música com a llenguatge artístic i com a mitjà d'expressió cultural dels pobles i de les persones.
- b. Adquirir i desenvolupar la sensibilitat musical a través de la interpretació i del gaudi de la música de les diferents èpoques, gèneres i estils, per a enriquir les possibilitats de comunicació i de realització personal.
- c. Interpretar en públic amb la suficient seguretat en si mateix, per a comprendre la funció comunicativa de la interpretació musical.
- d. Interpretar música en grup i habituar-se a escoltar altres veus, instruments, adaptant-se a l'equilibri del conjunt.
- e. Ser conscient de la importància del treball individual i adquirir les tècniques d'estudi que permetran l'autonomia en el treball i la valoració d'aquest.
- f. Valorar el silenci com a element indispensable per al desenvolupament de la concentració, l'audició interna i el pensament musical, així com la seua funció expressiva en el discurs musical.
- g. Conèixer i valorar la importància de la música pròpia del País Valencià, així com les seues característiques i manifestacions més importants.
- h. Adquirir l'autonomia adequada, en l'àmbit de l'audició, comprensió i expressió musical.
- i. Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument, d'acord amb les exigències de les obres.

Objectius Propis en els Ensenyaments Elementals

L'ensenyament del piano en el grau elemental tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

1. Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts de nivell.
2. Descobrir la necessitat de la posició adequada del cos respecte a l'instrument, de manera que possibiliti i afavorisca l'acció del conjunt braç-avantbraç-monyica sobre el teclat.
3. Descobrir les característiques i possibilitats sonores de l'instrument per a utilitzar-les dins de les exigències del curs.

4. Introduir-li en la valoració de la música al llarg de la història mitjançant la interpretació d'obres representatives de les diferents èpoques.
5. Interpretar obres d'acord amb els objectius i continguts propis de cada nivell, de manera que l'alumne forme el seu repertori.
6. Mostrar un grau de desenvolupament tècnic que permeta abordar –sempre dins de les exigències del nivell– els diferents estils d'escriptura que són possibles en un instrument de la capacitat polifònica del piano.

CONTINGUTS

Continguts Comuns en els Ensenyaments Elementals

- a. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva.
- b. Pràctica de lectura a vista.
- c. Desenvolupament permanent i progressiu de la memòria visual.
- d. Adquisició d'hàbits correctes i eficaços d'estudi.
- e. Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus diferents nivells.
- f. Selecció progressiva quant al grau de dificultat dels exercicis, estudis i obres del repertori propi de cada instrument que es consideres útils per al desenvolupament del conjunt de la capacitat musical i tècnica de l'alumne.
- g. Pràctica de la improvisació.
- h. Pràctica instrumental en grup.
- i. Desenvolupament d'automatismes.
- j. Pràctica de la relaxació.
- k. Iniciació a la grafia contemporània.

Continguts Propis en els Ensenyaments Elementals

1. Desenvolupament de la percepció interna de la pròpia relaxació, així com dels indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental, tractant sempre de trobar un equilibri satisfactori entre tots dos factors.
2. Establir les bases d'una utilització conscient del pes del braç.
3. Desenvolupament de l'habilitat de cada mà i del joc coordinat d'ambdues.
4. Planificació del treball de la tècnica tenint en compte els següents principis generals:
 - a. Pràctica de la tècnica digital dirigida a incrementar la independència, la velocitat, la resistència i la capacitat de diversificació dinàmica partint dels moviments de les articulacions dels dits.

- b. Estudi dels moviments possibles a partir de les diferents articulacions de braç, maneta, colze i muscle), com ara caigudes, llançaments, desplaçaments laterals, moviments circulars i de rotació i tota la combinatòria que permet.
- c. Percepció clara que la interacció permanent d'eixos diferents tipus d'accions constitueix la base de tota tècnica pianística eficaç.
- d. Estudi dels principis generals de la digitació pianística i el seu desenvolupament en funció de la complexitat progressiva de les dificultats de resoldre.
- e. Aprenentatge dels diversos modes d'atac i d'articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de la textura musical.
- f. Desenvolupament de la capacitat d'obtenir simultàniament sons de distinta intensitat entre totes dues mans o ens els dits d'una mateixa mà, tractant d'aconseguir una diferenciació dinàmica que resulta indispensable en un instrument polifònic com el piano, ja que es tracta de la relació melodia-acompanyament o de plantejaments contrapuntístics de major o menor complexitat.

METODOLOGIA

1. Adequar els continguts i la seua seqüenciació al moment i situació del desenvolupament evolutiu del xiquet i de la xiqueta, de manera que l'aprenentatge siga constructiu, progressiu i motivador.
2. Motivar a l'alumne per a l'estudi de la música mitjançant la seua activitat i participació en el progrés, donant-li el protagonisme que li corresponga en la seua pròpia formació musical.
3. Respectar les peculiaritats dels alumnes, individual i col·lectivament, facilitant així la convivència en el si del grup i la col·laboració, de manera que s'eviten les discriminacions de tota mena.
4. Utilitzar procediments i recursos variats que estimulen la capacitat crítica i creativa de l'alumne mitjançant l'acceptació del diàleg i les argumentacions raonades.
5. Procurar que l'assimilació dels continguts conceptuals per part de l'alumne es complete amb l'adquisició de continguts procedimentals i actitudinals que propicien la seua autonomia en el treball tant per al moment present com per al futur.
6. Facilitar als alumnes el coneixement i ús del codi convencional d'expressió alhora que la correcció i l'exactitud en l'ús del llenguatge, amb la finalitat que l'aprenentatge i la comunicació siguen efectius.
7. Exercitar la creativitat de l'alumne, de manera que adquirisca estratègies pròpies d'estudi i de realitzacions musicals amb la finalitat que pugui superar les dificultats que se li presenten en el procés d'ensenyament-aprenentatge

AVALUACIÓ

Criteris d'Avaluació

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.
Aquest criteri li servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
3. Interpretar obres d'estils diferents.
Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils.
4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument.
Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memòria i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi a casa.
5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor.
Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.
6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyalen.
Aquest criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics d'aus, amb autonomia i creativitat.
7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.
Aquest criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.
8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar la seua pròpia veu al mateix temps que s'acobla a la dels altres.
Aquest criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball comú.
9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions.
Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits, encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.

10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell.

Aquest criteri avalua l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com a crítics i col·loquials. Això acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual. *Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb elles, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeta valorar correctament el seu rendiment.*

Generals

1. Interès de l'alumne en l'assignatura.
2. Actitud enfront de les orientacions pedagògiques del professor.
3. Regularitat en l'assistència a classe.

Específics

1. Interpretar obres amb el suficient nivell de qualitat en correspondència amb els objectius i si maduració psicoevolutiva.
2. L'aspecte anterior suposa, a més, un hàbit d'expressió musical cara al públic, activitat que es distribuirà en freqüents audicions al llarg del curs. El caràcter diferenciador, quant a l'aplicació dels conceptes, ve determinat per les corresponents obres, peces i exercicis del programa de cada curs.
3. Coordinació amb l'equip docent per a analitzar la consecució i profunditat dels objectius generals del grau.
4. Participar en audicions trimestrals a nivell d'aula. Els professors podran coordinar i supervisar audicions trimestrals a nivell d'aula, en les quals participaran tots els alumnes de cada professor i interpretaran un repertori comú segons cada curs proposat pel professorat. Les audicions serviran per a avaluar a l'alumne i el percentatge de qualificació d'aquestes audicions serà determinat per cada professor, segons el treball desenvolupat per l'alumne en les classes lectives.
5. L'alumne haurà de desenvolupar una consciència de grup i del seu propi nivell a partir de les audicions conjuntes desenvolupades durant el curs, la qual cosa contribuirà en bon grau a la unificació de nivells.
6. Coordinació amb l'equip docent per a analitzar la consecució i profunditat dels objectius generals del grau.
7. Analitzar els criteris d'avaluació, identificació en cadascun les capacitats, els continguts que inclou i els indicadors dels objectius de l'assignatura.
8. La regularitat en l'estudi i la trajectòria en aquest.

Criteris de qualificació

Els criteris de qualificació són uns indicadors de valoració en relació als quals s'estableix la qualificació de l'alumne. L'estudi diari a casa, l'actitud cap a l'assignatura, el seguiment per part del professor a l'aula, la participació en les activitats i audicions programades, així com els índexs de superació dels objectius proposats en la programació seran referències explícites de qualificació. En aquest sentit s'estableixen els següents criteris de qualificació, els quals seran ponderats per cada professor atès el procés d'ensenyament- aprenentatge de l'alumne i a l'atenció personalitzada d'aquest:

1. La comprovació del grau de domini del llenguatge musical a través de la pràctica instrumental i del cant.
2. L'observació i verificació del desenvolupament i control de les destreses necessàries per a l'execució musical.
3. La valoració tècnica i estètica de la interpretació individual i col·lectiva.
4. L'estimació que manifesta de l'art en general i de la música en particular, per l'obstinació posada en la seua execució.
5. El sentit de la convivència i col·laboració entre condeixebles, demostrant a l'hora d'estudiar i d'interpretar col·lectivament.

El professor podrà baixar la qualificació trimestral o final de l'alumne/a un 20% en cas de mal comportament.

Procediments d'avaluació

1. Contínua i establida segons el tipus i grau d'aprenentatge que s'espera hagen aconseguit els alumnes en un moment determinat, respecte a les capacitats indicades en els objectius generals i específics de l'especialitat.
2. Flexible, tenint en compte el context de l'alumne, és a dir, el cicle educatiu en el qual es troba, així com les seues pròpies característiques i possibilitats.
3. Realitzar les audicions que es programen dins de l'àrea i seminari.

Utilitzarem els següents recursos

Prova inicial:

- Per a avaluar el nivell en què es troba l'alumne en començar el període d'aprenentatge.

Contínua:

- Per a anar supervisant a poc a poc el procés d'aprenentatge.

Final:

- Per a veure quins alumnes han aconseguit els objectius proposats

Instruments d'avaluació

1. Prova final
2. Fidel seguiment individual de l'alumne
3. Butlletins trimestrals d'informació.
4. Audicions comentades en les quals cada alumne avalua la interpretació dels altres companys
5. Temporalització.

Criteris de promoció

1. Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim.
2. En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
3. En cap cas es podrà qualificar l'assignatura motiu de promoció sense haver aprovat l'assignatura pendent.
4. Els alumnes que al final del quart curs tingueren arracades d'avaluació positiva tres assignatures o més, hauran de repetir el curs íntegrament. Quan la qualificació negativa es produïska en una o en dues assignatures, només serà preceptiu cursar les assignatures pendents

Procediment de recuperació del curs anterior

Les assignatures pendents hauran de superar-se mitjançant un examen extraordinari globalitzador proposat pel professor o col·lectiu de professors encarregats de l'avaluació. Aquest examen es podrà realitzar durant qualsevol dels tres trimestres del curs següent al qual consta l'assignatura o assignatures pendents. Aquestes assignatures es consideraran superades si l'alumne demostra haver adquirit les competències necessàries i aconseguits els objectius del curs.

El programa a interpretar podrà confeccionar-se tant amb obres triades del curs anterior pendent com del curs vigent que l'alumne estiga cursant. Com a mínim una d'elles s'interpretarà de memòria. Són les següents:

1. Un estudi
2. Una obra barroca
3. Una obra clàssica
4. Una obra romàntica
5. Una obra del segle XX o XXI

Mínims exigibles

L'alumne ha de demostrar un aprenentatge i evolució adequada en el domini de l'instrument, atenent la seua etapa evolutiva.

Els exercicis són progressius, la qual cosa significa, que si un alumne no realitza correctament un exercici no passa al següent. Per tant, si un alumne no realitza el 80% dels exercicis o estudis, difícilment podrà aconseguir el nivell corresponent.

Procediment de recuperació durant el curs

En l'avaluació contínua, es recupera en el moment que es demostra el nivell adequat en l'avaluació.

Pèrdua d'avaluació contínua

Es considerarà que un alumne ha perdut el dret a l'avaluació contínua quan falte sense justificació al 15% de les classes del curs, la qual cosa es tradueix en cinc o més faltes d'assistència durant tot el curs.

Podrà ser avaluat al juny, mitjançant un tribunal format per un mínim de tres professors del departament, que serà constituït mitjançant un procés intern del Departament de Tecla, que es manifestarà com l'organisme encarregat. Haurà de presentar un programa concorde als mínims exigibles i d'acord amb el nivell del curs del qual ha perdut el dret a l'avaluació contínua.

El programa a interpretar comprendrà els següents apartats:

- Una obra barroca
- Un estudi
- Una obra clàssica
- Una obra romàntica i una obra moderna, entre les quals el tribunal triarà una.

Es valorarà la interpretació de memòria.

En el cas que un alumne vulga tornar a ser avaluat, al no estar d'acord amb la qualificació global obtinguda durant el curs, se li aplicarà aquest mateix format d'examen.

Límit de permanència

El límit de permanència en els ensenyaments elementals de música serà de cinc anys. L'alumne no podrà romandre més de dos anys en el mateix curs.

ACTIVITATS

Pròpies

Realització d'audicions-concert, a càrrec de tots els alumnes de l'assignatura, mostrant el que han treballat durant els diferents períodes del curs. Les dates coincidirán amb les diferents avaluacions de cada trimestre.

Complementàries

Col·laboració en les audicions-concert amb les diferents activitats del centre en les que es requereisca la seua participació.

MATERIALS

Material de l'alumne exigit per a realitzar l'assignatura

És imprescindible que els alumnes posseïsquen un piano o instrument similar per a l'estudi quotidià a casa, amb la finalitat d'assegurar el màxim aprofitament de les classes que s'imparteixen en el centre.

Materials bibliogràfics:

Catàlegs per a l'elecció del repertori de l'alumne:

- Organitzats segons els nivells de dificultat, abastant en cada nivell obres de diferents compositors i estils:
 - Conil, Roland; Pascal, Denis et Rignol, François Michel: 10 ans avec le piano des XVIIIe et XIXe siècles. París, Cité de la Musique, 2002.
 - Gottlieb, Jay; Neveux, Alain; Rignol, François Michel et Thinat, Françoise: 10 ans avec le piano du XXe siècle. París, Cité de la Musique, 1998.
- Organitzats segons compositors y nivells de dificultat de les seues obres:
 - Descaves, Lucette: Un nouvel art du piano. París, Gérard Billaudot, 1990.
 - Bosquet, Emile: La musique de clavier. Bruxelles, Les Amis de la Musique, 1953.
 - Hutcheson, Ernest: The literature of the piano. London, Hutchison & Co., 1969.
 - Hinson, Maurice & Roberts, Wesley: Guide to the pianist's Repertoire. Bloomington & Indianapolis, Indiana University Press, 2014.
- Organitzats segons compositors sense especificar la dificultat d'aquestes:
 - Tranchefort, François, René: Guide de la Musique de Piano et de Clavecin. París, Fayard, 1987.

Pedagogia y tècnica del piano:

- Sorel, Alexandre: *L'art de jouer du piano. Conseils pour les débutants, les amateurs, les concertistes.* S.L, Euphonia, 2022.
 - Fraser, Alan: *The craft of piano playing. A new approach to piano technique.* Lanham, Maryland; Toronto; Plymouth, UK, 2011.
 - Varró, Margit: *L'enseignement vivant du piano. Sa méthode et sa psychologie.* Paris, E. M. E, 2008.
 - Ching, James: *On teaching Piano Technique to Children.* London, Keith Prowse Music Publishing, 1962.
 - Ching, James: *Piano playing, a practical method.* London, Bosworth & co. LTD, 1950.
 - Last, Joan: *The Young Pianist.* London, Oxford University Press, 1954.
 - Matthey, Tobias: *The act of touch in all its diversity. An analysis and synthesis of pianoforte tone production.* London, Bosworth & co. LTD, 1945.
 - Matthey, Tobias: *Muscular Relaxation Studies.* London, Bosworth & Co. LTD, 1908.
 - Gratia, L. E: *L'étude du piano.* Paris, Librairie Delagrave, 1938.
 - Fielden, Thomas: *The science of the pianoforte technique.* London, Macmillan and Co. Limited, 1929.
 - Cortot, Alfred: *Principes rationnels de la technique pianistique.* Paris, Salabert, 1928. pp. 97-102.
 - Curwen's Mrs. *The teacher's guide. Pianoforte method.* London, J. Curwen & Sons Ltd, 1913.
 - Taylor, Franklin: *Technique and expression in pianoforte playing.* London, Novello and Company, 1897.
-

PRIMER

D'ENSENYAMENTS

ELEMENTALS

Distribució temporal dels continguts | 1r *EEEE

Primer Trimestre:

1. Desenvolupament de la percepció interna de la pròpia relaxació, així com dels indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental, tractant sempre de trobar un equilibri satisfactori entre ambdues.
2. Posició correcta en asseure's en la banqueta, deixant caure el pes del cos sobre el teclat.
3. Posició correcta de les mans sobre el teclat, cuidant que el cinquè dit es mantinga ferm i que la resta de dits imprimisquen a la mà una forma de volta.

Segon Trimestre:

1. L'articulació dels dits de cada mà. L'articulació ajudarà al desenvolupament de l'habilitat de cada mà i del joc coordinat entre ambdues.
2. Desenvolupament dels hàbits d'estudi a casa: molta feina lentament, a mans separades i controlant l'atac directe del dit.
3. Desenvolupament del ritme des de les primeres classes, diferenciant amb claredat el pols de cada compàs.

Tercer Trimestre:

1. Iniciació al fraseig aplicant els moviments de la mà necessaris per a obtenir diferències en la producció del so.
2. Estudi dels matisos des de les primeres classes perquè l'alumne s'acostume a estudiar-los com una part indispensable de la música.

SEGON

D'ENSENYAMENTS

ELEMENTALS

Distribució temporal dels continguts| 2ºEEEE

Primer Trimestre:

1. Utilització conscient del pes del braç com a premissa fonamental del desenvolupament de la percepció interna de la pròpia relaxació, així com dels indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental, tractant sempre de trobar un equilibri satisfactori entre tots dos.
2. Control conscient de la posició correcta del cos davant del teclat.
3. Estudi, a un nivell molt elemental dels estils de les obres que s'interpreten durant el curs.

Segon Trimestre:

1. Iniciació a l'ús del metrònom, com a instrument d'ajuda a l'estudi del ritme i al sentit de la pulsació.
2. Desenvolupament de l'articulació mantenint la posició correcta de les mans sobre el teclat.
3. Desenvolupament dels hàbits d'estudi a casa: molta feina lentament, a mans separades i controlant l'atac directe del dit.

Tercer Trimestre:

1. Estudi del fraseig i dels matisos aplicant progressivament els moviments de les mans, dels avantbraços i dels braços necessaris per a obtenir diferències en la creació del so.
2. Iniciació a la interpretació de memòria d'obres simples des del punt de vista polifònic i/o harmònic.

TERCER

D'ENSENYAMENTS

ELEMENTALS

Distribució temporal dels continguts| 3r EEEE

Primer Trimestre:

1. Estudi, a un nivell bàsic, de les diferents èpoques i estils del repertori propi del curs.
2. Desenvolupar la coordinació entre les dues mans per a obtenir simultàniament sons de distinta intensitat, tractant d'aconseguir una diferenciació dinàmica que resulte indispensable en plantejaments d'escriptura harmònica i d'escriptura contrapuntística en nivells elementals.
3. L'articulació dels dits, mantenint la posició correcta de les mans sobre el teclat, així com del cos.

Segon Trimestre:

1. Aprenentatge dels diferents modes d'atac i articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de l'escriptura musical aplicant progressivament els moviments de les mans, dels avantbraços i dels braços, necessaris per a obtenir diferències en l'obtenció del so.
2. Treball conscient i regular a casa: Treball lent i a mans separades, tant amb partitura com de memòria, utilitzant el metrònom quan siga necessari.

Tercer Trimestre:

1. Iniciació al pedal de ressonància, escoltant els canvis produïts en la sonoritat com a mitjà de desenvolupament de la percepció i de l'oïda.
2. Desenvolupament de la percepció interna de la pròpia relaxació, aplicant el pes dels diferents membres del cos i utilitzant els esforços musculars que requereix l'execució instrumental.
3. Estratègies necessàries per a la interpretació de memòria d'obres de diferents estils.

QUART

D'ENSENYAMENTS

ELEMENTALS

Distribució temporal dels continguts| 4t EEEE

Primer Trimestre:

1. Estudi dels principis generals de la digitació pianística i el seu desenvolupament en funció de la complexitat progressiva de les dificultats a resoldre.
2. Lectura a primera vista com a vehicle de consolidació de la tècnica i la interpretació.
3. Estudi de les diferents èpoques i estils del repertori del curs i coneixement de les estructures formals més característiques de cada època.

Segon Trimestre:

1. Desenvolupament de la coordinació per a obtenir simultàniament sons de diferent intensitat entre les dues mans, tractant d'aconseguir una diferenciació dinàmica que resulte indispensable en plantejaments d'escriptura harmònica i d'escriptura contrapuntística a dues i tres veus.
2. Aprenentatge dels diferents modes d'atac i d'articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de l'escriptura musical, aplicant progressivament els moviments de les diferents articulacions del cos amb percepció clara de la interacció d'aquests moviments en relació amb el so.
3. Metodologia d'estudi regular a casa amb totes les variables que l'alumne ha desenvolupat al llarg dels cursos anteriors.

Tercer Trimestre:

1. Iniciació al pedal de ressonància i al pedal celeste, escoltant els canvis produïts en la sonoritat com a mitjà de desenvolupament de la percepció i de l'escolta.
2. Percepció interna de la pròpia relaxació diferenciant aquells moviments que parteixen del pes i aquells moviments que són generats per impulsos musculars.
3. Estratègies necessàries per a la interpretació de memòria d'obres de diferents estils.

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

COMPETÈNCIES

Les competències que s'arreglegen en aquesta programació s'han establert de conformitat amb els resultats de la investigació educativa i amb les tendències europees arreglegades en la Recomanació 2006/962/*EC, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent. Aquestes competències es descriuen, s'indica la seua finalitat i aspectes distintius, i es posa de manifest, en cadascuna d'elles, les claus de desenvolupament que ha d'aconseguir tot l'alumnat referides al final de l'ensenyament professional de música, però el desenvolupament de la qual ha d'iniciar-se des del començament de l'escolarització, de manera que la seua adquisició es realitze de manera progressiva i coherent al llarg de les diferents etapes educatives.

Les competències clau hauran d'estar estretament vinculades als objectius definits per a l'Ensenyament Professional de Música. Aquesta vinculació afavoreix que la consecució d'aquests objectius al llarg de la vida acadèmica porte implícit el desenvolupament de les competències clau, perquè totes les persones puguen aconseguir el seu desenvolupament personal i aconseguir una correcta incorporació en la societat.

Un enfocament metodològic basat en les competències clau i en els resultats d'aprenentatge comporta importants canvis en la concepció del procés d'ensenyament-aprenentatge, canvis en l'organització i en la cultura escolar; requereix l'estreta col·laboració entre els docents en el desenvolupament curricular i en la transmissió d'informació sobre l'aprenentatge dels alumnes i alumnes, així com canvis en les pràctiques de treball i en els mètodes d'ensenyament.

Les competències clau del currículum en el Sistema Educatiu Espanyol són les següents:

1. Comunicació lingüística.

És el resultat de l'acció comunicativa dins de pràctiques musicals i socials determinades, en les quals l'individu actua amb altres interlocutors i a través de textos en múltiples modalitats, formats i suports. Aquestes situacions i pràctiques poden implicar l'ús de diferents llenguatges musicals, en diversos àmbits i de manera individual o col·lectiva. Per a això l'individu disposa del seu repertori musical, però ajustat a les experiències comunicatives que experimenta al llarg de la vida. Els

diferents llenguatges musicals que utilitza poden haver tingut vies i temps distints d'adquisició i constituir, per tant, experiències d'aprenentatge musicals, tant populars com d'una altra índole. Aquesta visió de la competència en comunicació lingüística vinculada amb pràctiques musicals determinades ofereix una imatge de l'individu com a agent comunicatiu que produeix, i no sols rep, missatges a través de les diferents manifestacions musicals amb diferents finalitats. Valorar la rellevància d'aquesta afirmació en la presa de decisions educatives suposa optar per metodologies actives d'aprenentatge (aprenentatge basat en tasques i projectes, en problemes, en reptes, etcètera), ja siguin aquestes en llenguatges musicals avantguardistes i actuals, enfront d'opcions metodològiques més tradicionals. A més, la competència en comunicació lingüística musical, representa una via de coneixement i contacte amb la diversitat cultural que implica un factor d'enriquiment per a la pròpia competència i que adquireix una particular rellevància en el cas de les músiques d'altres cultures. Per tant, un enfocament intercultural en l'ensenyament i l'aprenentatge de les diferents músiques implica una important contribució al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística musical de l'alumnat.

Aquesta competència és, per definició, sempre parcial i constitueix un objectiu d'aprenentatge permanent al llarg de tota la vida. Per això, perquè es produïska un aprenentatge satisfactori de les diferents músiques, és determinant que es promoguen uns contextos d'ús de llenguatges musicals rics i variats, en relació amb les tasques que s'han de realitzar i els seus possibles interlocutors, textos i intercanvis comunicatius.

La competència en comunicació lingüística musical és extremadament complexa. Es basa, en primer lloc, en el coneixement del component lingüístic musical. Però, a més, com es produeix i desenvolupa en situacions comunicatives concretes i contextualitzades, l'individu necessita activar el seu coneixement del component pragmàtic-discursiu i sociocultural.

Aquesta competència precisa de la interacció de diferents destreses, ja que es produeix en múltiples modalitats de comunicació i en diferents suports. Des de l'oralitat i l'escriptura fins a les formes més sofisticades de comunicació audiovisual o mediata per la tecnologia, l'individu participa d'un complex entramat de possibilitats comunicatives gràcies a les quals expandeix la seua competència i la seua capacitat d'interacció amb altres individus. Per això, aquesta diversitat de modalitats i suports requereix d'una alfabetització musical més complexa, recollida en el concepte

d'alfabetitzacions múltiples, que permeta a l'individu la seua participació com a ciutadà actiu.

La competència en comunicació lingüística musical és també un instrument fonamental per a la socialització i l'aprofitament de l'experiència educativa, per ser una via privilegiada d'accés al coneixement dins i fora de l'escola. Del seu desenvolupament depèn, en bona part, que es produïsquen diferents tipus d'aprenentatge en diferents contextos, formals, informals i no formals. En aquest sentit, és especialment rellevant en el context escolar la consideració de la lectura com a destresa bàsica per a l'ampliació de la competència en comunicació lingüística musical i l'aprenentatge. Així, el llenguatge musical és la principal via d'accés a totes les àrees, per la qual cosa el contacte amb una diversitat de textos resulta fonamental per a accedir a les fonts originals del saber. Per això, on manifesta la seua importància, de forma més palesa, és en el desenvolupament de les destreses que condueixen al coneixement dels textos musicals, no sols en la seua consideració com a cànon artístic o en la seua valoració com a part del patrimoni cultural, sinó, sobretot, i principalment, com a font de gaudi i aprenentatge al llarg de la vida.

Des d'aquesta perspectiva, és recomanable que el centre educatiu siga la unitat d'acció per al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística musical. En aquest sentit, actuacions com el disseny d'un Projecte Artístic Musical de Centre que forme part del propi Projecte Educatiu de Centre, un Pla Lector o unes estratègies per a l'ús de la Biblioteca i Fonoteca Escolar com a espai d'aprenentatge i gaudi permeten un tractament més global i eficaç de la competència en comunicació lingüística musical en els termes ací expressats.

La competència en comunicació lingüística musical s'inscriu en un marc d'actituds i valors que l'individu posa en funcionament: el respecte a les normes de convivència; l'exercici actiu de la ciutadania; el desenvolupament d'un esperit crític; el respecte als drets humans i el pluralisme; la concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència, la resolució de conflictes i el desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits; una actitud de curiositat, interès i creativitat cap a l'aprenentatge i el reconeixement de les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) com a fonts de plaer relacionada amb el gaudi personal i la promoció i la pràctica del qual són tasques essencials en el reforç de la motivació cap a l'aprenentatge.

En resum, per a l'adequat desenvolupament d'aquesta competència resulta necessari abordar l'anàlisi i la consideració dels diferents aspectes que intervenen en ella, a causa de la seua complexitat. Per a això, s'ha d'atendre els cinc components que la constitueixen i a les dimensions en les quals es concreten:

- El component lingüístic musical que comprèn diverses dimensions: la lèxica, la gramatical, la semàntica, la fonològica, l'ortogràfica i la orto-èpica, entesa aquesta com l'articulació correcta del so a partir de la representació gràfica de la música.
- El component pragmàtic-discursiu contempla tres dimensions: la soci-musical (vinculada amb l'adequada producció i recepció de missatges en diferents contextos socials); la pragmàtica (que inclou les micro-funcions comunicatives i els esquemes d'interacció); i la discursiva (que inclou les macro-funcions textuais i les qüestions relacionades amb els gèneres discursius).
- El component sociocultural inclou dues dimensions: la que es refereix al coneixement del món i la dimensió intercultural.
- El component estratègic permet a l'individu superar les dificultats i resoldre els problemes que sorgeixen en l'acte comunicatiu. Inclou tant destreses i estratègies comunicatives per a la lectura, l'escriptura, la interpretació musical, l'escolta, com a destreses vinculades amb el tractament de la informació, la lectura multimodal i la producció de textos electrònics en diferents formats; així mateix, també formen part d'aquest component les estratègies generals de caràcter cognitiu, meta-cognitiu i soci-afectives que l'individu utilitza per a comunicar-se eficaçment, aspectes fonamentals en l'aprenentatge de les altres cultures musicals estrangeres.
- Finalment, la competència en comunicació lingüística musical inclou un component personal que intervé en la interacció comunicativa en tres dimensions: l'actitud, la motivació i els trets de personalitat.

2. Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

La competència matemàtica i les competències bàsiques en ciència i tecnologia indueixen i enforteixen alguns aspectes essencials de la formació de les persones que resulten fonamentals per a la vida.

En una societat on l'impacte de les matemàtiques, les ciències i les tecnologies és determinant, la consecució i sostenibilitat del benestar social exigeix conductes i presa de decisions personals estretament vinculades a la capacitat crítica i visió raonada i raonable de les persones. A això contribueixen la competència matemàtica i

competències bàsiques en ciència i tecnologia, les quals estan incloses en l'ensenyament musical a través de les seues diferents assignatures:

a) La competència matemàtica implica la capacitat d'aplicar el raonament matemàtic i les seues eines per a descriure, interpretar i predir diferents fenòmens en el seu context, igual que ocorre en les estructures musicals.

- La competència matemàtica musical requereix de coneixements sobre les mesures i les estructures que componen les obres musicals, així com de les operacions i les representacions harmòniques, i la comprensió dels termes que comporten aquestes representacions.

- L'ús d'eines matemàtiques, dins de l'ensenyament musical, implica una sèrie de destreses que requereixen l'aplicació dels principis i processos matemàtics en diferents contextos, ja siguin personals, socials, professionals o científics, així com per a emetre judicis fundats i seguir cadenes argumentals en la realització de càlculs, l'anàlisi de gràfics i representacions harmòniques i la manipulació d'expressions musicals, incorporant els mitjans digitals quan siga oportú. Forma part d'aquesta destresa la creació de descripcions i explicacions musicals que porten implícites la interpretació de resultats compositius i la reflexió sobre la seua adequació al context, igual que la determinació de si les solucions són adequades i tenen sentit en la situació en què es presenten.

- Es tracta, per tant, de reconèixer el paper que exerceixen les estructures matemàtic-musicals en el món i utilitzar els conceptes, procediments i eines per a aplicar-los en la resolució dels problemes que puguen sorgir en una situació determinada al llarg de la vida. L'activació de la competència matemàtica suposa que l'aprenent és capaç d'establir una relació profunda entre el coneixement conceptual i el coneixement procedimental, implicats en la resolució d'una tasca matemàtic-musical determinada.

- La competència matemàtica inclou una sèrie d'actituds i valors que es basen en el rigor, el respecte a les dades i la veracitat.

- Així doncs, per a l'adequat desenvolupament de la competència matemàtica resulta necessari abordar quatre àrees relatives als signes musicals, l'harmonia, la geometria musical, interrelacionades de formes diverses:

- L'espai i la forma: inclouen una àmplia gamma de fenòmens que es troben en el nostre món musical, visual i físic: patrons, propietats dels objectes, posicions, direccions i representacions d'ells; descodificació i codificació d'informació visual i

musical, així com navegació i interacció dinàmica amb formes reals, o amb representacions. La competència matemàtic-musical en aquest sentit inclou una sèrie d'activitats com la comprensió de la perspectiva, l'elaboració i lectura de partitures, la transformació de les formes amb i sense tecnologia, la interpretació de vistes d'escenes tridimensionals des de diferents perspectives i la construcció de representacions de formes musicals.

- El canvi i les relacions: el món desplega multitud de relacions temporals i permanents entre els objectes i les circumstàncies, on els canvis es produeixen dins de sistemes d'objectes interrelacionats. Tindre més coneixements sobre el canvi i les relacions suposa comprendre els tipus fonamentals de canvi i quan tenen lloc, amb la finalitat d'utilitzar models músic-estructurals adequats per a descriure-ho i predir-ho.

- La incertesa i les dades: són un fenomen central de l'anàlisi estructural de la música en el present en diferents moments del procés de resolució de problemes en el qual resulta clau la presentació i interpretació d'aquestes estructures. Aquesta categoria inclou el reconeixement del lloc de la variació en els processos, la possessió d'un sentit de quantificació d'eixa variació, l'admissió d'incertesa i error en els mesuraments i els coneixements sobre l'atzar. Així mateix, comprèn l'elaboració, interpretació i valoració de les conclusions extrems en situacions on la incertesa i les dades són fonamentals.

b) Les competències bàsiques en ciència i tecnologia són aquelles que proporcionen un acostament al món físic i a la interacció responsable amb ell des d'accions, tant individuals com col·lectives, orientades a la conservació i millora del medi natural, decisives per a la protecció i manteniment de la qualitat de vida i el progrés dels pobles. Aquestes competències contribueixen al desenvolupament del pensament científic, perquè inclouen l'aplicació dels mètodes propis de la racionalitat científica i les destreses tecnològiques, que condueixen a l'adquisició de coneixements, al contrast d'idees i l'aplicació dels descobriments al benestar social.

Les competències en ciència i tecnologia capaciten a ciutadans responsables i respectuosos que desenvolupen judicis crítics sobre els fets científics i tecnològics que se succeeixen al llarg dels temps, passats i actuals. Aquestes competències han de capacitar, bàsicament, per a identificar, plantejar i resoldre situacions de la vida quotidiana –personal i social– anàlogament a com s'actua enfront dels reptes i problemes propis de les activitats científiques i tecnològiques.

Per a l'adequat desenvolupament de les competències en ciència i tecnologia resulta necessari abordar els sabers o coneixements científics relatius a la física, la química, la biologia, la geologia, les matemàtiques i la tecnologia, els quals es deriven de conceptes, processos i situacions interconnectades. Aquests sabers l'alumnat els adquirirà en l'ensenyament general (ESO, Batxillerat)

Es requereix igualment el foment de destreses que permeten utilitzar i manipular eines i màquines tecnològiques, així com utilitzar dades i processos científics per a aconseguir un objectiu; és a dir, identificar preguntes, resoldre problemes, arribar a una conclusió o prendre decisions basades en proves i arguments.

Així mateix, aquestes competències inclouen actituds i valors relacionats amb l'assumpció de criteris ètics associats a la ciència i a la tecnologia, l'interès per la ciència, el suport a la investigació científica i la valoració del coneixement científic; així com el sentit de la responsabilitat en relació a la conservació dels recursos naturals i a les qüestions mediambientals i a l'adopció d'una actitud adequada per a aconseguir una vida física i mental saludable en un entorn natural i social.

3. Competència digital.

La competència digital és aquella que implica l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i la comunicació per a aconseguir els objectius relacionats amb el treball, l'ocupabilitat, l'aprenentatge, l'ús del temps lliure, la inclusió i participació en la societat.

Aquesta competència suposa, a més de l'adequació als canvis que introdueixen les noves tecnologies en l'alfabetització, la lectura i l'escriptura de la música, un conjunt nou de coneixements, habilitats i actituds necessàries hui dia per a ser competent en un entorn digital.

Requereix de coneixements relacionats amb el llenguatge específic bàsic: textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor, així com les seues pautes de descodificació i transferència. Això comporta el coneixement de les principals aplicacions informàtiques. Suposa també l'accés a les fonts i el processament de la informació; i el coneixement dels drets i les llibertats que assisteixen a les persones en el món digital.

Igualment, precisa del desenvolupament de diverses destreses relacionades amb l'accés a la informació, el processament i ús per a la comunicació, la creació de continguts, la seguretat i la resolució de problemes, tant en contextos formals com no formals i informals. La persona ha de ser capaç de fer un ús habitual dels recursos

tecnològics disponibles amb la finalitat de resoldre els problemes reals d'un mode eficient, així com avaluar i seleccionar noves fonts d'informació i innovacions tecnològiques, a mesura que van apareixent, en funció de la seua utilitat per a escometre tasques o objectius específics.

L'adquisició d'aquesta competència requereix a més actituds i valors que permeten a l'usuari adaptar-se a les noves necessitats establides per les tecnologies, la seua apropiació i adaptació als propis fins i la capacitat d'interaccionar socialment entorn d'elles. Es tracta de desenvolupar una actitud activa, crítica i realista cap a les tecnologies i els mitjans tecnològics, valorant les seues fortaleces i debilitats i respectant principis ètics en el seu ús. D'altra banda, la competència digital implica la participació i el treball col·laboratiu, així com la motivació i la curiositat per l'aprenentatge i la millora en l'ús de les tecnologies.

Per tant, per a l'adequat desenvolupament de la competència digital resulta necessari abordar:

- La informació: això comporta la comprensió de com es gestiona la informació i de com es posa a la disposició dels usuaris, així com el coneixement i maneig de diferents motors de cerca i bases de dades, sabent triar aquells que responen millor a les pròpies necessitats d'informació.
- Igualment, suposa saber analitzar i interpretar la informació que s'obté, acarar i avaluar el contingut dels mitjans de comunicació en funció de la seua validesa, fiabilitat i adequació entre les fonts, tant en línia com offline. I finalment, la competència digital suposa saber transformar la informació en coneixement a través de la selecció apropiada de diferents opcions d'emmagatzematge.
- La comunicació: suposa prendre consciència dels diferents mitjans de comunicació digital i de diversos paquets de programari de comunicació i del seu funcionament, així com els seus beneficis i mancances en funció del context i dels destinataris. Al mateix temps, implica saber quins recursos poden compartir-se públicament i el valor que tenen, és a dir, conèixer de quina manera les tecnologies i els mitjans de comunicació poden permetre diferents formes de participació i col·laboració per a la creació de continguts que produïsquen un benefici comú. Això suposa el coneixement de qüestions ètiques com la identitat digital i les normes d'interacció digital.
- La creació de continguts: implica saber com els continguts digitals poden realitzar-se en diversos formats (text, àudio, vídeo, imatges) així com identificar els programes/aplicacions que millor s'adapten al tipus de contingut que es vol crear.

Suposa també la contribució al coneixement de domini públic (wikis, fòrums públics, revistes), tenint en compte les normatives sobre els drets d'autor i les llicències d'ús i publicació de la informació.

- La seguretat: implica conèixer els diferents riscos associats a l'ús de les tecnologies i de recursos en línia i les estratègies actuals per a evitar-los, la qual cosa suposa identificar els comportaments adequats en l'àmbit digital per a protegir la informació, pròpia i d'altres persones, així com conèixer els aspectes addictius de les tecnologies.
- La resolució de problemes: aquesta dimensió suposa conèixer la composició dels dispositius digitals, els seus potencials i limitacions en relació a la consecució de metes personals, així com saber on buscar ajuda per a la resolució de problemes teòrics i tècnics, la qual cosa implica una combinació heterogènia i ben equilibrada de les tecnologies digitals i no digitals més importants en aquesta àrea de coneixement.

4. Aprendre a aprendre.

La competència d'aprendre a aprendre és fonamental per a l'aprenentatge permanent que es produeix al llarg de la vida i que té lloc en diferents contextos formals, no formals i informals.

Aquesta competència es caracteritza per l'habilitat per a iniciar, organitzar i persistir en l'aprenentatge. Això exigeix, en primer lloc, la capacitat per a motivar-se per aprendre. Aquesta motivació depèn del fet que es genere la curiositat i la necessitat d'aprendre, que l'estudiant se senta protagonista del procés i del resultat del seu aprenentatge i, finalment, que arribi a aconseguir les metes d'aprenentatge proposades i, amb això, que es produïska en ell una percepció d'acte-eficàcia. Tot l'anterior contribueix a motivar-li per a abordar futures tasques d'aprenentatge.

En segon lloc, quant a l'organització i gestió de l'aprenentatge, la competència d'aprendre a aprendre requereix conèixer i controlar els propis processos d'aprenentatge per a ajustar-los als temps i les demandes de les tasques i activitats que condueixen a l'aprenentatge. La competència d'aprendre a aprendre desemboca en un aprenentatge cada vegada més eficaç i autònom.

Aquesta competència inclou una sèrie de coneixements i destreses que requereixen la reflexió i la presa de consciència dels propis processos d'aprenentatge. Així, els

processos de coneixement es converteixen en objecte del coneixement i, a més, cal aprendre a executar-los adequadament.

Aprendre a aprendre inclou coneixements sobre els processos mentals implicats en l'aprenentatge (com s'aprèn). A més, aquesta competència incorpora el coneixement que posseeix l'estudiant sobre el seu propi procés d'aprenentatge que es desenvolupa en tres dimensions: a) el coneixement que té sobre el que sap i desconeix, del que és capaç d'aprendre, del que li interessa, etcètera; b) el coneixement de la disciplina en la qual es localitza la tasca d'aprenentatge i el coneixement del contingut concret i de les demandes de la tasca mateixa; i c) el coneixement sobre les diferents estratègies possibles per a afrontar la tasca.

Tot aquest coneixement es bolca en destreses d'autoregulació i control inherents a la competència d'aprendre a aprendre, que es concreten en estratègies de planificació en les quals es reflecteix la meta d'aprenentatge que es persegueix, així com el pla d'acció que es té previst aplicar per a aconseguir-la; estratègies de supervisió des de les quals l'estudiant va examinant l'adequació de les accions que està desenvolupant i l'aproximació a la meta; i estratègies d'avaluació des de les quals s'analitza tant el resultat com del procés que s'ha dut a terme. La planificació, supervisió i avaluació són essencials per a desenvolupar aprenentatges cada vegada més eficaços. Totes elles inclouen un procés reflexiu que permet pensar abans d'actuar (planificació), analitzar el curs i l'ajust del procés (supervisió) i consolidar l'aplicació de bons plans o modificar els que resulten incorrectes (avaluació del resultat i del procés). Aquestes tres estratègies haurien de potenciar-se en els processos d'aprenentatge i de resolució de problemes en els quals participen els estudiants.

Aprendre a aprendre es manifesta tant individualment com en grup. En tots dos casos el domini d'aquesta competència s'inicia amb una reflexió conscient sobre els processos d'aprenentatge als quals s'entrega un mateix o el grup. No sols són els propis processos de coneixement, sinó que, també, el mode en què els altres aprenen es converteix en objecte d'escrutini. D'aquí ve que la competència d'aprendre a aprendre s'adquirisca també en el context del treball en equip. Els professors han de procurar que els estudiants siguin conscients del que fan per a aprendre i busquen alternatives. Moltes vegades aquestes alternatives es posen de manifest quan es tracta d'esbrinar què és el que fan els altres en situacions de treball cooperatiu.

Respecte a les actituds i valors, la motivació i la confiança són crucials per a l'adquisició d'aquesta competència. Ambdues es potencien des del plantejament de metes realistes a curt, mitjà i llarg termini. En aconseguir-se les metes augmenta la percepció

d'acte-eficàcia i la confiança, i amb això s'elevan els objectius d'aprenentatge de manera progressiva. Les persones han de ser capaces de secundar-se en experiències vitals i d'aprenentatge prèvies amb la finalitat d'utilitzar i aplicar els nous coneixements i capacitats en altres contextos, com els de la vida privada i professional, l'educació i la formació.

Saber aprendre en un determinat àmbit implica ser capaç d'adquirir i assimilar nous coneixements i arribar a dominar capacitats i destreses pròpies d'aquest àmbit. En la competència d'aprendre a aprendre pot haver-hi una certa transferència de coneixement d'un camp a un altre, encara que saber aprendre en un àmbit no significa necessàriament que se sàpiga aprendre en un altre. Per això, la seua adquisició ha de dur-se a terme en el marc de l'ensenyament de les diferents àrees i matèries de l'àmbit formal, i també dels àmbits no formal i informal.

Podria concloure's que per a l'adequat desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre es requereix d'una reflexió que afavorisca un coneixement dels processos mentals als quals s'entreguen les persones quan aprenen, un coneixement sobre els propis processos d'aprenentatge, així com el desenvolupament de la destresa de regular i controlar el propi aprenentatge que es duu a terme.

5. Competències socials i cíviques.

Les competències socials i cíviques impliquen l'habilitat i capacitat per a utilitzar els coneixements i actituds sobre la societat, entesa des de les diferents perspectives, en la seua concepció dinàmica, canviant i complexa, per a interpretar fenòmens i problemes socials en contextos cada vegada més diversificats; per a elaborar respostes, prendre decisions i resoldre conflictes, així com per a interactuar amb altres persones i grups conforme a normes basades en el respecte mutu i en conviccions democràtiques. A més d'incloure accions a un nivell més pròxim i mediat a l'individu com a part d'una implicació cívica i social.

Es tracta, per tant, de conjuminar l'interès per aprofundir i garantir la participació en el funcionament democràtic de la societat, tant en l'àmbit públic com privat, i preparar a les persones per a exercir la ciutadania democràtica i participar plenament en la vida cívica i social gràcies al coneixement de conceptes i estructures socials i polítiques i al compromís de participació activa i democràtica.

a) La competència social es relaciona amb el benestar personal i col·lectiu. Exigeix entendre el mode en què les persones poden procurar-se un estat de salut física i

mental òptim, tant per a elles mateixes com per a les seues famílies i per al seu entorn social pròxim, i saber com un estil de vida saludable pot contribuir a això.

Per a poder participar plenament en els àmbits social i interpersonal és fonamental adquirir els coneixements que permeten comprendre i analitzar de manera crítica els codis de conducta i els usos generalment acceptats en les diferents societats i entorns, així com les seues tensions i processos de canvi. La mateixa importància té conèixer els conceptes bàsics relatius a l'individu, al grup, a l'organització del treball, la igualtat i la no discriminació entre homes i dones i entre diferents grups ètnics o culturals, la societat i la cultura. Així mateix, és essencial comprendre les dimensions intercultural i socioeconòmica de les societats europees i percebre les identitats culturals i nacionals com un procés sociocultural dinàmic i canviant en interacció amb l'europea, en un context de creixent globalització.

Els elements fonamentals d'aquesta competència inclouen el desenvolupament d'unes certes destreses com la capacitat de comunicar-se d'una manera constructiva en diferents entorns socials i culturals, mostrar tolerància, expressar i comprendre punts de vista diferents, negociar sabent inspirar confiança i sentir empatia. Les persones han de ser capaces de gestionar un comportament de respecte a les diferències expressat de manera constructiva.

Així mateix, aquesta competència inclou actituds i valors com una forma de col·laboració, la seguretat en un mateix i la integritat i honestat. Les persones han d'interessar-se pel desenvolupament socioeconòmic i per la seua contribució a un major benestar social de tota la població, així com la comunicació intercultural, la diversitat de valors i el respecte a les diferències, a més d'estar disposades a superar els prejudicis i a comprometre's en aquest sentit.

b) La competència cívica es basa en el coneixement crític dels conceptes de democràcia, justícia, igualtat, ciutadania i drets humans i civils, així com de la seua formulació en la Constitució espanyola, la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea i en declaracions internacionals, i de la seua aplicació per part de diverses institucions a escala local, regional, nacional, europea i internacional. Això inclou el coneixement dels esdeveniments contemporanis, així com dels esdeveniments més destacats i de les principals tendències en les històries nacional, europea i mundial, així com la comprensió dels processos socials i culturals de caràcter migratori que impliquen l'existència de societats multiculturals en el món globalitzat.

Les destreses d'aquesta competència estan relacionades amb l'habilitat per a interactuar eficaçment en l'àmbit públic i per a manifestar solidaritat i interès per resoldre els problemes que afecten l'entorn escolar i a la comunitat, ja siga local o més àmplia. Comporta la reflexió crítica i creativa i la participació constructiva en les activitats de la comunitat o de l'àmbit mediat i immediat, així com la presa de decisions en els contextos local, nacional o europeu i, en particular, mitjançant l'exercici del vot i de l'activitat social i cívica.

Les actituds i valors inherents a aquesta competència són aquells que es dirigeixen al ple respecte dels drets humans i a la voluntat de participar en la presa de decisions democràtiques a tots els nivells, siga el que siga el sistema de valors adoptat. També inclou manifestar el sentit de la responsabilitat i mostrar comprensió i respecte dels valors compartits que són necessaris per a garantir la cohesió de la comunitat, basant-se en el respecte dels principis democràtics. La participació constructiva inclou també les activitats cíviques i el suport a la diversitat i la cohesió socials i al desenvolupament sostenible, així com la voluntat de respectar els valors i la intimitat dels altres i la recepció reflexiva i crítica de la informació procedent dels mitjans de comunicació.

Per tant, per a l'adequat desenvolupament d'aquestes competències és necessari comprendre i entendre les experiències col·lectives i l'organització i funcionament del passat i present de les societats, la realitat social del món en el qual es viu, els seus conflictes i les motivacions d'aquests, els elements que són comuns i els que són diferents, així com els espais i territoris en què es desenvolupa la vida dels grups humans, i els seus assoliments i problemes, per a comprometre's personal i col·lectivament en la seua millora, participant així de manera activa, eficaç i constructiva en la vida social i professional.

Així mateix, aquestes competències incorporen formes de comportament individual que capaciten a les persones per a conviure en una societat cada vegada més plural, dinàmica, canviant i complexa per a relacionar-se amb els altres; cooperar, comprometre's i afrontar els conflictes i proposar activament perspectives d'afrontament, així com prendre perspectiva, desenvolupar la percepció de l'individu en relació a la seua capacitat per a influir en el social i elaborar argumentacions basades en evidències.

Adquirir aquestes competències suposa ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre, acceptar les diferències, ser tolerant i respectar els valors, les creences, les cultures i la història personal i col·lectiva dels altres.

6. Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

La competència-sentit d'iniciativa i esperit emprenedor implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació a intervenir o resoldre, i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst.

Aquesta competència és present en els àmbits personal, social, escolar i laboral en els quals es desemboquen les persones, permetent-los el desenvolupament de les seues activitats i l'aprofitament de noves oportunitats. Constitueix igualment el fonament d'altres capacitats i coneixements més específics, i inclou la consciència dels valors ètics relacionats.

L'adquisició d'aquesta competència és determinant en la formació de futurs ciutadans emprenedors, contribuint així a la cultura de l'emprenedoria. En aquest sentit, la seua formació ha d'incloure coneixements i destreses relacionats amb les oportunitats de carrera i el món del treball, l'educació econòmica i financera o el coneixement de l'organització i els processos empresarials, així com el desenvolupament d'actituds que comporten un canvi de mentalitat que afavorisca la iniciativa emprenedora, la capacitat de pensar de manera creativa, de gestionar el risc i de manejar la incertesa. Aquestes habilitats resulten molt importants per a afavorir el naixement d'emprenedors socials, com els denominats intraprenedors (emprenedors que treballen dins d'empreses o organitzacions que no són seues), així com de futurs empresaris.

Entre els coneixements que requereix la competència-sentit d'iniciativa i esperit emprenedor s'inclou la capacitat de reconèixer les oportunitats existents per a les activitats personals, professionals i comercials. També inclou aspectes de major amplitud que proporcionen el context en el qual les persones viuen i treballen, com ara la comprensió de les línies generals que regeixen el funcionament de les societats i les organitzacions sindicals i empresarials, així com les econòmiques i financeres; l'organització i els processos empresarials; el disseny i la implementació d'un pla (la gestió de recursos humans i/o financers); així com la postura ètica de les organitzacions i el coneixement de com aquestes poden ser un impuls positiu, per exemple, mitjançant el comerç just i les empreses socials.

Així mateix, aquesta competència requereix de les següents destreses o habilitats essencials: capacitat d'anàlisi; capacitats de planificació, organització, gestió i presa

de decisions; capacitat d'adaptació al canvi i resolució de problemes; comunicació, presentació, representació i negociació efectives; habilitat per a treballar, tant individualment com dins d'un equip; participació, capacitat de lideratge i delegació; pensament crític i sentit de la responsabilitat; autoconfiança, avaluació i acte-avaluació, ja que és essencial determinar els punts forts i febles d'un mateix i d'un projecte, així com avaluar i assumir riscos quan estiga justificat (maneig de la incertesa i assumptió i gestió del risc).

Finalment, requereix el desenvolupament d'actituds i valors com: la predisposició a actuar d'una forma creadora i imaginativa; l'autoconeixement i l'autoestima; l'autonomia o independència, l'interès i esforç i l'esperit emprenedor. Es caracteritza per la iniciativa, la proactivitat i la innovació, tant en la vida privada i social com en la professional. També està relacionada amb la motivació i la determinació a l'hora de complir els objectius, ja siguin personals o establerts en comú amb uns altres, inclòs l'àmbit laboral.

Així doncs, per a l'adequat desenvolupament de la competència sentit de la iniciativa i esperit emprenedor resulta necessari abordar:

- La capacitat creadora i d'innovació: creativitat i imaginació; autoconeixement i autoestima; autonomia i independència; interès i esforç; esperit emprenedor; iniciativa i innovació.
- La capacitat proactiva per a gestionar projectes: capacitat d'anàlisi; planificació, organització, gestió i presa de decisions; resolució de problemes; habilitat per a treballar tant individualment com de manera col·laborativa dins d'un equip; sentit de la responsabilitat; avaluació i acte-avaluació.
- La capacitat d'assumptió i gestió de riscos i maneig de la incertesa: comprensió i assumptió de riscos; capacitat per a gestionar el risc i manejar la incertesa.
- Les qualitats de lideratge i treball individual i en equip: capacitat de lideratge i delegació; capacitat per a treballar individualment i en equip; capacitat de representació i negociació.
- Sentit crític i de la responsabilitat: sentit i pensament crític; sentit de la responsabilitat.

7. Consciència i expressions culturals.

La competència en consciència i expressió cultural implica conèixer, comprendre, apreciar i valorar amb esperit crític, amb una actitud oberta i respectuosa, les diferents manifestacions culturals i artístiques, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi personal i considerar-les com a part de la riquesa i patrimoni dels pobles.

Aquesta competència incorpora també un component expressiu referit a la pròpia capacitat estètica i creadora i al domini d'aquelles capacitats relacionades amb els diferents codis artístics i culturals, per a poder utilitzar-les com a mitjà de comunicació i expressió personal. Implica igualment manifestar interès per la participació en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat com d'altres comunitats.

Així doncs, la competència per a la consciència i expressió cultural requereix de coneixements que permeten accedir a les diferents manifestacions sobre l'herència cultural (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera) a escala local, nacional i europea i el seu lloc en el món. Comprèn la concreció de la cultura en diferents autors i obres, així com en diferents gèneres i estils, tant de les belles arts (música, pintura, escultura, arquitectura, cinema, literatura, fotografia, teatre i dansa) com d'altres manifestacions artístic-culturals de la vida quotidiana (habitatge, vestit, gastronomia, arts aplicades, folklore, festes...). Incorpora així mateix el coneixement bàsic de les principals tècniques, recursos i convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre eixes manifestacions i la societat, la qual cosa suposa també tindre consciència de l'evolució del pensament, els corrents estètics, les modes i els gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana.

Aquests coneixements són necessaris per a posar en funcionament destreses com l'aplicació de diferents habilitats de pensament, perceptives, comunicatives, de sensibilitat i sentit estètic per a poder comprendre-les, valorar-les, emocionar-se i gaudir-les. L'expressió cultural i artística exigeix també desenvolupar la iniciativa, la imaginació i la creativitat expressada a través de codis artístics, així com la capacitat d'emprar diferents materials i tècniques en el disseny de projectes.

A més, en la mesura en què les activitats culturals i artístiques suposen amb freqüència un treball col·lectiu, cal disposar d'habilitats de cooperació i tindre consciència de la importància de secundar i apreciar les contribucions alienes.

El desenvolupament d'aquesta competència suposa actituds i valors personals d'interès, reconeixement i respecte per les diferents manifestacions artístiques i culturals, i per la conservació del patrimoni.

Exigeix així mateix valorar la llibertat d'expressió, el dret a la diversitat cultural, el diàleg entre cultures i societats i la realització d'experiències artístiques compartides. Al seu torn, comporta un interès per participar en la vida cultural i, per tant, per comunicar i compartir coneixements, emocions i sentiments a partir d'expressions artístiques.

Així doncs, per a l'adequat desenvolupament de la competència per a la consciència i expressió cultural resulta necessari abordar:

- a) El coneixement, estudi i comprensió tant dels diferents estils i gèneres artístics com de les principals obres i produccions del patrimoni cultural i artístic en diferents períodes històrics, les seues característiques i les seues relacions amb la societat en la qual es creen, així com les característiques de les obres d'art produïdes, tot això mitjançant el contacte amb les obres d'art. Està relacionada, igualment, amb la creació de la identitat cultural com a ciutadà d'un país o membre d'un grup.
- b) L'aprenentatge de les tècniques i recursos dels diferents llenguatges artístics i formes d'expressió cultural, així com de la integració de diferents llenguatges.
- c) El desenvolupament de la capacitat i intenció d'expressar-se i comunicar idees, experiències i emocions pròpies, partint de la identificació del potencial artístic personal (aptitud/talent). Es refereix també a la capacitat de percebre, comprendre i enriquir-se amb les produccions del món de l'art i de la cultura.
- d) La potenciació de la iniciativa, la creativitat i la imaginació pròpies de cada individu de cara a l'expressió de les pròpies idees i sentiments. És a dir, la capacitat d'imaginar i realitzar produccions que suposen recreació, innovació i transformació. Implica el foment d'habilitats que permeten reelaborar idees i sentiments propis i aliens i exigeix desenvolupar l'autoconeixement i l'autoestima, així com la capacitat de resolució de problemes i assumpció de riscos.
- e) L'interès, estima, respecte, gaudi i valoració crítica de les obres artístiques i culturals que es produeixen en la societat, amb un esperit obert, positiu i solidari.
- f) La promoció de la participació en la vida i l'activitat cultural de la societat en què es viu, al llarg de tota la vida. Això porta implícits comportaments que afavoreixen la convivència social.

g) El desenvolupament de la capacitat d'esforç, constància i disciplina com a requisits necessaris per a la creació de qualsevol producció artística de qualitat, així com habilitats de cooperació que permeten la realització de treballs col·lectius.

LES COMPETÈNCIES CLAU I ELS OBJECTIUS

1. Les competències clau hauran d'estar estretament vinculades als objectius definits per als Ensenyaments Professionals de Música
2. La relació de les competències clau amb els objectius de les diferents assignatures del currículum fa necessari dissenyar estratègies per a promoure i avaluar les competències des de les etapes educatives inicials i intermèdies fins a la seua posterior consolidació en etapes superiors, que portaran als alumnes i alumnes a desenvolupar actituds i valors, així com un coneixement de base conceptual i un ús de tècniques i estratègies que afavoriran la seua incorporació a la vida adulta i que serviran de fonament per al seu aprenentatge al llarg de la seua vida.
3. L'adquisició eficaç de les competències clau per part de l'alumnat i la seua contribució a l'assoliment dels objectius de les diferents assignatures, des d'un caràcter interdisciplinari i transversal, requereix del disseny d'activitats d'aprenentatge integrades que permeten avançar cap als resultats d'aprenentatge de més d'una competència al mateix temps.

LES COMPETÈNCIES CLAU EN EL CURRÍCULUM

1. Les competències clau han d'estar integrades en les àrees o matèries de les propostes curriculars, i en elles definir-se, explicitar-se i desenvolupar-se prou els resultats d'aprenentatge que els alumnes i alumnes han d'aconseguir.
2. Les competències han de desenvolupar-se en els àmbits de l'educació formal, no formal i informal al llarg de l'Educació Primària, l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat, i en l'educació permanent al llarg de tota la vida.
3. Totes les àrees o matèries del currículum han de participar, des del seu àmbit corresponent, en el desenvolupament de les diferents competències de l'alumnat.
4. La selecció dels continguts i les metodologies ha d'assegurar el desenvolupament de les competències clau al llarg de la vida acadèmica.

5. Els criteris d'avaluació han de servir de referència per a valorar el que l'alumnat sap i sap fer en cada àrea o matèria. Aquests criteris d'avaluació es desglossen en estàndards d'aprenentatge avaluable. Per a valorar el desenvolupament competencial de l'alumnat, seran aquests estàndards d'aprenentatge avaluable, com a elements de major concreció, observables i mesurables, els que, en posar-se en relació amb les competències clau, permetran graduar el rendiment o acompliment aconseguit en cadascuna d'elles.

6. El conjunt d'estàndards d'aprenentatge avaluable d'una àrea o matèria determinada donarà lloc al seu perfil d'àrea o matèria. Atès que els estàndards d'aprenentatge avaluable es posen en relació amb les competències, aquest perfil permetrà identificar aquelles competències que es desenvolupen a través d'eixa àrea o matèria.

7. Totes les àrees i matèries han de contribuir al desenvolupament competencial. El conjunt d'estàndards d'aprenentatge avaluable de les diferents àrees o matèries que es relacionen amb una mateixa competència dona lloc al perfil d'eixa competència (perfil de competència). L'elaboració d'aquest perfil facilitarà l'avaluació competencial de l'alumnat.

ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES PER A TREBALLAR PER COMPETÈNCIES A L'AULA

Tot procés d'ensenyament-aprenentatge ha de partir d'una planificació rigorosa del que es pretén aconseguir, tenint clar quins són els objectius o metes, quins recursos són necessaris, quins mètodes didàctics són els més adequats i com s'avalua l'aprenentatge i es retroalimenta el procés.

Els mètodes didàctics han de triar-se en funció del que se sap que és òptim per a aconseguir les metes proposades i en funció dels condicionants en els quals té lloc l'ensenyament.

La naturalesa de la matèria, les condicions socioculturals, la disponibilitat de recursos i les característiques dels alumnes i alumnes condicionen el procés d'ensenyament-aprenentatge, per la qual cosa serà necessari que el mètode seguit pel professor s'ajuste a aquests condicionants amb la finalitat de propiciar un aprenentatge competencial en l'alumnat.

Els mètodes han de partir de la perspectiva del docent com a orientador, promotor i facilitador del desenvolupament competencial en l'alumnat; a més, han d'enfocar-se a la realització de tasques o situacions-problema, plantejades amb un objectiu concret, que l'alumnat ha de resoldre fent un ús adequat dels diferents tipus de

coneixements, destreses, actituds i valors; així mateix, han de tindre en compte l'atenció a la diversitat i el respecte pels diferents ritmes i estils d'aprenentatge mitjançant pràctiques de treball individual i cooperatiu.

En l'actual procés d'inclusió de les competències com a element essencial del currículum, cal assenyalar que qualsevol de les metodologies seleccionades pels docents per a afavorir el desenvolupament competencial dels alumnes i alumnes ha d'ajustar-se al nivell competencial inicial d'aquests. A més, és necessari seqüenciar l'ensenyament de tal mode que es partisca d'aprenentatges més simples per a avançar gradualment cap a uns altres més complexos.

Un dels elements clau en l'ensenyament per competències és despertar i mantenir la motivació cap a l'aprenentatge en l'alumnat, la qual cosa implica un nou plantejament del paper de l'alumne, actiu i autònom, conscient de ser el responsable del seu aprenentatge.

Els mètodes docents hauran d'afavorir la motivació per aprendre en els alumnes i alumnes i, a tal fi, els professors han de ser capaços de generar en ells la curiositat i la necessitat per adquirir els coneixements, les destreses i les actituds i valors presents en les competències. Així mateix, amb el propòsit de mantenir la motivació per aprendre és necessari que els professors procurin tot tipus d'ajudes perquè els estudiants compreguen el que aprenen, sàpiguen per a què ho aprenen i siguin capaços d'usar l'après en diferents contextos dins i fora de l'aula. Per a potenciar la motivació per l'aprenentatge de competències es requereixen, a més, metodologies actives i contextualitzades. Aquelles que faciliten la participació i implicació de l'alumnat i l'adquisició i ús de coneixements en situacions reals, seran les que generen aprenentatges més transferibles i duradors.

Les metodologies actives han de secundar-se en estructures d'aprenentatge cooperatiu, de manera que, a través de la resolució conjunta de les tasques, els membres del grup coneguen les estratègies utilitzades pels seus companys i puguin aplicar-les a situacions similars.

Per a un procés d'ensenyament-aprenentatge competencial les estratègies interactives són les més adequades, en permetre compartir i construir el coneixement i dinamitzar la sessió de classe mitjançant l'intercanvi verbal i col·lectiu d'idees. Les metodologies que contextualitzen l'aprenentatge i permeten l'aprenentatge per projectes, els centres d'interès, l'estudi de casos o l'aprenentatge basat en problemes afavoreixen la participació activa, l'experimentació i un aprenentatge funcional que

facilitarà el desenvolupament de les competències, així com la motivació dels alumnes i alumnes en contribuir decisivament a la transferibilitat dels aprenentatges.

El treball per projectes, especialment rellevant per a l'aprenentatge per competències, es basa en la proposta d'un pla d'acció amb el qual es busca aconseguir un determinat resultat pràctic. Aquesta metodologia pretén ajudar l'alumnat a organitzar el seu pensament afavorint en ells la reflexió, la crítica, l'elaboració d'hipòtesi i la tasca investigadora a través d'un procés en el qual cadascun assumeix la responsabilitat del seu aprenentatge, aplicant els seus coneixements i habilitats a projectes reals. S'afavoreix, per tant, un aprenentatge orientat a l'acció en el qual s'integren diverses àrees o matèries: els estudiants posen en joc un conjunt ampli de coneixements, habilitats o destreses i actituds personals, és a dir, els elements que integren les diferents competències.

Així mateix, resulta recomanable l'ús del port-folio, que aporta informació extensa sobre l'aprenentatge de l'alumnat, reforça l'avaluació contínua i permet compartir resultats d'aprenentatge. El port-folio és una eina motivadora per a l'alumnat que potencia la seua autonomia i desenvolupa el seu pensament crític i reflexiu.

La selecció i ús de materials i recursos didàctics constitueix un aspecte essencial de la metodologia. El professorat ha d'implicar-se en l'elaboració i disseny de diferents tipus de materials, adaptats als diferents nivells i als diferents estils i ritmes d'aprenentatge dels alumnes i alumnes, a fi d'atendre la diversitat a l'aula i personalitzar els processos de construcció dels aprenentatges. S'ha de potenciar l'ús d'una varietat de materials i recursos, considerant especialment la integració de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge que permeten l'accés a recursos virtuals.

Finalment, és necessària una adequada coordinació entre els docents sobre les estratègies metodològiques i didàctiques que s'utilitzen. Els equips educatius han de plantejar-se una reflexió comuna i compartida sobre l'eficàcia de les diferents propostes metodològiques amb criteris comuns i consensuats. Aquesta coordinació i l'existència d'estratègies establides connexió permeten abordar amb rigor el tractament integrat de les competències i progressar cap a una construcció col·laborativa del coneixement.

Els Ensenyaments Professionals de música contribuiran a desenvolupar en els alumnes les competències clau, així com els valors cívics propis del sistema educatiu a través dels objectius següents:

OBJECTIUS

Objectius Generals en els Ensenyaments Professionals

Els ensenyaments Professionals de música contribuiran a desenvolupar en els alumnes les capacitats generals i els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

- a. Fomentar l'audició de la música i establir conceptes estètics propis que permeten fonamentar i desenvolupar criteris interpretatius individuals.
- b. Desenvolupar la sensibilitat artística i el criteri estètic com a font de formació i enriquiment personal.
- c. Analitzar i valorar críticament les diferents manifestacions i estils musicals.
- d. Conèixer les aportacions de la música al desenvolupament personal de l'individu i al desenvolupament col·lectiu de les societats.
- e. Participar en activitats de difusió cultural musical que permeten experimentar amb la música i gaudir de la música.
- f. Conèixer i emprar amb precisió el vocabulari específic relatiu als conceptes científics i artístics de la música.
- g. Conèixer i valorar el patrimoni musical com a part integrant del patrimoni històric i cultural de la Humanitat.
- h. Conèixer i valorar la importància de la música pròpia del País Valencià, així com les seues característiques i manifestacions més importants.

Objectius Específics en els Ensenyaments Professionals

Els ensenyaments professionals de música hauran de contribuir a l'adquisició, per part de l'alumnat, de les capacitats següents:

- a) Superar amb domini i capacitat crítica els objectius i continguts plantejats.
- b) Conèixer els elements bàsics dels llenguatges musicals, les seues característiques, funcions i evolucions en els diferents contextos històrics.
- c) Utilitzar l'«orella interna» com a base de l'afinació, de l'audició harmònica i de la interpretació musical.
- d) Formar una imatge ajustada de les possibilitats i característiques musicals tant a nivell individual com en la relació amb el grup, amb la disposició necessària per a saber integrar-se com un membre més del mateix o com a responsable del conjunt.
- e) Compartir vivències musicals de grup a l'aula i fora d'ella que permeten enriquir la relació afectiva amb la música a través del cant i de participació instrumental en grup.

- f) Utilitzar el cos i la ment per a adquirir la tècnica necessària i així, concentrar-se en l'audició i interpretació musical.
- g) Interrelacionar i aplicar els coneixements adquirits en totes les assignatures que componen el currículum juntament amb les vivències i experiències pròpies per a aconseguir una interpretació artística de qualitat.
- h) Adquirir i aplicar les destreses necessàries per a resoldre les dificultats que sorgisquen en la interpretació de la música.
- i) Practicar la improvisació i la transposició com a elements inherents a la creativitat musical.
- j) Interpretar, individualment o dins de l'agrupació corresponent, obres escrites en tots els llenguatges musicals, aprofundint en el coneixement dels diferents estils i èpoques, així com en els recursos interpretatius de cadascun d'ells.
- k) Actuar en públic amb autocontrol, domini de la memòria musical i capacitat comunicativa.
- l) Adquirir autonomia personal en la comunicació musical.
- m) Consolidar hàbits d'estudi adequats i continuats en funció de la dificultat dels continguts de les assignatures dels diferents cursos i nivells.
- n) Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.

Objectius Propis en els Ensenyaments Professionals

Els ensenyaments de piano dels ensenyaments professionals de música tindran com a objectiu contribuir a desenvolupar l'alumnat les següents capacitats:

1. Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
2. Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria.
3. Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
4. Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenvolupant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.

5. Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar per si mateix els diversos problemes d'execució que puguin presentar-se relatius a digitació, pedallització, fraseig i dinàmica.
6. Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument, així com aconseguir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
7. Interpretar un repertori que incloga obres representatives de diferents èpoques i estils de dificultat adequada a aquest nivell.

CONTINGUTS

Continguts propis en els Ensenyaments Professionals

Estudi en profunditat de:

1. La digitació i la seua problemàtica.
2. Desenvolupament i perfeccionament de tota la gamma de modes d'atac.
3. La utilització progressivament major del pes del braç com a principal font de força i de control de la sonoritat.
4. La dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es refereixen i l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants.
5. La utilització dels pedals i la potenciació que has experimentat els seus recursos en l'evolució de l'escriptura pianística.
6. El fraseig i la seua adequació als diferents estils, lligat a això, el desenvolupament de la cantabilitat en el piano.
7. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.
8. Entrenament permanent i progressiu de la memòria
9. Pràctica de la lectura a vista.
10. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seues diferents versions.
11. Pràctica de conjunt.

METODOLOGIA

Activa, individualitzada, motivadora i integradora.

- a. Adequar els continguts i la seua seqüenciació al moment i situació del desenvolupament evolutiu de l'alumne, de manera que l'aprenentatge siga constructiu, progressiu i motivador.
- b. Motivar a l'alumne per a l'estudi de la música mitjançant la seua activitat i participació en el progrés, donant-li el protagonisme.
- c. Respectar les peculiaritats dels alumnes, individual i col·lectivament, facilitant així la convivència en el si del grup i la col·laboració, de manera que s'eviten les discriminacions de tota mena.
- d. Utilitzar procediments i recursos variats que estimulen la capacitat crítica i creativa de l'alumne mitjançant l'acceptació del diàleg i les argumentacions raonades.
- e. Procurar que l'assimilació dels continguts conceptuals per part de l'alumne es complete amb l'adquisició de continguts procedimentals i actitudinals que propicien la seua autonomia en el treball tant per al moment present com per al futur.
- f. Facilitar als alumnes el coneixement i ús del codi convencional d'expressió alhora que la correcció i l'exactitud en l'ús del llenguatge, amb la finalitat que l'aprenentatge i la comunicació siguen efectius.
- g. Exercitar la creativitat de l'alumne, de manera que adquirisca estratègies pròpies d'estudi i de realitzacions musicals amb la finalitat que pugui superar les dificultats que se'ls presenten.

AVALUACIÓ

Criteris d'Avaluació

1. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics i musicals.

Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.

4. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup.

Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com del grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

6. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical.

Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

7. Mostrar autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.

Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

8. Presentar en públic programes adequats al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

9. Descobrir i raonar els trets característics de les obres escoltades en audicions de concerts en directe i de gravacions.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a analitzar obres i relacionar les seues característiques amb els coneixements instrumentals adquirits.

10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a formular judicis personals sobre les obres estudiades i aquelles que gaudeixen d'especial significació.

Aquest criteri pretén que el finançament en l'ús dels termes i conceptes de les matèries de l'àrea de llenguatge musical adquirits anteriorment, així com la incorporació correcta dels termes i conceptes aportats en aquest nivell a través de l'estudi de les matèries pròpies dels ensenyaments professionals.

11. Lectura a primera vista de propostes de fragments i obres.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el grau de desenvolupament en els mecanismes de lectura i la seua coordinació instrumental.

12. Transposició improvisada de fragments o obres amb dificultats convenientment seqüenciades.

Amb aquest criteri s'avalua el grau de comprensió i realització en l'instrument de la pràctica del transport.

Generals

1. Interès de l'alumne en l'assignatura
2. Actitud enfront de les orientacions pedagògiques del professor.
3. Regularitat en l'assistència a classe.

Específics

Al llarg del curs els alumnes tindran que:

1. Interpretar obres amb el suficient nivell de qualitat en correspondència amb els objectius i la seua maduració psicoevolutiva.
2. L'aspecte anterior suposa, a més, un hàbit d'expressió musical cara al públic, activitat que es distribuirà en freqüents audicions al llarg del curs. El caràcter diferenciador, quant a l'aplicació dels conceptes, ve determinat per les corresponents obres, peces i exercicis del programa de cada curs.
3. Coordinació amb l'equip docent per a analitzar la consecució i profunditat dels objectius generals del grau.
4. Participar en audicions trimestrals a nivell d'aula. Els professors podran coordinar i supervisar audicions trimestrals a nivell d'aula, en les quals participaran tots els alumnes de cada professor i interpretaran un repertori comú segons cada curs proposat pel professorat. Les audicions serviran per a avaluar a l'alumne i el percentatge de qualificació d'aquestes audicions serà determinat per cada professor, segons el treball desenvolupat per l'alumne en les classes lectives.
5. L'alumne haurà de desenvolupar una consciència de grup i del seu propi nivell a partir de les audicions conjuntes desenvolupades durant el curs, la qual cosa contribuirà en bon grau a la unificació de nivells.
6. Coordinació amb l'equip docent per a analitzar la consecució i profunditat dels objectius generals del grau.
7. Analitzar els criteris d'avaluació, identificació en cadascun les capacitats, els continguts que inclou i els indicadors dels objectius de l'assignatura.
8. La regularitat en l'estudi i la trajectòria en aquest.

Criteris de qualificació

Els criteris de qualificació són uns indicadors de valoració en relació als quals s'estableix la qualificació de l'alumne. L'estudi diari a casa, l'actitud cap a l'assignatura, el seguiment per part del professor a l'aula, la participació en les activitats i audicions

programades, així com els índexs de superació dels objectius proposats en la programació seran referències explícites de qualificació. En aquest sentit s'estableixen els següents criteris de qualificació, els quals seran ponderats per cada professor atès el procés d'ensenyament- aprenentatge de l'alumne i a l'atenció personalitzada d'aquest:

1. La comprovació del grau de domini del llenguatge musical a través de la pràctica instrumental i del cant
2. L'observació i verificació del desenvolupament i control de les destreses necessàries per a l'execució musical.
3. La valoració tècnica i estètica de la interpretació individual i col·lectiva.
4. L'estimació que manifesta de l'art en general i de la música en particular, per l'obstinació posada en la seua execució.
5. El sentit de la convivència i col·laboració entre condeixebles, demostrant a l'hora d'estudiar i d'interpretar col·lectivament.

El professor podrà baixar la qualificació trimestral o final de l'alumne/a un 20% en cas de mal comportament.

Procediments d'avaluació

1. Contínua i establida segons el tipus i grau d'aprenentatge que s'espera hagen aconseguit els alumnes en un moment determinat, respecte a les capacitats indicades en els objectius generals i específics de l'especialitat.
2. Flexible, tenint en compte el context de l'alumne, és a dir, el cicle educatiu en el qual es troba, així com les seues pròpies característiques i possibilitats.
3. Realitzar les audicions que es programen dins de l'àrea i seminari.

Utilitzarem els següents recursos:

Prova inicial:

- Per a avaluar el nivell en què es troba l'alumne en començar el període d'aprenentatge.

Contínua:

- Per a anar supervisant a poc a poc el procés d'aprenentatge.

Final:

- Per a veure quins alumnes han aconseguit els objectius proposats.

Instruments d'avaluació

1. Prova final
2. Fidel seguiment individual de l'alumne
3. Butlletins trimestrals d'informació.
4. Audicions comentades en les quals cada alumne avalue la interpretació dels altres companys
5. Temporalització.

Criteris de promoció

1. Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa com a màxim en dues assignatures. En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental o cant, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent si forma part d'aquest.
2. La qualificació negativa en tres o més assignatures d'un o diversos cursos impedirà la promoció d'un alumne al curs següent.
3. Els alumnes que al final del 6é curs tingueren arracades d'avaluació positiva tres assignatures o més hauran de repetir el curs íntegrament. Quan la qualificació negativa es produísca en una o dues assignatures, només serà preceptiu cursar les assignatures pendents.

Procediment de recuperació del curs anterior

Les assignatures pendents hauran de superar-se mitjançant un examen extraordinari globalitzador proposat pel professor o col·lectiu de professors encarregats de l'avaluació. Aquest examen es podrà realitzar durant qualsevol dels tres trimestres del curs següent al qual consta l'assignatura o assignatures pendents. Aquestes assignatures es consideraran superades si l'alumne demostra haver adquirit les competències necessàries i aconseguits els objectius del curs.

El programa a interpretar podrà confeccionar-se tant amb obres triades del curs anterior pendent com del curs vigent que l'alumne estiga cursant. Com a mínim una d'elles s'interpretarà de memòria.

1. Un estudi
2. Una obra barroca
3. Una obra clàssica
4. Una obra romàntica
5. Una obra del segle XX o XXI

Mínims exigibles

El Departament de Tecla, en reunió ordinària celebrada el dia 30 de novembre de 2010, acorda la inclusió en la programació del Departament dels objectius mínims dels Ensenyaments Professionals en l'assignatura de piano.

Aquests objectius mínims de l'assignatura de piano abastaran el domini i la comprensió de tots aquells continguts propis tant dels ensenyaments elementals com dels ensenyaments professionals exposats en la programació, els quals hauran de demostrar-se mitjançant la interpretació d'un recital d'aproximadament mitja hora de duració que continga un repertori amb obres de diferents estils i d'una dificultat tècnica adequada a cada curs d'Ensenyaments professionals, a saber:

- Una obra barroca
- Un estudi
- Una obra clàssica
- Una obra romàntica
- Una obra moderna

Procediment de recuperació durant el curs

En l'avaluació contínua, es recupera en el moment que es demostra el nivell adequat en l'avaluació.

Pèrdua d'avaluació contínua

Es considerarà que un alumne ha perdut el dret a l'avaluació contínua quan falte sense justificació al 15% de les classes del curs, la qual cosa es tradueix en cinc o més faltes d'assistència durant tot el curs.

Podrà ser avaluat al juny, mitjançant un tribunal format per un mínim de tres professors del departament, que serà constituït mitjançant un procés intern del Departament de Tecla, que es manifestarà com l'organisme encarregat. Haurà de presentar un programa concorde als mínims exigibles i d'acord amb el nivell del curs del qual ha perdut el dret a l'avaluació contínua.

El programa a interpretar comprendrà els següents apartats:

- Una obra barroca
- Un estudi
- Una obra clàssica
- Una obra romàntica i una obra moderna, entre les quals el tribunal triarà una.

Es valorarà la interpretació de memòria.

En el cas que un alumne vullga tornar a ser avaluat, al no estar d'acord amb la qualificació global obtinguda durant el curs, se li aplicarà aquest mateix format d'examen.

Recuperació en les proves extraordinàries

L'alumne interpretarà obres dels estils que s'indiquen a continuació, les quals estaran adaptades a cadascun dels nivells. Entre elles l'alumne haurà d'interpretar almenys una de memòria.

- Una obra barroca
- Un estudi
- Una obra clàssica
- Una obra romàntica i una obra moderna, entre les quals el tribunal triarà una.

Els exàmens extraordinaris podran ser avaluats, tant individualment pel professor de l'assignatura com per un col·lectiu de professors de l'assignatura. Qualsevol possibilitat de les esmentades anteriorment serà duta a terme des del Departament de Tecla, que es manifestarà com l'organisme encarregat de designar els grups de professors que avaluaran els exàmens extraordinaris.

Límit de permanència

El límit de permanència en els ensenyaments professionals de música serà de huit anys. L'alumne no podrà romandre més de dos anys en el mateix curs, excepte en 6é curs, fins a completar el límit de permanència.

ACTIVITATS

Pròpies

Realització d'audicions-concert, a càrrec de tots els alumnes de l'assignatura, mostrant el que han treballat durant els diferents períodes del curs. Les dates coincidiran amb les diferents avaluacions de cada trimestre.

Complementàries

Col·laboració en les audicions-concert amb les diferents activitats del centre en les que es requerisca la seua participació.

MATERIALS

Material de l'alumne exigit per a realitzar l'assignatura

És imprescindible que els alumnes posseïsquen un piano o instrument similar per a l'estudi quotidià a casa, amb la finalitat d'assegurar el màxim aprofitament de les classes que s'imparteixen en el centre.

Materials bibliogràfics:

Catàlegs per a l'elecció del repertori de l'alumne:

- Organitzats segons els nivells de dificultat, abastant en cada nivell obres de diferents compositors i estils:
 - Conil, Roland; Pascal, Denis et Rignol, François Michel: 10 ans avec le piano des XVIIIe et XIXe siècles. París, Cité de la Musique, 2002.
 - Gottlieb, Jay; Neveux, Alain; Rignol, François Michel et Thinat, Françoise: 10 ans avec le piano du XXe siècle. París, Cité de la Musique, 1998.
- Organitzats segons compositors y nivells de dificultat de les seues obres:
 - Descaves, Lucette: Un nouvel art du piano. París, Gérard Billaudot, 1990.
 - Bosquet, Emile: La musique de clavier. Bruxelles, Les Amis de la Musique, 1953.
 - Hutcheson, Ernest: The literature of the piano. London, Hutchison & Co., 1969.
 - Hinson, Maurice & Roberts, Wesley: Guide to the pianist's Repertoire. Bloomington & Indianapolis, Indiana University Press, 2014.
- Organitzats segons compositors sense especificar la dificultat d'aquestes:
 - Tranchefort, François, René: Guide de la Musique de Piano et de Clavecin. París, Fayard, 1987.

Pedagogia y tècnica del piano:

- Sorel, Alexandre: L'art de jouer du piano. Conseils pour les débutants, les amateurs, les concertistes. S.L, Euphonia, 2022.
- Fraser, Alan: The craft of piano playing. A new approach to piano technique. Lanham, Maryland; Toronto; Plymouth, UK, 2011.
- Varró, Margit: L'enseignement vivant du piano. Sa méthode et sa psychologie. Paris, E. M. E, 2008.
- Ching, James: On teaching Piano Technique to Children. London, Keith Prowse Music Publishing, 1962.
- Ching, James: Piano playing, a practical method. London, Bosworth & co. LTD, 1950.
- Last, Joan: The Young Pianist: London, Oxford University Press, 1954.
- Matthay, Tobias: The act of touch in all its diversity. An analysis and synthesis of pianoforte tone production. London, Bosworth & co. LTD, 1945.
- Matthay, Tobias: Muscular Relaxation Studies. London, Bosworth & Co. LTD, 1908.
- Gratia, L. E: L'étude du piano. Paris, Librairie Delagrave, 1938.
- Fielden, Thomas: The science of the pianoforte technique. London, Macmillan and Co. Limited, 1929.

- Cortot, Alfred: Principes rationnels de la technique pianistique. París, Salabert, 1928. pp. 97-102.
 - Curwen's Mrs. The teacher's guide. Pianoforte method. London, J. Curwen & Sons Ltd, 1913.
 - Taylor, Franklin: Technique and expression in pianoforte playing: London, Novello and Company, 1897.
-

PRIMER

D'ENSENYAMENTS

PROFESSIONALS

Distribució temporal dels continguts:

Primer trimestre:

1. Aprenentatge progressiu de les estratègies de la digitació per a aconseguir una autonomia suficient en l'aplicació d'aquesta.
2. Iniciació a l'ús combinat i simultani dels pedals celeste o una corda i de ressonància, i coneixement de les diferents grafies que presenten els dos tipus de pedals.
3. Desenvolupament de la percepció interna de la pròpia relaxació distingint amb claredat aquells moviments que parteixen del pes de les diferents articulacions i aquells altres que parteixen de l'impuls muscular.

Segon trimestre:

1. Desenvolupament de la percepció interna de la fixació o activitat muscular una vegada l'alumne ha aconseguit una perfecta relaxació.
2. Estudi dels estructures formals pròpies de cada època i estil, així com dels compositors més importants dels diferents períodes de la literatura pianística.
3. Estudi dels relacions del fraseig, dinàmiques i agògiques amb l'estil i l'època dels obres a interpretar.

Tercer trimestre:

1. Coordinació progressiva entre les dues mans per a obtenir simultàniament sons de distinta intensitat tant en modes d'atac iguals com diferents.
2. Desenvolupament d'estratègies partint de les propostes del professor per a resoldre els problemes tècnics que es plantegen en l'estudi diari.

SEGON

D'ENSENYAMENTS

PROFESSIONALS

Distribució temporal dels continguts

Primer trimestre:

1. Desenvolupament dels diferents modes d'atac amb consciència del so produït per a aconseguir una perfecta relació entre la intenció i l'acció en l'acte del toc.
2. Aprenentatge progressiu de les estratègies de desenvolupament de la memòria tàctil, visual i auditiva.
3. Aprenentatge progressiu de les estratègies de la digitació per a aconseguir una autonomia suficient en l'aplicació d'aquesta.

Segon trimestre:

1. L'ús dels pedals de celeste i de ressonància en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i el tipus d'escriptura.
2. Estudi dels estructures formals pròpies de cada època i estil, així com dels compositors i escoles musicals més importants de la literatura pianística.
3. Estudi de les relacions del fraseig, dinàmiques i agògiques amb l'estil i les característiques particulars dels compositors més rellevants de la literatura pianística.

Tercer trimestre:

1. Independència progressiva entre les dues mans i entre els dits de cada mà per a obtenir simultàniament sons de distinta intensitat que resulten indispensables en plantejaments d'escriptura harmònica i d'escriptura contrapuntística a dues i tres veus.
2. Desenvolupament de la percepció interna de la fixació, així com dels moviments resultants de l'impuls muscular i del repòs.

TERCER

D'ENSENYAMENTS

PROFESSIONALS

Distribució temporal dels continguts

Primer trimestre:

1. Iniciació a la coordinació entre els dues mans en plantejaments rítmics de valors irregulars en una mà i valors regulars en l'altra.
2. Convencions interpretatives vigents en relació a l'ornamentació segons escoles i autors específics.
3. Desenvolupament de l'equilibri de la sonoritat apropiat a cada estil aplicant una independència progressiva entre les dues mans i entre els dits de cada mà.

Segon trimestre:

1. Aprenentatge i aplicació progressiva de les estratègies de la digitació, adaptant-les a les exigències sonores de cada època i estil.
2. Estudi aprofundit de la pedallització en relació amb el fraseig, a la dinàmica, al tipus d'escriptura i a l'estil de l'obra.
3. Estudi aprofundit de les estructures formals pròpies de cada època i estil, sí com dels compositors i escoles musicals més importants de la literatura pianística.

Tercer trimestre:

1. Aprenentatge de les estratègies de la memòria tàctil, visual i auditiva.
2. Desenvolupament de la percepció interna d'aquells moviments del cos que parteixen de l'impuls muscular, d'aquells altres que parteixen del repòs i de la fixació muscular.

QUART

D'ENSENYAMENTS

PROFESSIONALS

Distribució temporal dels continguts

Primer trimestre:

1. Iniciació a la cantabilitat del piano una vegada l'alumne ha adquirit un cert domini entre la intenció i l'acció en l'acte del toc.
2. Estudi de les convencions interpretatives vigents en relació a l'escriptura rítmica i ornamentació segons èpoques, escoles i autors específics.
3. Desenvolupament de la coordinació entre les dues mans en plantejaments rítmics de valors irregulars en una mà i valors regulars en l'altra.

Segon trimestre:

1. L'equilibri de la sonoritat com a premissa fonamental per a practicar música en conjunt, en formacions de cambra de diversa configuració.
2. Aprenentatge i aplicació progressiva d'una digitació i una pedallització adequada en relació amb el fraseig, a la dinàmica, al tipus d'escriptura i a l'estil de l'obra.
3. Estudi aprofundit de totes les estratègies tècniques i musicals que afavorisquen un òptim estudi diari.

Tercer trimestre:

1. Percepció interna de la pròpia relaxació com a premissa per a aconseguir un perfecte equilibri del cos, necessari per a desenvolupar els moviments dels quals se serveix la tècnica moderna del piano.
2. Estudi de les estructures formals i de les relacions d'estil entre èpoques, escoles i compositors tant en obres escrites exclusivament per a piano com en obres escrites per a formacions de cambra i orquestra.

CINQUÈ

D'ENSENYAMENTS

PROFESSIONALS

Distribució temporal dels continguts

Primer trimestre:

1. Lectura a primera vista i improvisació com a recursos d'adquisició de nous hàbits formatius i interpretatius.
2. Iniciació a la grafia de la música contemporània per a piano, necessària per a comprendre els nous plantejaments estructurals i tímbrics i per a despertar en l'alumne l'interès cap a un repertori més ampli.
3. Iniciació al pedal tonal com a recurs necessari per a la correcta interpretació d'un important repertori del segle XX.

Segon trimestre:

1. Estudi dels plantejaments harmònics tonals i modals necessaris per a la memorització i per a la correcta interpretació d'obres de diferents estils
2. Convencions interpretatives en relació a l'escriptura rítmica, ornamentació, fraseig i articulació segons èpoques, escoles i autors específics
3. Percepció interna de la pròpia relaxació com a premissa per a aconseguir un perfecte equilibri del cos, necessari per a desenvolupar els moviments dels quals se serveix la tècnica moderna del piano i solucionar tots aquells problemes que puguen aparèixer a l'alumne en l'estudi diari

Tercer trimestre:

1. Aprenentatge i aplicació progressiva de les estratègies de la digitació i de la pedallització adequades al fraseig, a la dinàmica, al tipus d'escriptura i a l'estil de l'obra
2. Estudi dels estructures formals i dels relacions d'estil entre èpoques, escoles i compositors tant en obres escrites exclusivament per a piano com en obres escrites per a formacions de cambra i orquestra.

SISÈ

D'ENSENYAMENTS

PROFESSIONALS

Distribució temporal dels continguts

Primer trimestre:

1. Estudi del tractament espacial del teclat en la música contemporània com a premissa per a poder resoldre els problemes tècnics inherents al so i a l'aplicació de gestos específics.
2. Estudi aprofundit de la grafia en la música contemporània per a piano, així com dels nous plantejaments estructurals i tímbrics per a poder comprendre un repertori més ampli.
3. Aprenentatge dels problemes pianístics tècnics que es presenten regularment en les obres escrites per a clavicèmbal, clavicordi o clavecí i que són interpretades en pianos actuals, com ara textura, dinàmiques, pedallització i limitacions del teclat.

Segon trimestre:

1. Estudi aprofundit del pedal tonal per a adquirir l'autonomia necessària en la seua correcta aplicació.
2. Aprenentatge dels nous plantejaments contrapuntístics del segle XX per a adquirir una correcta interpretació des del punt de vista del so i de l'equilibri dinàmic i agògic.
3. Estudi dels plantejaments harmònics tonals, modals, politonals i atonals necessaris per a la memorització i per a la correcta interpretació d'obres de diferents escoles.

Tercer trimestre:

1. Percepció interna de la pròpia relaxació com a premissa per a aconseguir un perfecte equilibri del cos, necessari per a desenvolupar els moviments dels quals se serveix la tècnica moderna del piano, i solucionar tots aquells problemes que puguen aparéixer en l'estudi diari.
2. Estudi aprofundit dels diferents gestos en l'acte de la interpretació, classificant-los en moviments verticals, moviments circulars i moviments axials.
3. Aprenentatge de les estructures formals i de les relacions d'estil en les obres escrites tant per a piano com per a música de cambra i per a orquestra.

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

En el cas que hi haguera algun alumne amb necessitats específiques que requerisquen una atenció a la diversitat, es realitzaran les pertinents adaptacions curriculars.

TIC I MESURES DE SENSIBILITZACIÓ

Segons característiques, condicions i recursos disponibles, s'incorporaran mesures per a difondre les bones pràctiques en l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, així com mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i erradicació de qualsevol tipus de violència i discriminació per causa d'intolerància, especialment referida a condicions de discapacitat, gènere, orientació i identitat sexual, ètnia o creences religioses.

PLA DE CONVIVÈNCIA

Es respectaran i promouran els acords i continguts per a la convivència escolar adoptats en el pla de convivència i que quedaran reflectits en el reglament de règim intern del centre.

ANNEXOS

ANNEX 1

PROVES D'ACCÉS

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Estructura Prova d'Accés | 1r EEPP

1. Interpretació d' una obra, estudi o fragment triat pel tribunal d'una llista de tres que presentarà l'alumne. El nivell tècnic-instrumental obehirà als continguts terminals dels Ensenyaments Elementals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades. Quant a l'expressió "fragment triat pel tribunal", el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Castelló, d'acord amb la interpretació que la Comissió de Coordinació Pedagògica va fer sobre aquest tema, considera l'expressió fragment com un temps de Sonata o part d'una obra cíclica amb un sentit de peça fragmentària amb caràcter conclusiu.

a) Continguts específics de l'exercici d'interpretació:

1. Domini dels diferents modes d'atac i d'articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de l'escriptura musical, aplicant progressivament els moviments de les diferents articulacions del cos amb percepció clara de la interacció d'aquests moviments en relació amb el so.
2. Percepció interna de la pròpia relaxació diferenciant aquells moviments que parteixen del pes i aquells moviments que són generats per impulsos musculars.
3. Desenvolupament de la coordinació per a obtenir simultàniament sons de diferent intensitat entre les dues mans, tractant d'obtenir una diferenciació dinàmica que resulte indispensable en plantejaments d'escriptura harmònica i d'escriptura contrapuntística a dues i tres veus.
4. Comprensió dels estils propis de cada època en quan a sonoritat, fraseig, tempo, dinàmiques, agògiques i ús del pedal .
5. Estratègies necessàries per a la interpretació de memòria d'obres de diferents estils.

b) Criteris d'avaluació de l'exercici d'interpretació:

1. Interpretar les obres emprant la mesura, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
2. Interpretar obres d'estils diferents dins del nivell.
Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils d'acord amb els objectius i continguts propis del nivell.
3. Descobrir els trets característics de les obres a interpretar.
Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits.

4. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

c) Criteris de Qualificació de l'exercici d'interpretació.

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics del llenguatge musical. Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts. Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

Exercici auditiu

Continguts de l'exercici auditiu:

- Dictat rítmic-melòdic a una veu.
- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8 i 12/8 (sense canvi de compàs).
- Dificultats rítmiques: fins a semicorxeres i les seues combinacions en els compassos esmentats anteriorment i el puntet.
- Tonalitats fins a dues alteracions en l'armadura, en mode major i menor.
- Alteracions accidentals.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu:

L'aspirant haurà de completar o triar les opcions correctes d'un dictat rítmic-melòdic que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, on s'avaluarà:

- La identificació auditiva de la tonalitat del dictat (fins a 1 punt).
- La identificació auditiva del compàs del dictat (fins a 1 punt).
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts).

Exercici teòric

Continguts de l'exercici teòric:

- Síncopes i nota a contratemps: molt llarga, llarga, breu i molt breu, regulars i irregulars. Nota partida.
- Interval melòdic en les següents espècies: majors, menors, justos, augmentats i disminuïts.
- Inversió d'interval simple.
- Interval harmònic: consonàncies perfectes, consonàncies imperfectes, dissonàncies absolutes, dissonàncies condicionals i semiconsonàncies (tritó).
- Formació d'acords majors i menors.
- Quadre general de compassos regulars, simples i compostos.
- Tonalitats majors i menors fins a set alteracions en l'armadura.
- Formació d'escala diatònica majors, menors, en les seues tres formes tradicionals (natural, melòdica i harmònica).
- Tonalitats veïnes, identificació dels graus de l'escala, graus tonals i modals.
- Coneixement i interpretació dels termes i signes que afecten l'expressió; termes agògics i dinàmics; termes d'accentuació i articulació.
- Estudi de les diferents claus.
- Signes de repetició i abreviació, 8a alta i 8a baixa.
- Grups de valoració especial continguts en un pols.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquest exercici tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Exercici de lectura rítmica i melòdica

Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura rítmica a primera vista:
 - Extensió aproximada de 8 compassos amb els següents continguts:
 - Claus de sol i fa en 4a línia.

- Dificultats rítmiques: fins a fuses, en combinacions rítmiques, puntet i doble puntet, en els compassos de 2/4, 3/4, 4/4, 2/8, 3/8, 2/2, 3/2, 6/8, 9/8 i 12/8.
- Canvis de compàs amb equivalències pols = pols o figura = figura.
- Grups de valoració irregular, síncope, contratemp, anacruses, matisos i articulacions.
- Lectura melòdica a primera vista:
 - Extensió màxima de 8 compassos amb els següents continguts:
 - Tonalitats fins a amb 2 alteracions en l'armadura, majors i menors.
 - Intervalls justos, majors, menors, augmentats i disminuïts.
 - Alteracions accidentals.
 - Temps de preparació: 5 minuts.
 -

Criteris d'avaluació i qualificació dels exercicis de lectures rítmiques i melòdiques:

- 50% repentització rítmica
- 50% repentització melòdica

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

Es valorarà en cada exercici:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions (fins a 1 punt).
- La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punt).
- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com melòdica (fins a 4 punts) del fragment.

3. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument. El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals dels Ensenyaments Elementals de Música. En aquest sentit, el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, en la reunió del Departament celebrada el dia 9 de desembre de 2008 per majoria del professorat, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals no podran fer ús d'un piano.

a) Continguts específics de la primera vista:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 18 compassos
2. Estarà escrita en una tonalitat o modalitat que no excedirà d'una alteració.
3. La peça estarà realitzada en un dels compassos simples de 2/4, 3/4 o 4/4.
4. Es desenvoluparà en una extensió màxima de quatre octaves.

5. Podrà contenir els següents modes d'articulació: lligadures, lligadures d'expressió, picats, picats-lligats i accents.
6. Podrà contenir una gamma de dinàmiques des de p al f, així com modificacions dinàmiques progressives com a crescendo, diminuendo, o <>.
7. Podrà contenir el calderó, com a signe de modificació temporal.
8. Podrà contenir el ritardando o rallentando com a elements de modificació agògica.
9. L'obra estarà escrita en clau de fa per a la mà esquerra i clau de sol per a la mà dreta. No obstant això, també podrà estar escrita en clau de sol per a cadascuna de les dues mans.
10. Les figures rítmiques comprendran des de la redona fins a la semicorxera i tresillos de corxera.

b) Criteris d'avaluació de la primera vista:

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.
Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
2. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.
Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.
3. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de Qualificació de la primera vista:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

Listat orientatiu d'obres de Primer curs d'Ensenyaments Professionals

ESTUDIS

Estudis Op 29	
Estudis Op 32	H. Bertini
Estudis Op 100	J.F. Burgmüller
Estudis Op 636 (Cuadern I)	C. Czerny
Estudis Op 47	S. Heller
Estudis Op 37	H. Lemoine
Estudis Op 242	S. Köhler
Le progrès. 25 Estudis fàcils	F. le Couppey
30 études "Rétro" pour jeunes pianistes	S. Decrept

OBRES BARROQUES

Invencions a dues veus	
Petits Preludis i Fugues	J.S. Bach
18 " Probestücke" in 6 sonaten	
6 sonatine nuove	
6 leichte sonaten	
6 "Damensonaten"	C.P.E. Bach
Musical leisure hours	J.C.F Bach
Peces dels Ordres I- XXVII	F. Couperin

OBRES CLÀSSSIQUES

Sonates 1-18 (Volum 1A, Chr Landon)	F.J.Haydn
-------------------------------------	-----------

6 Sonatines	F.J.Haydn
Sonatines Op 36 nº 3, 4, 5, 6.	M. Clementi
6 Sonatines	J.L. Dussek
6 Sonatines	W.A.Mozart
Sonatines	A. Diabelli
Sonata fàcil Op 49 nº 2 Variacions sobre un tema Suís Rondó en Do Major WoO 29	L.V. Beethoven
6 Sonatines (Publicacions de l'Abadia de Montserrat)	Benet Brell
12 Sonatines Op 12	J. Hook
Sonatines	F. Kuhlau
6 Sonatines	C. Czerny
Sonata para piano nº 3 en La Major	M. Von Martínez

OBRES ROMÀNTIQUES

Àlbum de la joventut	
Escenes d'infants	R. Schumann
Àlbum de la joventut	P. I. Tchaikovsky

Peces infantils Op 72

Romances sense paraules

Moments Musicals

5 Serenates per a la joventut Op 183

L'arbre de Nadal

Peces líriques

F. Mendelssohn

F. Schubert

C. Reinecke

F. Liszt

E. Grieg

OBRES DEL SEGLE XX Y CONTEMPORÀNIES

Mikrokosmos (Vol III)

For Children

Peces infantils

Peces infantils Op 65

Puppentänze

Ocho apuntes

Peces Op 14, Op 27, Op 39

5 variacions fàcils

3 Rondos

Imatges d' infància Op 27

Wir Bauen Eine Stad

Petite Suite

B. Bartok

A.Casella

S. Prokofiev

D. Shostakovich

J. Guridi

D. Kabalewsky

A. Khatchaturian

P. Hindemith

J. Ibert

3 Gymnopedies

E. Satie

Humorous Bagatelles Op11

C. Nielsen

L'arca de Noé

X. Montsalvatge

Danzas Españolas

E. Granados

Revêrie (Morceaux pour piano Op.2)

P. Szalit

Àlbum de 32 composicions valencianes per
a petits pianistes (E. Piles)

M. Penella

V. Costa

P. Beneyto

José Salvador

Ramón Martínez

Estructura Prova d' Accés | 2º EPP

1. Interpretació d' una obra, estudi o fragment triat pel tribunal d'una llista de tres que presentarà l'alumne. El nivell tècnic-instrumental obehirà als continguts terminals dels Ensenyaments Elementals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades. Quant a l'expressió "fragment triat pel tribunal", el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Castelló, d'acord amb la interpretació que la Comissió de Coordinació Pedagògica va fer sobre aquest tema, considera l'expressió fragment com un temps de Sonata o part d'una obra cíclica amb un sentit de peça fragmentària amb caràcter conclusiu.

a) Continguts específics de l'exercici d'interpretació:

1. Domini de les estratègies de la digitació per a aconseguir una interpretació adequada de l'obra a interpretar.
2. Ús correcte dels pedals de celeste i de ressonància en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i el tipus d'escriptura.
3. Assimilació dels diferents modes d'atac i d'articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de l'escriptura musical, aplicant progressivament els moviments de les diferents articulacions del cos amb percepció clara de la interacció d'aquests moviments en relació amb el so.
4. Percepció interna de la pròpia relaxació diferenciant aquells moviments que parteixen del pes i aquells moviments que són generats per impulsos musculars.
5. Comprensió dels estils propis de cada època en quan a sonoritat, fraseig, tempo, dinàmiques, agògiques i ús del pedal .
6. Estratègies necessàries per a la interpretació de memòria d'obres de diferents estils.

b) Criteris d'avaluació de l'exercici d'interpretació:

1. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics i musicals.

Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.

4. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista.

Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com del grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

6. Mostrar autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.

Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

c) Criteris de Qualificació de l'exercici d'interpretació:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics del llenguatge musical. Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts. Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

Exercici auditiu

Continguts de l'exercici auditiu:

A una veu:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8 i 12/8 (sense canvi de compàs).

- Dificultats rítmiques: fins a fuses i les seues combinacions, en els compassos anteriorment esmentats; el puntet.
- Tonalitats fins a cinc alteracions en l'armadura, en mode major i menor.
- Alteracions accidentals.

A dues veus:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4 i 6/8.
- Dificultats rítmiques: fins a semicorxeres i les seues combinacions, en els compassos anteriorment esmentats; el puntet.
- Tonalitats fins a tres alteracions en l'armadura, en mode major i menor.
- Alteracions accidentals.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu: Es realitzarà un dictat rítmic-melòdic que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual s'avaluarà:

- La identificació auditiva de la tonalitat del dictat (fins a 1 punt).
- La identificació auditiva del compàs del dictat (fins a 1 punt).
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts).

Exercici teòric

Continguts de l'exercici teòric:

- Interval·ls melòdics doble augmentats i doble disminuïts.
- Notes d'ornament (ornaments).
- Ampliació i reducció d'interval·ls simples i compostos.
- Inversió d'interval·ls compostos.
- Tetracords i enllaços d'escapes.
- Notes, tons, interval·ls i acords enharmònics.
- Escapes pentatòniques, hexàtona, hispano-àrab, menor oriental, major i menor mixta, cromàtica.
- Relació entre les diferents claus. Denominació sil·làbica de les notes.
- Acords triada (Perfecte major, Perfecte menor, de 5a augmentada i de 5a disminuïda) i quatríada (7a de dominant, 7a de sensible i 7a disminuïda) amb les seues inversions.
- Compassos d'amalgama i irregulars.
- El metrònom.
- Nomenclatura d'alteracions, tonalitats i modalitats en anglès, alemany, francès i italià. Notació alfabètica.
- Sistema musical grec.
- Modes eclesiàstics, cant gregorià. Notació.
- La veu humana. Tessitures, extensió, tipus, claus, agrupacions vocals.

- Anàlisi d'elements bàsics, harmònics i formals (frases, cadències, modulacions) amb dificultat adequada al nivell.

Observació: queden inclosos tots els continguts de la prova de primer curs.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric: Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquest exercici tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Exercici de lectura rítmica i melòdica

Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura melòdic-rítmica a primera vista.
- Extensió aproximada: fins a 16 compassos.
- Claus: de sol, fa en quarta línia, do en tercera línia, do en quarta línia i do en primera línia.
- Tonalitats: fins a 4 alteracions en l'armadura, en mode major i menor.
- Dificultats rítmiques: fins a semifuses, en combinacions rítmiques, puntet i doble puntet. En els compassos simples i compostos; d'amalgama i irregulars.
- Canvis de compàs i de pols, grups de valoració irregular, síncope, contratemp, anacruses, matisos i notes d'ornament (ornaments).
- Alteracions accidentals.

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici de lectura rítmica i melòdica: L'alumne realitzarà un exercici a primera vista amb els continguts anteriors, que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual es valorarà:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions (fins a 1 punt).
- La marcadó del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punt).
- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com melòdica (fins a 4 punts) del fragment.

3. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument. El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals del primer curs dels Ensenyaments Professionals de Música. En aquest sentit, el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, en la reunió del Departament celebrada el dia 9 de desembre de 2008 per majoria del professorat, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals no podran fer ús d'un piano.

a) Continguts específics de la primera vista:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 20 compassos.
2. Estarà escrita en una tonalitat o modalitat que no excedirà de dues alteracions.
3. La peça estarà realitzada en un dels compassos de 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 o 6/8.
4. Es desenvoluparà en una extensió màxima de quatre octaves.
5. Podrà contenir els següents modes d'articulació: lligadures, lligadures d'expressió, picats, picats-lligats i accents.
6. Podrà contenir una gamma de dinàmiques des de p al f, així com modificacions dinàmiques progressives com a crescendo, diminuendo, o <>.
7. Podrà contenir el calderó, com a signe de modificació temporal.
8. Podrà contenir el ritardando o rallentando com a elements de modificació agògica.
9. L'obra estarà escrita en clau de fa per a la mà esquerra i clau de sol per a la mà dreta. No obstant això, també podrà estar escrita en clau de sol per a cadascuna de les dues mans.
10. Les figures rítmiques comprendran des de la redona fins a la semicorxera i grups irregulars de fins a tres notes.

b) Criteris d'avaluació de la primera vista:

1. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical.

Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

2. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.

Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

3. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.

4. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de qualificació de la primera vista:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds

demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

Listat orientatiu d'obres de Segon Curs d'Ensenyaments Professionals

ESTUDIS

Estudis Op 29	
Estudis Op 32	H. Bertini
Estudis Op 109	J.F. Burgmüller
Estudis Op 636 (Quadern II)	
Estudis Op. 299	C. Czerny
Estudis Op 46	S. Heller
Estudis	J. B. Cramer
30 études "Rétro" pour jeunes pianistes	S. Decrept

OBRES BARROQUES

Invencions a dues veus	
Petits Preludis i Fugues	J.S. Bach
18 " Probestücke" in 6 sonaten	
6 sonatine nuove	
6 leichte sonaten	C.P.E. Bach
6 "Damensonaten"	
Musical leisure hours	J.C.F Bach
Peces dels Ordres I- XXVII	F. Couperin

OBRES CLÀSSSIQUES

Sonates 1-18 (Volum 1A, Chr Landon)	
6 Sonatines	F.J. Haydn

6 Sonatines J.L. Dussek

Sonatines Op. 4, Op 49 i Op. 66 H. Lichner

6 Sonatines
W.A.Mozart

Rondó en Re Major

Sonatines A. Diabelli

Sonates Op 49 nº 1 i 2
Rondó en Do Major WoO 29
Allegretto en do menor WoO 53

Variacions (Vol I) L.V. Beethoven

12 Sonatines Op 12 J. Hook

Sonatines F. Kuhlau

6 Sonatines C. Czerny

OBRES ROMÀNTIQUES

Àlbum de la joventut

Escenes d'infants R. Schumann

Àlbum de la joventut P. I. Tchaikovsky

Peces infantils Op 72

Romances sense paraules F. Mendelssohn

Moments Musicals F. Schubert

5 Serenates pera la joventut Op 183 C. Reinecke

L'arbre de Nadal

F. Liszt

Peces líriques

E. Grieg

OBRES DEL SEGLE XX I CONTEMPORÀNIES

Mikrokosmos (Vol IV)

For Children

B. Bartok

Játékok (Vol III)

G. Kurtág

Avanti

F.M. Weber

Puppentänze

D. Shostakovich

Ocho apuntes

J. Guridi

Children's Corner

C. Debussy

Imatges d' infància Op 27

A. Khatchaturian

Wir Bauen Eine Stad

P. Hindemith

Petite Suite

J. Ibert

3 Gymnopedies

E. Satie

Humorous Bagatelles Op11

C. Nielsen

L' arca de Noé

X. Montsalvatge

Danzas Españolas

E. Granados

Cuentos y Fantasías

E. López-Chavarri

Children's Song

C. Corea.

Suite Española

España

I. Albéniz

Danzas Gitanas

J. Turina

Méditation Op. 33 n° 1

M. Bonis

Estructura Prova d' Accés | 3º EPP

1. Interpretació d' una obra, estudi o fragment triat pel tribunal d'una llista de tres que presentarà l'alumne. El nivell tècnic-instrumental obeirà als continguts terminals dels Ensenyaments Elementals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades. Quant a l'expressió "fragment triat pel tribunal", el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Castelló, d'acord amb la interpretació que la Comissió de Coordinació Pedagògica va fer sobre aquest tema, considera l'expressió fragment com un temps de Sonata o part d'una obra cíclica amb un sentit de peça amb caràcter conclusiu.

a) Continguts específics de l'exercici d'interpretació:

1. Domini de la coordinació entre els dues mans en plantejaments rítmics de valors irregulars en una mà i valors regulars en l'altra.
2. Assimilació de les convencions interpretatives vigents en relació a l'ornamentació segons escoles i autors específics.
3. Equilibri de la sonoritat apropiat a cada estil aplicant una independència progressiva entre les dues mans i entre els dits de cada mà.
4. Domini de les estratègies de la memòria tàctil, visual i auditiva.
5. Percepció interna d'aquells moviments del cos que parteixen de l'impuls muscular, d'aquells altres que parteixen del repòs i de la fixació muscular.
6. Aplicació correcta de les estratègies de la digitació, adaptant-les a les exigències sonores de cada època i estil.

b) Criteris d'avaluació de l'exercici d'interpretació:

1. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics i musicals.

Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. *Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.*

4. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista.

Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com del grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

6. Mostrar autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.

Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

c) Criteris de Qualificació de l'exercici d'interpretació:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics del llenguatge musical. Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts. Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

Exercici auditiu

Continguts de l'exercici auditiu:

A una veu:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8 i 12/8.
- Dificultats rítmiques: fins a fuses i les seues combinacions en els compassos anteriorment esmentats; el puntet, doble puntet.
- Tonalitats majors i menors fins a 7 alteracions en l'armadura.
- Alteracions accidentals.

- Modes diatònics.
A dues veus:
- Compassos de: $2/4$, $3/4$, $4/4$, $6/8$, $9/8$ i $12/8$.
- Dificultats rítmiques: fins a fuses i les seues combinacions en els compassos anteriorment esmentats; el puntet, doble puntet.
- Tonalitats majors i menors fins a 7 alteracions en l'armadura.
- Alteracions accidentals.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu: Es realitzarà un dictat rítmic-melòdic que tindrà una puntuació màxima de 10 punts en el qual s'avaluarà:

- La identificació auditiva de la tonalitat del dictat (fins a 1 punt).
- La identificació auditiva del compàs del dictat (fins a 1 punt).
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts).

Exercici teòric

Continguts de l'exercici teòric:

- Compassos d'amalgama, irregulars, característics, mixtos, de valor afegit (decimals i fraccionaris), de substracció i trencats.
- Elements constitutius de la música: ritme, melodia, harmonia.
- Sintaxi musical, acords, cadències, modulació.
- El transport i doble transport. Instruments transpositors.
- Fonaments acústics dels instruments musicals. Vibracions de les cordes, dels tubs, membranes, plaques i varetes.
- Sistemes d'afinació.
- La forma en la música (xicotetes formes binàries i ternàries, grans formes: sonata, suite).
- Anàlisi d'elements bàsics, harmònics i formals (frases, cadències, modulacions) amb dificultat adequada al nivell.

Observació: queden inclosos tots els continguts de la prova de primer i segon curs.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric: Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquest exercici tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Exercici de lectura rítmica i melòdica

Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura a primera vista.
- Extensió aproximada: fins a 16 compassos.

- Totes les claus. Tonalitats amb fins a 7 alteracions en l'armadura, en mode major i menor.
- Dificultats rítmiques: fins a semifuses en combinacions rítmiques, puntet i doble puntet. Compassos regulars simples i compostos. Compassos d'amalgama, irregulars, mixtos, de valor afegit i de substracció.
- Canvis de compàs i de pols. Grups de valoració irregular. Síncopes, contratemp, anacruses, matisos i notes d'ornament (ornaments).
- Alteracions accidentals.

Temps de preparació: 5 minuts.

Críteris d'avaluació i qualificació de l'exercici d'entonació i cant: L'alumne realitzarà un exercici a primera vista amb els continguts anteriors, que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual es valorarà:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions (fins a 1 punt).
- La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punt).
- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com melòdica (fins a 4 punts) del fragment.

3. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument. El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals del segon curs dels Ensenyaments Professionals de Música. En aquest sentit, el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, en la reunió del Departament celebrada el dia 9 de desembre de 2008 per majoria del professorat, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals no podran fer ús d'un piano.

a) Continguts específics de la lectura a primera vista:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 22 compassos.
2. Estarà escrita en una tonalitat o modalitat que no excedirà de tres alteracions.
3. La peça estarà realitzada en qualsevol dels compassos regulars, simples i compostos.
4. Es desenvoluparà en una extensió màxima de quatre octaves.
5. Podrà contenir els següents modes d'articulació: lligadures, lligadures d'expressió, lligadures d'articulació, picats, picats-lligats i accents.
6. Podrà contenir una gamma de dinàmiques des de p al f, sf, sfz, així com modificacions dinàmiques progressives com a crescendo, diminuendo, o <>.
7. Podrà contenir el calderó, com a signe de modificació temporal.
8. Podrà contenir el ritardando o rallentando com a elements de modificació agògica.

9. L'obra estarà escrita en clau de fa per a la mà esquerra i clau de sol per a la mà dreta. No obstant això, també podrà estar escrita en clau de sol per a cadascuna de les dues mans.
10. Les figures rítmiques comprendran des de la redona fins a la semicorxera i grups irregulars de fins a cinc notes.
11. La peça a primera vista podrà contenir pedal de ressonància, a tempo o sincopat.

b) Criteris d'avaluació de la lectura a primera vista:

1. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeti el text musical.
Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.
2. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.
Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
3. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.
Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.
4. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de qualificació de la lectura a primera vista:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

Listat orientatiu d' obres de Tercer Curs d' Ensenyaments Professionals

ESTUDIS

Estudis Op 29

Estudis Op. 32

H. Bertini

Estudis Op. 109

J.F. Burgmüller

Estudis Op. 636 (Quadern II)

Estudis Op. 299

C. Czerny

Estudis Op. 16 (Vol I i II)

Estudis Op. 46.

S. Heller

Estudis

J. B. Cramer

Estudis Op. 91 (Vol I)

M. Moszkowsky

Estudis Op. 32 (Vol I)

A. Jensen

OBRES BARROQUES

Invencions i simfonies

Petits preludis i fugues

J.S. Bach

18 " Probestücke" in 6 sonaten

6 sonatine nuove

6 leichte sonaten

6 "Damensonaten"

C.P.E. Bach

Suites diverses (Klavierwerke 1a)

G. F. Haendel

Peces dels Ordres I- XXVII F. Couperin

Obras completes per a clave J. P. Rameau

Obras completes per a clave H. Purcell

Sonates D. Scarlatti

OBRES CLÀSSSIQUES

Sonates (Volum 2, Chr Landon)

Klavierstücke (Vol. I) F.J. Haydn

Sonatinas Op. 4, Op. 49 i Op. 66 H. Lichner

Sonates nº 4, 5, 10, 11,16.

6 Sonatines

Rondó en Re Major

Fantasia en re menor

Variacions per a piano W. A. Mozart

Sonates Op 49 nº 1 i 2

Rondó en Do Major WoO 29

Allegretto en do menor WoO 53

Variacions (Vol I) L.V. Beethoven

Sis Sonates	V. Manfredini
12 Sonatines Op 12	J. Hook
Sonatines	F. Kuhlau
Sonates para tecla	T. Ciurana
Sonates para tecla	P. Soler
16 Sonates antigues d'autors espanyols	J. Nin (ed.)

OBRES ROMÀNTIQUES

Tres Sonates per a la joventut	
Escenes d'infants	
Albumblätter Op. 124	R. Schumann
Peces infantils Op. 72	
Romances sense paraules	F. Mendelssohn
Moments Musicals	
Melodia Hongaresa (D. 817)	F. Schubert
5 Serenates per a la joventut Op 183	C. Reinecke
L'arbre de Nadal	F. Liszt
Peces líriques	E. Grieg
Niania et moi	
Une larme	
Méditation	
Près du littoral de Crimée	M. Moussorgsky

Souvenance (Romances sans paroles Op. 76) C. Chaminade

OBRES DEL SEGLE XX I CONTEMPORÀNIES

Mikrokosmos (Vol IV)

B. Bartok

In a Landscape

J. Cage

Játékok (Vol III)

G. Kurtág

Avanti

F.M. Weber

Au Gré des Ondes

H. Dutilleux

Danzas Viejas

J. Guridi

Children's Corner

C. Debussy

La fille aux Cheveux de Lin (Préludes I)

Imatges d' infància Op 27

A. Khatchaturian

Wir Bauen Eine Stad

P. Hindemith

Petite Suite

J. Ibert

Seis piezas para piano

M. de Falla

Suite Española

España

Recuerdos de Viaje

I. Albéniz

Cançons i danses	F. Mompou
Danzas Españolas	E. Granados
Cuentos y Fantasías	E. López-Chavarri
Children's Song	C. Corea.
Musical Toys	S. Goubaïdoulina
Six pieces pour le piano	
Pensées d'automne	M. Bonis
Pièces d'amour	R. Hahn
Danzas Gitanas	J. Turina
Levante	O. Esplá
Tres apunts	M. Oltra

Estructura Prova d'Accés | 4t EEPP

1 Interpretació d'una obra, estudi o fragment triat pel tribunal d'una llista de tres que presentarà l'alumne. El nivell tècnic-instrumental obeirà als continguts terminals de tercer curs d'Ensenyaments Professionals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades. Quant a l'expressió "fragment triat pel tribunal", el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Castelló, d'acord amb la interpretació que la Comissió de Coordinació Pedagògica va fer sobre aquest tema, considera l'expressió fragment com un temps de Sonata o part d'una obra cíclica amb un sentit de peça fragmentària amb caràcter conclusiu.

a) Continguts específics de l'exercici d'interpretació

1. Cantabilitat del piano a partir del domini entre la intenció i l'acció en l'acte del toc.
2. Correcta aplicació de les convencions interpretatives vigents en relació a l'escriptura rítmica i ornamentació segons èpoques, escoles i autors específics.
3. Coordinació entre les dues mans en plantejaments rítmics de valors irregulars en una mà i valors regulars en l'altra.
4. Equilibri de la sonoritat en la interpretació d'obres com a solista.
5. Aplicació d'una digitació i una pedalització adequada en relació amb el fraseig, a la dinàmica, al tipus d'escriptura i a l'estil de l'obra.
6. Percepció interna de la pròpia relaxació com a premissa per a aconseguir un perfecte equilibri del cos, necessari per a desenvolupar els moviments dels quals se serveix la tècnica moderna del piano.

b) Criteris d'avaluació del exercici d'interpretació:

1. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics i musicals.

Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. *Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.*

4. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista. *Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com del grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.*

5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

6. Mostrar autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.

Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

c) Criteris de Qualificació del exercici d'interpretació.

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Harmonia

i. Realització d'un baix xifrat o l'harmonització d'un tiple, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Harmonia d'Ensenyaments Professionals de música.

ii. Prova d'audició guiada, on l'aspirant realitzi una anàlisi harmònica d'un exercici proposat pel tribunal, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'harmonia d'Ensenyaments Professionals de música

L'exercici del baix xifrat tindrà un valor del 70% sobre la nota final.

L'exercici d'anàlisi es valorarà amb un 30% sobre la nota final.

Els resultats de les avaluacions s'expressaran a través de qualificacions numèriques i utilitzaran l'escala d'1 a 10 sense decimals.

Per a obtenir una avaluació positiva final, l'alumne haurà d'aconseguir, en cadascun dels exercicis 1 i 2, una qualificació igual o superior a 5 resultant de l'aplicació del percentatge assenyalat.

3. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument. El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals del tercer curs dels Ensenyaments Professionals de Música. En aquest sentit, el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, en la reunió del Departament celebrada el dia 9 de desembre de 2008 per majoria del professorat, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals no podran fer ús d'un piano.

a) Continguts específics de la lectura a primera vista:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 24 compassos.

2. Estarà escrita en una tonalitat o modalitat que no excedirà de tres alteracions.

3. La peça estarà realitzada en qualsevol dels compassos regulars, simples i compostos.

4. Es desenvoluparà en una extensió màxima de sis octaves (tres octaves a la mà dreta i tres a la mà esquerra).

5. Podrà contenir els següents modes d'articulació: lligadures, lligadures d'expressió, lligadures d'articulació, picats, picats-lligats i accents.

6. Podrà contenir una gamma de dinàmiques des de p al ff, sf, sfz, així com modificacions dinàmiques progressives com a crescendo, diminuendo, o <>.

7. Podrà contenir el calderó, com a signe de modificació temporal.

8. Podrà contenir el ritardando o rallentando com a elements de modificació agògica.

9. L'obra estarà escrita en clau de fa per a la mà esquerra i clau de sol per a la mà dreta. No obstant això, també podrà estar escrita en clau de sol per a cadascuna de les dues mans.
10. Les figures rítmiques comprendran des de la redona fins a la semicorxera i grups irregulars de fins a cinc notes.
11. La peça a primera vista podrà contenir pedal de ressonància (a tempo o sincopat) i pedal una corda.

b) Criteris d'avaluació de la primera vista:

1. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical.

Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

2. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.

Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

3. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.

4. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i frasege adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de qualificació:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

Llistat orientatiu d'obres de Quart Curs d'Ensenyaments Professionals

ESTUDIS

Estudis de velocitat	E. Cury
Estudis Op. 32	H. Bertini
24 Estudis	J. C. Kessler
Triller -Etüden Op. 2	A. Krause
Estudis Op. 299	C. Czerny
Escola del mecanisme Op. 120	J.B. Duvernoy
Estudis	J. B. Cramer
Estudis Op. 91 (Vol II)	M. Moszkowsky
Estudis Op. 32 (Vol I, II i III)	A. Jensen
30 études "Rétro" pour jeunes pianistes	S. Decrept

OBRES BARROQUES

Invencions y simfonies	J. S. Bach
6 Sonates prussianes, W. 48/ 1-6	C.P.E. Bach
Sonates	D. Scarlatti
Suites diverses (Klavierwerke 1a)	G. F. Haendel
Peces dels Ordres I- XXVII	F. Couperin
Obras completes per a clave	J. P. Rameau
Obres completes per a clave	H. Purcell

OBRES CLÀSSSIQUES

Sonates (Volum 2, Chr Landon)

Klavierstücke (Vol. I)

F.J. Haydn

Sonates Op 49 n° 1 i 2

Sonata Op. 79.

Rondó en Do Major WoO 29

Allegretto en do menor WoO 53

Variacions (Vol I)

L.V. Beethoven

6 Sonatines

Rondó en Re Major

Fantasia en re menor

Variacions per a piano

Sonates n° 4, 5, 10, 11,16.

W.A. Mozart

Sis Sonates

V. Manfredini

12 Sonatines Op. 12

J. Hook

Sonatines

F. Kuhlau

Sonates per a tecla

T. Ciurana

Sonates per a tecla

P. Soler

16 Sonates antigues d'autors espanyols

J. Nin (ed.)

OBRES ROMÀNTIQUES

Tres Sonates per a la joventut

Escenes d'infants

Albumblätter Op. 124

R. Schumann

Peces infantils Op 72

Romances sense paraules

F. Mendelssohn

Moments Musicals

Melodia Hongaresa (D. 817)

Impromptus Op. 90

F. Schubert

Aquarellen Op. 19

Idyllen Op. 34

N.W. Gade

Consolacions

F. Liszt

Peces líriques

E. Grieg

Niania et moi

Une larme

Méditation

Près du littoral de Crimée

M. Moussorgsky

Feuilles d'album

R. Wagner

Woodland Sketches Op. 51

E. Mac Dowell

Valses

Masurques

Nocturns

F. Chopin

Élevation (Romances sans paroles Op. 76)

C. Chaminade

OBRES DEL SEGLE XX I CONTEMPORÀNIES

Mikrokosmos (Vol IV)	B. Bartok
In a Landscape	J. Cage
Játékok (Vol III)	G. Kurtág
Avanti	F.M. Weber
Au Gré des Ondes	H. Dutilleux
Danzas Viejas	J. Guridi
Children's Corner	
La fille aux Cheveux de Lin (Préludes I)	
Arabesques 1 i 2	
Suite Bergamasque.	C. Debussy
Danzas Gitanas	J. Turina
Tres Danzas Andaluzas	
Sis peces per a piano	M. de Falla
Suite Española	
España	
Recuerdos de Viaje	I. Albéniz
Cançons i danses	F. Mompou

Danzas Españolas	E. Granados
Cuentos y Fantasías	E. López-Chavarri
Children's Song	C. Corea.
Musical Toys	S. Goubaïdoulina
Cinco piezas del siglo XVI	J. Rodrigo
Sonatina	L. Blanes
Impresiones musicales	
Levante	O. Esplá
Six pièces pour le piano	
Près du ruisseau Op. 9	M. Bonis
Serenata andaluza	J. Malats
Premières valse	
Juvenilia et autres pièces	R. Hahn
Trois morceaux pour piano	L. Boulanger

Estructura Prova d'Accés | 5è EPP

1. Interpretació d'una obra, estudi o fragment triat pel tribunal d'una llista de tres que presentarà l'alumne. El nivell tècnic-instrumental obeirà als continguts terminals de quart curs d'Ensenyaments Professionals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades. Quant a l'expressió "fragment triat pel tribunal", el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Castelló, d'acord amb la interpretació que la Comissió de Coordinació Pedagògica va fer sobre aquest tema, considera l'expressió fragment com un temps de Sonata o part d'una obra cíclica amb un sentit de peça fragmentària amb caràcter conclusiu.

a) Continguts específics de l'exercici d'interpretació:

1. Comprensió de la grafia de la música contemporània per a piano, necessària per a entendre els nous plantejaments estructurals i tímbrics i per a despertar en l'alumne l'interès cap a un repertori més ampli.
2. Domini de les convencions interpretatives en relació a l'escriptura rítmica, ornamentació, fraseig i articulació segons èpoques, escoles i autors específics
3. Percepció interna de la pròpia relaxació com a premissa per a aconseguir un perfecte equilibri del cos, necessari per a desenvolupar els moviments dels quals se serveix la tècnica moderna del piano i solucionar tots aquells problemes que puguen aparèixer a l'alumne en l'estudi diari.
4. Aplicació correcta de les estratègies de la digitació i de la pedallització adequades al fraseig, a la dinàmica, al tipus d'escriptura i a l'estil de l'obra.
5. Cantabilitat del piano a partir del domini entre la intenció i l'acció en l'acte del toc.
6. Equilibri de la sonoritat en la interpretació d'obres com a solista

b) Criteris d'avaluació de l'exercici d'interpretació:

1. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics i musicals.

Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. *Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.*
4. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista. *Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com del grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.*
5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. *Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.*
6. Mostrar autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. *Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.*

c) Criteris de Qualificació de l'exercici d'interpretació:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Harmonia

- i. Un exercici de formació i/o classificació d'acords a partir d'un xifrat o d'una estructura.
- ii. Realització d'un baix xifrat o l'harmonització d'un tiple, adequat al nivell de segon curs de l'assignatura d'Harmonia d'Ensenyaments Professionals de Música.
- iii. Prova d'audició guiada, on l'aspirant realitze una anàlisi harmònica d'un exercici proposat pel tribunal, adequat al nivell de segon curs de l'assignatura d'Harmonia d'Ensenyaments Professionals de Música.

En l'exercici 1r només es permetrà un màxim de 3 errades sobre 10 per a poder superar la prova en el seu conjunt.

L'exercici 2n es qualificarà sobre 10 punts i tindrà un valor del 70% sobre la nota final.

L'exercici 3r es qualificarà sobre 10 punts i es valorarà amb un 30% sobre la nota final.

1. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument. El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals del quart curs dels Ensenyaments Professionals de Música. En aquest sentit, el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, en la reunió del Departament celebrada el dia 9 de desembre de 2008 per majoria del professorat, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals no podran fer ús d'un piano.

a) Continguts específics de la lectura a primera vista:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 30 compassos.
2. Estarà escrita en una tonalitat o modalitat que no excedirà de quatre alteracions.
3. La peça estarà realitzada en qualsevol dels compassos regulars, simples i compostos.
4. Es desenvoluparà en un àmbit que pot abastar tot el teclat.
5. Podrà contenir els següents modes d'articulació: lligadures, lligadures d'expressió, lligadures d'articulació, picats, picats-lligats, staccatissimo, legatissimo i accents.
6. Podrà contenir una gamma de dinàmiques des de p al ff, sf, sfz, així com modificacions dinàmiques progressives com a crescendo, diminuendo, o <>.
7. Podrà contenir el calderó, com a signe de modificació temporal.
8. Podrà contenir ritardando, rallentando, accelerando i ad libitum com a elements de modificació agògica.
9. L'obra estarà escrita en clau de fa per a la mà esquerra i clau de sol per a la mà dreta. No obstant això, també podrà estar escrita en clau de sol per a cadascuna de les dues mans.
10. Les figures rítmiques comprendran des de la redona fins a les fuses i grups irregulars de fins a set notes.
11. La peça a primera vista podrà contenir pedal de ressonància (a tempo o sincopat) i pedal una *corda.

b) Criteris d'avaluació de la primera vista:

1. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical.

Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

2. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.

Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

5. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.

6. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de qualificació de la primera vista:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

Llistat orientatiu d'obres de Cinquè Curs d'Ensenyaments Professionals

ESTUDIS

Estudis de velocitat	E. Cury
Tres nous estudis	F. Chopin
24 Estudis Op. 20	J. C. Kessler
Triller -Etüden Op. 2	A. Krause
Estudis Op. 740	C. Czerny
Escola del mecanisme Op. 120	J.B. Duvernoy
Estudis	M. Clementi
Estudis Op. 91 (Vol II)	M. Moszkowsky
Estudis Op. 32 (Vol I, II y III)	A. Jensen
30 Estudis de Concert	H. Degen

OBRES BARROQUES

Simfonies	J. S. Bach
El Clave ben Temperat (Vol I)	J.S. Bach
6 Sonates prussianes, W. 48/ 1-6	C.P.E. Bach
Sonates	D. Scarlatti
Suites per a clave	G. F. Haendel
Peces dels Ordres I- XXVII	F. Couperin
Obres completes per a clave	J. P. Rameau
Obres completes per a clave	H. Purcell

OBRES CLÀSSSIQUES

Sonates (Volum 3, Chr Landon)

Variacions per a piano

F.J. Haydn

Sonates Op 2 n° 1, Op. 10 n° 1 i n° 2

Op. 13, Op 14 n° 1 i 2, Op. 27 n° 2,

Op. 79.

Escoceses

Bagateles Op 33, Op. 119 i Op. 126

Variacions (Vol I)

L.V. Beethoven

6 Sonatines

Rondó en Re Mayor

Fantasia en re menor

Variacions para piano

Sonates n° 4, 5, 10, 11,16.

W.A. Mozart

Sis Sonates

V. Manfredini

Dos Sonates

A. P. F Boëly

Sonates

J. N. Hummel

Sonates para tecla

T. Ciurana

Sonates para tecla

P. Soler

16 Sonates antigues d'autors espanyols J. Nin (ed.)

Tres Sonates H. Jadin

Sonates M. Clementi

OBRES ROMÀNTIQUES

Danses de David nº 2, 5, 11, 14

Escenes del Bosc

Arabesca Op. 18

Escenes d'infants

Blumenstück Op. 19 R. Schumann

Peces infantils Op 72

Romances sense paraules F. Mendelssohn

Moments Musicals

Impromptus Op. 90 y 142 F. Schubert

Aquarellen Op. 19

Idyllen Op. 34 N.W. Gade

Consolacions

Tres Nocturns (Rêves d'amour) F. Liszt

Peces líriques E. Grieg

Souvenir d'enfance

Jeux d'enfants

La Couturière M. Moussorgsky

Intermezzo

Petite Suite A. Borodin

Woodland Sketches Op. 51

E. Mac Dowell

Valses

Masurques

Poloneses nº 11 i 12

F. Chopin

Nocturn en Si bemoll Major

M. Szymanowska

OBRES DEL SEGLE XX I CONTEMPORÀNIES

Sonatina

Mikrokosmos (Vol V)

B. Bartok

Sonatina

A. Khatchaturian

Játékok (Vol V)

G. Kurtág

24 preludis Op. 34

D. Shostakovich

3 Danses Fantàstiques

Au Gré des Ondes

H. Dutilleux

Danzas Viejas

J. Guridi

Children's Corner

La Plus que Lente

Preludis, llibre I nº 1, 10, 12

Preludis, llibre II nº 5,

Suite Bergamasque.

C. Debussy

Tres Danzas Andaluzas

J. Turina

Seis piezas para piano	M. de Falla
Mallorca	
España	
Recuerdos de Viaje	I. Albéniz
Cançons i danses	
Pessebres	F. Mompou
Danzas Españolas	E. Granados
Cuentos y Fantasías	E. López-Chavarri
Levante	
Impresiones musicales	O. Esplá
Musical Toys	S. Goubaïdoulina
Cinco Sonatas de Castilla con Toccata a modo de pregón	J. Rodrigo
Tres romances sense paraules	G. Fauré
Premières valse	
Juvenilia et autres pièces	R. Hahn
Quatre preludis	
Homenatges	A. Blanquer
Musica Ricercata	G. Ligeti

Estructura Prova d'Accés| 6é EEPP

1. Interpretació d'una obra, estudi o fragment triat pel tribunal d'una llista de tres que presentarà l'alumne. El nivell tècnic-instrumental obeirà als continguts terminals del cinquè curs d'Ensenyaments Professionals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades. Quant a l'expressió "fragment triat pel tribunal", el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Castelló, d'acord amb la interpretació que la Comissió de Coordinació Pedagògica va fer sobre aquest tema, considera l'expressió fragment com un temps de Sonata o part d'una obra cíclica amb un sentit de peça fragmentària amb caràcter conclusiu.

a) Continguts específics de l'exercici d'interpretació:

1. Comprensió del tractament espacial del teclat en la música contemporània com a premissa per a poder resoldre els problemes tècnics inherents al so i a l'aplicació de gestos específics.
2. Enteniment de la grafia en la música contemporània per a piano, així com dels nous plantejaments estructurals i tímbrics per a poder emprendre un repertori més ampli.
3. Resolució dels problemes pianístics tècnics que es presenten regularment en les obres escrites per a clavicèmbal, clavicordi o clavecí i que són interpretades en pianos actuals, com ara textura, dinàmiques, pedalització i limitacions del teclat.
4. Coneixement dels nous plantejaments contrapuntístics del segle XX mitjançant una correcta interpretació des del punt de vista del so i de l'equilibri dinàmic i agògic.
5. Domini dels plantejaments harmònics tonals, modals, politonals i atonals necessaris per a la memorització i per a la correcta interpretació d'obres de diferents escoles.
6. Percepció interna de la pròpia relaxació com a premissa per a aconseguir un perfecte equilibri del cos, necessari per a desenvolupar els moviments dels quals se serveix la tècnica moderna del piano, i solucionar tots aquells problemes que puguin aparèixer en l'estudi diari.
7. Domini dels diferents gestos en l'acte de la interpretació, classificant-los en moviments verticals, moviments circulars i moviments axials.

b) Criteris d'avaluació:

1. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics i musicals.

Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.

4. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista.

Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com del grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

7. Mostrar autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.

Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

c) Criteris de Qualificació.

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Anàlisi

i. Un exercici de formació i/o classificació d'acords a partir d'un xifrat o d'una estructura.

ii. Anàlisi musical d'una peça o fragment, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Anàlisi d'Ensenyaments Professionals de Música.

iii. Exercici d'audició guiada, on l'aspirant comente i valore harmònica i formalment el contingut del que escolta, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Anàlisi d'Ensenyaments Professionals de Música.

En el primer exercici només es permetrà un màxim de 2 errades sobre 10 per a poder superar la prova en el seu conjunt.

El segon exercici es qualificarà sobre 10 punts, sent necessari aconseguir una puntuació igual o superior a 5.

El tercer exercici es qualificarà sobre 10 punts, sent necessari aconseguir una puntuació igual o superior a 5.

3. Història de la Música

i. Desenvolupament d'un tema del currículum o part d'aquest, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Història de la Música d'Ensenyaments Professionals de música.

ii. Exercici d'audició comentada, contextualitzant l'obra o fragment dins del moment històric, a través d'un comentari escrit detallant els aspectes estètics i històrics rellevants, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Història de la Música d'Ensenyaments Professionals de música.

4. Acompanyament

i. Transposició, a una determinada distància intervàl·lica, de l'acompanyament d'una obra adequada al nivell de primer curs de l'Assignatura d'Acompanyament d'Ensenyaments Professionals de música.

ii. Realització de l'acompanyament d'una melodia xifrada proposada pel tribunal, adequada al nivell de primer curs de l'assignatura d'Acompanyament d'Ensenyaments Professionals de música.

1. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument. El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals del sisè curs dels Ensenyaments Professionals de Música. En aquest sentit, el Seminari de Tecla del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, en la reunió del Departament celebrada el dia 9 de Desembre de 2008 per majoria del professorat, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals no podran fer ús d'un piano

a) Continguts específics de la lectura a primera vista:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 32 compassos.
2. Estarà escrita en una tonalitat o modalitat que no excedirà de cinc alteracions.
3. La peça estarà realitzada en qualsevol dels compassos regulars, simples i compostos.
4. Es desenvoluparà en un àmbit que pot abastar tot el teclat.
5. Podrà contenir els següents modes d'articulació: lligadures, lligadures d'expressió, lligadures d'articulació, picats, picats-lligats, staccatissimo, legatissimo i accents.
6. Podrà contenir una gamma de dinàmiques des de p al ff, sf, sfz, així com modificacions dinàmiques progressives com a crescendo, diminuendo, o < >.
7. Podrà contenir el calderó, com a signe de modificació temporal.
8. Podrà contenir ritardando, rallentando, accelerando i ad libitum com a elements de modificació agògica.
9. L'obra estarà escrita en clau de fa per a la mà esquerra i clau de sol per a la mà dreta. No obstant això, també podrà estar escrita en clau de sol per a cadascuna de les dues mans.
10. Les figures rítmiques comprendran des de la redona fins a les fuses i grups irregulars de fins a set notes.
11. La peça a primera vista podrà contenir pedal de ressonància (a tempo o sincopat) i pedal una *corda.

b) Criteris d'avaluació de la primera vista:

1. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeti el text musical.

Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

2. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.

Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

3. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.

4. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de qualificació de la primera vista:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

Listat orientatiu d'obres de Sisè Curs d'Ensenyaments Professionals

ESTUDIS

Estudis Op. 70	I. Moscheles
Tres nous Estudis	
Estudis Op. 10 n° 6 , Op. 25 n° 2.	F. Chopin
24 Estudis Op. 20	J. C. Kessler
Estudis d'octaves op. 48	T. Kullak
Estudis Op. 740	C. Czerny
Estudis Op. 143	Fr. Kalkbrenner
Estudis	M. Clementi
Estudis Op. 72	M. Moszkowsky
Estudis Op. 125	J. N. Hummel
12 Estudis Op. 26	S. Thalberg
30 Estudis de concert	H. Degen
12 Estudis Op. 5	A. Henselt
Estudis y Polques	B. Martinu

OBRES BARROQUES

Simfonies	
El Clave ben Temperat (Vol I y II)	
Suites franceses	J. S. Bach
6 Sonates prussianes, W. 48/ 1-6	C.P.E. Bach

Sonates

D. Scarlatti

Suites per a clave

G. F. Haendel

Peces dels Ordres I- XXVII

F. Couperin

Obres completes per a clave

J. P. Rameau

Obres completes per a clave

H. Purcell

OBRES CLÀSSSIQUES

Sonates (Volum 3, Chr Landon)

Variacions per a piano

F.J. Haydn

Sonates Op 2 n° 1, Op. 10 n° 1 i n° 2

Op. 13, Op 14 n° 1 i 2, Op. 27 n° 2,

Op. 79.

Escoceses

Bagateles Op 33, Op. 119 i Op. 126

Variacions (Vol I i II)

L.V. Beethoven

Peces per a piano

Variacions per a piano

Sonates n° 1, 2, 3, 6, 7, 8, 12, 17

W.A. Mozart

Sonates

J. N. Hummel

Rondó Op. 11 J. N. Hummel

Dos Sonates A. P. F Boëly

Sonates per a tecla T. Ciurana

Sonates per a tecla P. Soler

16 Sonates antigues d'autores espanyols J. Nin (ed.)

Tres Sonates H. Jadin

Sonates M. Clementi

OBRES ROMÀNTIQUES

Nocturns J. Field

Danses de David nº 2, 5, 11, 14

Escenes del Bosc

Arabesca Op. 18

Escenes d'infants

Blumenstück Op. 19 R. Schumann

Quelques Riens pour Album G. Rossini

Romances sense paraules F. Mendelssohn

Moments Musicals

Impromptus Op. 90 i 142 F. Schubert

Dos Masurques Op. 70

Quatre peces Op. 22 C. Cui

Idyllen Op. 34

N.W. Gade

Consolacions

Tres Nocturns (Rêves d'amour)

Années de Pèlerinage 1ère Année :

Au Lac de Wallenstadt, Pastorale,

Les cloches de Genève, Églogue,

La mal du Pays

F. Liszt

Peces líriques

E. Grieg

Petite Suite

Scherzo

A. Borodin

Four pieces Op. 24

Sea Pieces Op. 55

New England Idyls Op. 62

E. Mac Dowell

Valses

Masurques

Poloneses

Deu peces pintoresques

E. Chabrier

Humoresques

A. Dvorak

Invitació al vals

C.M.V. Weber

Thème varié Op. 89

C. Chaminade

OBRES DEL SEGLE XXI CONTEMPORÀNIES

Sonatina

Mikrokosmos (Vol V)

B. Bartok

Sonatina	A. Khatchaturian
Játékok (Vol VI)	G. Kurtág
24 preludis Op. 34	D. Shostakovich
3 Danses Fantàstiques	D. Shostakovich
24 Preludis i Fugues	D. Shostakovich
Preludis i Fugues del Ludus Tonalis	P. Hindemith
Children's Corner	
La Plus que Lente	
Preludis, llibre I nº 1, 10, 12	
Preludis, llibre II nº 5,	C. Debussy
Suite Bergamasque.	C. Debussy
Tres Danzas Andaluzas	J. Turina
Seis piezas para piano	
Danzas de la Vida Breve	M. de Falla
Evocación, El Puerto (Iberia)	I. Albéniz
Cançons i danses	
Pessebres	
Impressions íntimes	F. Mompou
Danzas Españolas	
Valses poéticos	E. Granados

15 Improvisations

Mouvements perpétuels

Suite française

F. Poulenc

Levante

Impresiones musicales

La pájara pinta

O. Esplá

Àlbum per a piano

M. Blancafort

Cinco Sonatas de Castilla con Toccata

a modo de pregón

J. Rodrigo

Tres romances sense paraules

G. Fauré

Primera Barcarola

Quatre preludis

Homenatges

A. Blanquer

Musica Ricercata

G. Ligeti

Contes de vieille grand-mère Op. 31

Tres peces Op. 59

S. Prokofiev

Résonances

H. Dutilleux

Green Ways

Decorations

Sarnia

London Pieces

Preludes

The Almond Trees

John Ireland

Estudis de Ritme

Pascual Gimeno

Aleppo Songs

Kareem Roustom

Nota respecte als nivells i edició de les obres presentades:

Les obres presentades fora del llistat hauran de reunir uns nivells de dificultat similars i adaptar-se als continguts terminals dels Ensenyaments Elementals.

Només seran acceptades les obres editades amb número d'ISBN o ISMN

ANNEX 2

PROVES D'ACCÉS

ENSENYAMENTS ELEMENTALS

CURS DIFERENT A PRIMER

Proves d'accés a curs diferent a Primer d'Elemental

Estructura Prova d' Accés | 2º EEEE

Estructura de la prova

1. PART A

Característiques, continguts i criteris d'avaluació de la prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric-pràctics del llenguatge musical:

Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. **Exercici auditiu**
2. **Exercici teòric**
3. **Exercici de lectura rítmica i melòdica**

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts. Per aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima de 5 entre els tres exercicis.

Exercici auditiu

Continguts de l'exercici auditiu:

Dictat rítmic-melòdic a una veu

- Compassos de: 2/4, 3/4 i 4/4 sense canvi de compàs (s'indicarà a l'alumne).
- Dificultats rítmiques: blanca, negra, corxera, semicorxera, blanca amb punt, negra amb punt i silenci de negra en els compassos esmentats.
- Tonalitat de Do major.
- Tessitura: do 3 – do 4.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu:

Es realitzarà un dictat rítmic-melòdic que tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

S'avaluarà la correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referent a aspectes rítmics (fins a 5 punts) i melòdic-tonals (fins a 5 punts).

Exercici teòric

Continguts de l'exercici teòric:

- Pols i accent.
- Pentagrama, clau de sol, línies divisòries, doble barra final.
- Figures de nota i els seus silencis.
- Normes d'escriptura correcta de notes, pliques i silencis.
- Compassos de 2/4, 3/4 i 4/4.

- Signes de prolongació: lligadura d'unió, punt i calderó.
- Termes de dinàmica: F, mf, mp, p i regulador.
- Termes de tempo o moviment: lent, andante, moderato, allegro i presto.
- To i semitò.
- Escala de do major.
- Síncope i nota a contratemps.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquesta prova tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Exercici de lectura rítmica i melòdica

Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura a primera vista.
- Extensió màxima: 16 compassos.
- Clau de sol.
- Tonalitat de do major.
- Dificultats rítmiques: blanca, negra, corxera, semicorxera, blanca amb punt, negra amb punt i silenci de negra en compassos de 2/4, 3/4 i 4/4.
- Canvis de compàs amb equivalències pols = pols.

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici d'entonació i cant:

L'alumne/a realitzarà un exercici de primera vista amb els continguts esmentats, que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- La marcadó del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punt).
- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com melòdica (fins a 4 punts) del fragment.
- L'aplicació dels matisos i articulacions del fragment (fins a 1 punt)

2. PART B

1. Lectura a primera vista d'un fragment adequat, adaptat als continguts terminals de primer curs d'Ensenyaments Elementals. L'alumne disposarà de cinc minuts de preparació sense piano.

a) Continguts específics de la primera vista:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 18 compassos.
2. Estarà escrita sense alteracions en l'armadura.
3. Estarà composta en els compassos 2/4, 3/4 o 4/4.

4. Dificultats rítmiques que contindrà seran figures de redona, blanca, negra, corxera, semicorxera, blanca amb punt, negra amb punt i silenci de redona, blanca i negra en els compassos anteriorment esmentats.
5. Es desenvoluparà en una extensió màxima de quatre octaves.
6. L'obra estarà composta per a clau de fa a la mà esquerra i clau de sol a la mà dreta i sense canvis de clau.
7. Els termes de dinàmica seran: F, mf, mp, p i reguladors.
8. Els signes de prolongació seran: lligadura d'unió, punt i calderó.
9. Els signes d'articulació podran ser lligadures d'expressió, picats, picats-lligats i accents.
10. Els termes de moviment seran lent, andante, moderato, allegro i presto.

b) Criteris d'avaluació de la primera vista:

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.
Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
2. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.
Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.
3. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de Qualificació de la primera vista:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Interpretació d'una obra, estudi o fragment triat pel tribunal, d'entre una llista de tres que presentarà l'alumne o alumna. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

a) Continguts específics de l'exercici d'interpretació:

1. Desenvolupament de la percepció interna de la pròpia relaxació, així com dels indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental, tractant sempre de trobar un equilibri satisfactori entre tots dos.
2. Control conscient de la posició correcta del cos davant del teclat.
3. Percepció de la pulsació com a base indispensable per a la correcta mesura i domini del tempo.
4. Articulació correcta dels dits mantenint la posició natural de les mans sobre el teclat.
5. Comprensió i aplicació correcta del fraseig i dels matisos aplicant progressivament els moviments de les mans, dels avantbraços i dels braços necessaris per a obtenir diferències en la creació del so.

b) Criteris d'avaluació de l'exercici d'interpretació:

1. Interpretar les obres emprant la mesura, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
2. Interpretar obres d'estils diferents dins del nivell.
Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils d'acord amb els objectius i continguts propis del nivell.
3. Descobrir els trets característics de les obres a interpretar.
Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits.
4. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.
Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.
5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

c) Criteris de Qualificació de l'exercici d'interpretació:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

Llistat orientatiu d'obres de Segon Curs d'Ensenyaments Elementals

Les obres independents a triar dels títols següents hauran d'ajustar-se al nivell i als objectius de cada curs.

MÈTODES PER A PIANO

Peces escollides dels següents mètodes:

Mètode Rosa	E. Van de Velde
Piano per a petits principiants	J. Bastien
Con-tacto	J.J. Linares
Colorines	A. Díaz
El Musigato	M. Vacca
Mètode Europeu	F. Emonts
Iniciació al piano	Tchokov-Gemiu

ESTUDIS

Els cinc dits Op. 777	
Les heures du matin Op. 821	
Estudis Op. 599	C. Czerny

OBRES BARROQUES

Àlbum d'Anna Magdalena Bach	J. S. Bach
-----------------------------	------------

OBRES CLÀSSSIQUES

Notenbuch für Nannerl

Notenbuch für Wolfgang

L. Mozart

Sonatinas Op 36 nº 1

M. Clementi

Sonatinas nº 5 i 6

L.V. Beethoven

OBRES ROMÀNTIQUES

Àlbum de la joventut op. 68

R. Schumann

Pastorale infantine Op. 12

C. Chaminade

OBRES DEL SEGLE XX I CONTEMPORÀNIES

Mikrokosmos (Vol I)

B. Bartok

Játékok (Vol I)

G. Kurtág

Sis peces infantils

D. Shostakovich

Estructura Prova d'Accés | 3º EEEE

1. PART A

Característiques, continguts i criteris d'avaluació de la prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric-pràctics del llenguatge musical:

Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts. Per aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima de 5 entre els tres exercicis.

Exercici auditiu

Continguts de l'exercici auditiu:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4 i 6/8 (sense canvi de compàs).
- Dificultats rítmiques: fins a semicorxeres i les seues combinacions, en els compassos esmentats; punt en blanques i negres, silenci de temps (negra i negra amb punt).
- Tonalitats: Do major i La menor.
- Alteracions accidentals: Fa# i Sib en Do major, i les pròpies de La menor (Sol# i Fa#).

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu:

Es realitzarà un dictat rítmic-melòdic a una veu, que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual s'avaluarà:

- La identificació del compàs del dictat (fins a 1 punt).
- La identificació de la tonalitat (fins a 1 punt).
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referent a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts).

Exercici teòric

Continguts de l'exercici teòric:

- Escala de Do major. Escala de La menor natural, harmònica i melòdica.
- Graus de l'escala. Graus tonals i modals.
- Alteracions: sostingut, bemoll i becaire. Aplicació i col·locació correcta en el pentagrama.
- Línies i espais addicionals.
- Compassos de 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 3/8 i 9/8.

- Concepte de compàs binari, ternari i quaternari; simple i compost.
- Grups de valoració irregular: treset i doset.
- Clau de Fa en 4a línia.
- Lligadura d'unió i d'expressió.
- Semitò diatònic i cromàtic.
- Intervals: concepte i classificació (numeració; ascendent-descendent; conjunt-disjunt; simple-compost; melòdic-harmònic).
- Matisos agògics: accelerando, ritardando i a tempo.
- Frase musical: concepte i anàlisi bàsica de melodia.
- Síncope i nota a contratemps.

Observació: queden inclosos tots els continguts de la prova de segon curs.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquesta prova tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Exercici de lectura rítmica i melòdica

Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura a primera vista.
- Extensió màxima: 16 compassos.
- Clau de sol.
- Tonalitats de Do major i La menor (amb les seues alteracions característiques).
- Dificultats rítmiques: combinacions de figures de nota fins a semicorxeres, punt en blanca, negra i corxera. Compassos de 2/4, 3/4, 4/4 i 6/8. Síncopes i notes a contratemps llargues.
- Canvis de compàs pols = pols.

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici d'entonació i cant:

L'alumne/a realitzarà un exercici de primera vista amb els continguts anteriors que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions (fins a 1 punt).
- La marcació del compàs a un tempo adequat del fragment (fins a 1 punt).
- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com melòdica (fins a 4 punts) del fragment.

2. PART B

1. Lectura a primera vista d'un fragment adequat, adaptat als continguts terminals de primer curs d'Ensenyaments Elementals. L'alumne disposarà de cinc minuts de preparació sense piano.

a) Continguts específics de la lectura a primera vista:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 18 compassos.
2. Estarà escrita sense alteracions en l'armadura, no obstant això, podrà contenir les alteracions accidentals pròpies del mode menor.
3. Estarà composta en els compassos 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 3/8 o 9/8
4. Dificultats rítmiques que contindrà seran figures de redona, blanca, negra, corxera, semicorxera, blanca amb punt, negra amb punt i silenci de redona, blanca i negra en els compassos anteriorment esmentats.
5. Es desenvoluparà en una extensió màxima de quatre octaves.
6. L'obra estarà composta per a clau de fa a la mà esquerra i clau de sol a la mà dreta i sense canvis de clau.
7. Els termes de dinàmica seran: F, mf, mp, p i reguladors.
8. Els signes de prolongació seran: lligadura d'unió, punt i calderó.
9. Els signes d'articulació podran ser lligadures d'expressió, picats, picats-lligats i accents.
10. Els termes de moviment seran lent, errant, *moderato, allegro i prest.

b) Criteris d'avaluació de la primera vista:

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.
Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
2. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.
Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.
3. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de Qualificació de la primera vista:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Interpretació d'una obra, estudi o fragment triat pel tribunal, d'entre una llista de tres que presentarà l'alumne o alumna. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

a) Continguts específics de l'exercici d'interpretació:

1. Coordinació entre les dues mans per a obtenir simultàniament sons de distinta intensitat, tractant d'obtenir una diferenciació dinàmica que resulte indispensable en plantejaments d'escriptura harmònica i d'escriptura contrapuntística en nivells elementals.

2. Articulació correcta dels dits, mantenint la posició adequada de les mans sobre el teclat, així com del cos.

3. Execució dels diferents modes d'atac i articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de l'escriptura musical aplicant progressivament els moviments de les mans, dels avantbraços i dels braços, necessaris per a obtenir diferències en l'obtenció del so.

4. Ús adequat del pedal de ressonància, si l'obra el requereix, escoltant els canvis produïts en la sonoritat com a mitjà de desenvolupament de la percepció i de l'oïda.

5. Desenvolupament de la percepció interna de la pròpia relaxació, aplicant el pes dels diferents membres del cos i utilitzant els esforços musculars que requereix l'execució instrumental.

b) Criteris d'avaluació de l'exercici d'interpretació:

1. Interpretar les obres emprant la mesura, articulació i fraseig adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

2. Interpretar obres d'estils diferents dins del nivell.

Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils d'acord amb els objectius i continguts propis del nivell.

3. Descobrir els trets característics de les obres a interpretar.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits.

4. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

c) Criteris de Qualificació de l'exercici d'interpretació:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

Llistat orientatiu d'obres de Tercer Curs d'Ensenyaments Elementals

Les obres independents a triar dels títols següents hauran d'ajustar-se al nivell i als objectius de cada curs.

ESTUDIS

Estudis Op 599

Els cinc dits Op. 777

Les heures du matin Op. 821

C. Czerny

Estudis Op. 100

J.F. Burgmüller

25 Estudis Op. 47

S. Heller

50 Estudis fàcils Op. 37

H. Lemoine

25 Estudis Op. 100

H. Bertini

Le progrès. 25 Estudis fàcils

F. le Couppey

OBRES BARROQUES

Àlbum d' Anna Magdalena Bach

J. S. Bach

OBRES CLÀSSSIQUES

Notenbuch für Nannerl

Notenbuch für Wolfgang

L. Mozart

Sonatines Op 36 n° 2, 3, 4, 5, 6.

M. Clementi

Sonatines

L.V. Beethoven

Sonatines

F. Kuhlau

6 Sonatines

C. Czerny

OBRES ROMÀNTIQUES

Àlbum de la joventut op. 68

R. Schumann

Àlbum de la joventut op. 39

P.I. Tchaikovsky

OBRES DEL SEGLE XX I CONTEMPORÀNIES

Mikrokosmos (Vol II)

For Children

B. Bartok

Els cinc dits

I. Stravinsky

Játékok (Vol I)

G. Kurtág

Sis peces infantils

D. Shostakovich

The Rodrigo Collection

J. Rodrigo

12 petites peces fàcils

Ch. Koechlin

Petites àries sobre un baix cèlebre

A. Honegger

12 petites peces

Z. Kodaly

Scènes enfantines pour piano Op. 92

M. Bonis

Àlbum de 32 composicions valencianes per a
petits pianistes (E. Piles)

M. Penella

V. Costa

P. Beneyto

José Salvador

Ramón Martínez

Estructura Prova d'Accés | 4t EEEE

1. PART A

Característiques, continguts i criteris d'avaluació de la prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric-pràctics del llenguatge musical:

Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts. Per aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima de 5 entre els tres exercicis.

Exercici auditiu

Continguts de l'exercici auditiu:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4 i 6/8 (sense canvi de compàs).
- Dificultats rítmiques: fins a semicorxeres i les seues combinacions, en els compassos esmentats; punt en blanques, negres i corxeres; silenci de temps (negra i negra amb punt) i de corxera.
- Tonalitats: Do major, Sol major, Fa major, La menor, Mi menor i Re menor.
- Alteracions accidentals: Fa# i Sib en Do major, Sol# i Fa# en La menor, Do# i Fa becaire en Sol major, Do# i Re# en Mi menor, Si becaire i Mi bemoll en Fa major, Si becaire i Do# en Re menor.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu:

Es realitzarà un dictat rítmic-melòdic a una veu, que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual s'avaluarà:

- La identificació del compàs del dictat (fins a 1 punt).
- La identificació de la tonalitat (fins a 1 punt).
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts).

Exercici teòric

Continguts de l'exercici teòric:

- Escala de Do major. Escala de La menor natural, harmònica i melòdica.
- Graus de l'escala. Graus tonals i modals.
- Alteracions: sostingut, bemoll i becaire. Aplicació i col·locació correcta en el pentagrama.

- Línies i espais addicionals.
- Compassos de 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 2/8, 3/8, 9/8 i 12/8.
- Concepte de compàs binari, ternari i quaternari; simple i compost.
- Grups de valoració irregular: treset i doset.
- Clau de Fa en 4a línia.
- Lligadura d'unió i d'expressió.
- Semitò diatònic i cromàtic. Enharmonia.
- Interval·ls: concepte i classificació (numeració; ascendent-descendent; conjunt-disjunt; simple-compost; melòdic-harmònic). Ampliació, reducció i inversió d'interval·ls.
- Matisos agògics: accelerando, ritardando i a tempo.
- Signes de repetició: Barra de repetició, caselles de 1a i 2a vegada, da capo, paràgraf, coda, repetició de compassos.

Observació: queden inclosos tots els continguts de la prova de tercer curs.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquesta prova tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Exercici d'entonació i cant

Continguts de l'exercici d'entonació i cant:

Entonar una melodia a primera vista

- Extensió màxima: 16 compassos.
- Clau de sol i clau de Fa.
- Tonalitats de Do major i La menor (amb les seues alteracions característiques).
- Dificultats rítmiques: combinacions de figures de nota fins a semicorxeres; punt en blanca, negra i corxera. Compassos de 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 i 9/8. Síncopes i notes a contratemps llargues.
- Canvis de compàs pols = pols.

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici d'entonació i cant:

L'alumne realitzarà un exercici de primera vista amb els continguts anteriors que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions (fins a 1 punt).
- La marcació del compàs a un tempo adequat del fragment (fins a 1 punt).
- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com melòdica (fins a 4 punts) del fragment.

2. PART B

a. Lectura a primera vista d'un fragment adequat, adaptat als continguts terminals de primer curs d'Ensenyaments Elementals. L'alumne disposarà de cinc minuts de preparació sense piano.

a) Continguts específics de la lectura a primera vista:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 18 compassos.
2. Estarà escrita amb un màxim d'una alteració en l'armadura, siga sostingut o bemoll. Podrà contenir les alteracions accidentals pròpies dels modes menors.
3. Estarà composta en els compassos 2/4, 3/4 o 4/4, 6/8, 3/8 o 9/8
4. Dificultats rítmiques que contindrà seran figures de redona, blanca, negra, corxera, semicorxera, blanca amb punt, negra amb punt i silenci de redona, blanca i negra en els compassos anteriorment esmentats.
5. Es desenvoluparà en una extensió màxima de quatre octaves.
6. L'obra estarà composta per a clau de fa a la mà esquerra i clau de sol a la mà dreta i podrà contenir canvis de clau.
7. Els termes de dinàmica seran: F, mf, mp, p i reguladors.
8. Els signes de prolongació seran: lligadura d'unió, punt i calderó.
9. Els signes d'articulació podran ser lligadures d'expressió, picats, picats-lligats i accents.
10. Els termes de moviment seran lent, errant, *moderato, allegro i prest.

b) Criteris d'avaluació de la lectura a primera vista:

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.
Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
2. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.
Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.
3. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de Qualificació de la lectura a primera vista:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Interpretació d'una obra, estudi o fragment triat pel tribunal, d'entre una llista de tres que presentarà l'alumne o alumna. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

a) Continguts específics de l'exercici d'interpretació:

1. Execució aplicant una correcta digitació pianística.
2. Domini de la coordinació per a obtenir simultàniament sons de diferent intensitat entre les dues mans, tractant d'obtenir una diferenciació dinàmica que resulte indispensable en plantejaments d'escriptura harmònica i d'escriptura contrapuntística a dues i tres veus.
3. Aplicació dels diferents modes d'atac i d'articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de l'escriptura musical, aplicant progressivament els moviments de les diferents articulacions del cos amb percepció clara de la interacció d'aquests moviments en relació amb el so.
4. Utilització, si l'obra a interpretar ho requereix, del pedal de ressonància i del pedal celeste, escoltant els canvis produïts en la sonoritat com a mitjà de desenvolupament de la percepció i de l'escolta.
5. Percepció interna de la pròpia relaxació diferenciant aquells moviments que parteixen del pes i aquells moviments que són generats per impulsos musculars.

b) Criteris d'avaluació de l'exercici d'interpretació:

1. Interpretar les obres emprant la mesura, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
2. Interpretar obres d'estils diferents dins del nivell.
Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils d'acord amb els objectius i continguts propis del nivell.
3. Descobrir els trets característics de les obres a interpretar.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits.

4. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

c) Criteris de Qualificació de l'exercici d'interpretació:

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

Llistat Orientatiu d'Obres de Quart Curs d'Elemental.

Les obres independents a triar dels títols següents hauran d'ajustar-se al nivell i als objectius de cada curs.

ESTUDIS

Estudis Op 599

Els cinc dits Op. 777

Les heures du matin Op. 821

C. Czerny

Estudis Op. 100

J.F. Burgmüller

25 Estudis Op. 47

24 Estudis Op. 125

S. Heller

50 Estudis fàcils Op. 37

H. Lemoine

25 Estudis Op. 100

H. Bertini

Le progrès. 25 Estudis fàcils

F. le Couppey

OBRES BARROQUES

Àlbum d'Anna Magdalena Bach

J. S. Bach

Petits preludis i fugues

J.S.Bach

OBRES CLÀSSSIQUES

Sonates Vol I (Landon/Jonas)

F.J. Haydn

Sonata per il clavicembalo in Fa Major

M. T. d'Agnesi

Sonatines	A. Diabelli
Sonatines Op 36, nº 2, 3, 4, 5 i 6	M. Clementi
Sonatines	
Sis Variacions fàcils sobre un aire suís	L.V. Beethoven
Sonatines	F. Kuhlau
6 Sonatines	C. Czerny
Sonatines Op. 12	J. Hook
Sonatines Op. 4, 49 y 66	H. Lichner

OBRES ROMÀNTIQUES

Àlbum de la joventut op. 68	R. Schumann
Àlbum de la joventut op. 39	P.I. Tchaikovsky
Les plaintes d'une poupée	C. Franck
Serenates per a la joventut	C. Reinecke

OBRES DEL SEGLE XX I CONTEMPORÀNIES

Mikrokosmos (Vol III)	
For Children	B. Bartok
Els cinc dits	I. Stravinsky

Játékok (Vol II)	G. Kurtág
Cheap imitation	J. Cage
Àlbum per a piano	A. Copland
Peces Op. 14, 27, 39, 51	
4 Rondos	D. Kabalewsky
12 Petites peces per a piano	P. Hindemith
Children's Carnival	
Children's Album	A. Beach
	M. Penella
	V. Costa
Àlbum de 32 composicions valencianes per a petits pianistes (E. Piles)	P. Beneyto
	José Salvador
	Ramón Martínez

Nota respecte als nivells i edició de les obres presentades:

Les obres presentades fora del llistat hauran de reunir uns nivells de dificultat similars i adaptar-se als continguts terminals dels Ensenyaments Elementals.

Només seran acceptades les obres editades amb número d'ISBN o ISMN

ANNEX 3

OBTENCIÓ DIRECTA

CERTIFICAT D'ENSENYAMENTS
ELEMENTALS

FORMES D'OBTENCIÓ

- A. Superant els Ensenyaments Elementals de música.
- B. Mitjançant una prova d'obtenció directa.

Estructura de la prova

Les proves d'obtenció directa del Certificat d'Ensenyances Elementals de Música constaran de dos exercicis.

1. Prova d'especialitat instrumental

1. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.

a) Continguts específics:

1. La primera vista comprendrà una extensió màxima de 18 compassos.
2. Estarà escrita amb un màxim d'una alteració en l'armadura, siga sostingut o bemoll. Podrà contenir les alteracions accidentals pròpies dels modes menors.
3. Estarà composta en els compassos 2/4, 3/4 o 4/4, 6/8, 3/8 o 9/8
4. Dificultats rítmiques que contindrà seran figures de redona, blanca, negra, corxera, semicorxera, blanca amb punt, negra amb punt i silenci de redona, blanca i negra en els compassos anteriorment esmentats.
5. Es desenvoluparà en una extensió màxima de quatre octaves.
6. L'obra estarà composta per a clau de fa a la mà esquerra i clau de sol a la mà dreta i podrà contenir canvis de clau.
7. Els termes de dinàmica seran: F, mf, mp, p i reguladors.
8. Els signes de prolongació seran: lligadura d'unió, punt i calderó.
9. Els signes d'articulació podran ser lligadures d'expressió, picats, picats-lligats i accents.
10. Els termes de moviment seran lent, errant, *moderato, allegro i prest.

b) Criteris d'avaluació

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.
Aquest criteri servirà al tribunal qualificador per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
2. Interpretar obres a primera vista d'acord amb la visió dels continguts exposats en la programació.
Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar els continguts de nivell proposats en la programació.

3. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

c) Criteris de Qualificació.

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, així com la correcta interpretació sense cometre errors de lectura i de mesura de la primera vista proposta. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

2. Interpretació de tres obres d'entre un llistat de sis, presentat per l'alumne o alumna, pertanyents a diferents estils.

a) Continguts específics:

1. Execució aplicant una correcta digitació pianística.
2. Domini de la coordinació per a obtenir simultàniament sons de diferent intensitat entre les dues mans, tractant d'obtenir una diferenciació dinàmica que resulte indispensable en plantejaments d'escriptura harmònica i d'escriptura contrapuntística a dues i tres veus.
3. Aplicació dels diferents modes d'atac i d'articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de l'escriptura musical, aplicant progressivament els moviments de les diferents articulacions del cos amb percepció clara de la interacció d'aquests moviments en relació amb el so.
6. Utilització, si l'obra a interpretar ho requereix, del pedal de ressonància i del pedal celeste, escoltant els canvis produïts en la sonoritat com a mitjà de desenvolupament de la percepció i de l'escolta.
7. Percepció interna de la pròpia relaxació diferenciant aquells moviments que parteixen del pes i aquells moviments que són generats per impulsos musculars.

b) Criteris d'avaluació:

1. Interpretar les obres emprant la mesura, articulació i fraseig adequat.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
2. Interpretar obres d'estils diferents dins del nivell.

Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils d'acord amb els objectius i continguts propis del nivell.

3. Descobrir els trets característics de les obres a interpretar.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits.

4. Utilitzar l'esforç muscular i la respiració adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

5. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

c) Criteris de Qualificació.

Es valorarà la prova d'un a deu punts en funció dels criteris d'avaluació exposats amb anterioritat. La prova es valorarà de manera global d'acord amb les aptituds demostrades per l'aspirant quant al domini de l'execució i la relaxació, la comprensió de l'obra interpretada, la correcta interpretació de cadascun dels estils proposats i l'execució o no de memòria del repertori. Si el nivell de consecució de la totalitat dels criteris d'avaluació no ha sigut aconseguit, la prova no es considerarà superada.

d) Instruccions

L'alumne elaborarà el llistat de sis obres triant d'entre aquelles previstes per a cada especialitat instrumental, a proposta del centre docent. Els participants entregaran al tribunal còpies de les peces que vagen a interpretar, així com els originals d'aquestes. El tribunal podrà admetre altres obres que, al seu criteri, siguin equiparables a les publicades en el llistat, i que s'adeqüen al mateix nivell o superior que les proposades per a la prova d'accés als ensenyaments professionals. En el cas que una obra conste de diversos moviments, el tribunal podrà indicar a l'aspirant el moviment o moviments a interpretar.

2. Prova de llenguatge musical

a) Prova teòrica

Prova de capacitat auditiva. Realització d'un dictat musical a una veu amb els compassos de 2/4, 3/4 o 4/4.

Prova de coneixements teòrics del llenguatge musical escrit, a proposta del tribunal.

b) Prova pràctica:

Prova de lectura rítmica en clau de Sol i en clau de Fa en quarta línia.

Prova de lectura entonada en la tonalitat de Do Major.

CRITERIS D'AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ

Criteris generals d'avaluació i qualificació de la prova de llenguatge musical:

Cada un dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mínima en cada un dels quatre exercicis de 5 punts. Totes les parts i exercicis són eliminatoris.

Criteris d'avaluació i qualificació de la prova de capacitat auditiva

Es realitzarà un dictat rítmic-melòdic que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual s'avaluarà:

- La identificació auditiva de la tonalitat del dictat (fins a 1 punt).
- La identificació auditiva del compàs del dictat (fins a 1 punt).
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts).

Criteris d'avaluació i qualificació de la prova de coneixements teòrics del llenguatge musical

Es realitzarà un exercici teòric escrit. Aquest exercici tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Criteris d'avaluació i qualificació de la prova de lectura rítmica

L'alumne realitzarà un exercici de primera vista rítmica que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual es valorarà:

- La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 2 punts).
- La correcta interpretació rítmica (fins a 8 punts) del fragment.

Criteris d'avaluació i qualificació de la prova de lectura melòdica

L'alumne realitzarà un exercici de primera vista entonada que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual es valorarà:

- La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment, així com la interpretació correcta d'articulacions i matisos (fins a 2 punts).
- La correcta interpretació melòdica del fragment (fins a 8 punts).

Llistat d'obres orientatives | Obtenció Certificat EEEE

ESTUDIS

Estudis Op 29	H. Bertini
Estudis Op 32	H. Bertini
Estudis Op 100	J.F. Burgmüller
Estudis Op 636	C. Czerny
Estudis Op 47	S. Heller
Estudis Op 37	H. Lemoine
Estudis Op 242	S. Köhler

OBRES BARROQUES

Invencions a dues veus	J. S. Bach
Petits Preludis i Fugues	J.S. Bach
18 " Probestücke" in 6 sonaten	
6 sonatine nuove	
6 leichte sonaten	
6 "Damensonaten"	C.P.E. Bach
Musical leisure hours	J.C.F Bach
Peces dels Ordres I- XXVII	F. Couperin

OBRES CLÀSSSIQUES

Sonates 1-18 (Volum 1A, Chr Landon)	F.J.Haydn
6 Sonatines	F.J. Haydn
Sonatines Op 36: 3,4,5,6	M. Clementi

6 Sonatines	J.L. Dussek
Sonatines	W.A.Mozart
Sonatines	A. Diabelli
Sonata fàcil Op 49 n° 2	
Variacions sobre un tema Suís	
Rondó en Do Major WoO 29	L.V. Beethoven
6 Sonatines	Benet Brell
12 Sonatines Op 12	J. Hook
Sonatines	F. Kuhlau
6 Sonatines	C. Czerny
Sonata per il clavicembalo in Fa Major	M. T. d'Agnesi

OBRES ROMÀNTIQUES

Àlbum de la joventut	
Escenes d'infants	R. Schumann
Àlbum de la joventut	P.I.Tchaikovsky
Peces infantils Op 72	
Romances sense paraules	F. Mendelssohn
Moments Musicals	F. Schubert
5 Serenates pera la joventut Op 183	C. Reinecke

L'arbre de Nadal

F. Liszt

Peces líriques

E. Grieg

OBRES DEL SEGLE XX I CONTEMPORÀNIES

Mikrokosmos (Vol III)

B. Bartok

For Children

B. Bartok

Peces infantils

A.Casella

Peces infantils Op 65

S. Prokofiev

Puppentänze

D. Shostakovich

Ocho apuntes

J. Guridi

Peces Op 14, Op 27, Op 39

5 variacions fàcils

3 Rondos

D. Kabalewsky

Imatges d'infància Op 27

A.Khatchaturian

Wir Bauen Eine Stad

P. Hindemith

Petite Suite

J. Ibert

3 Gymnopedies

E. Satie

Humorous Bagatelles Op. 11

C. Nielsen

L'arca de Noé

X. Montsalvatge

Danzas Españolas

E. Granados

Children's Carnival

Children's Album

A. Beach

Àlbum de 32 composicions valencianes per a
petits pianistes (E. Piles)

M. Penella

V. Costa

P. Beneyto

José Salvador

Ramón Martínez